

اهلِ عقراءِ فائڊاٽن

عزموونی من

منتدی اقرأ الثقافی

www.iqra.ahlamontada.com

۱۰ بنہ مای

لہجہ کردنی قورنانی پیروز

فہد سالم الکندری

وہ رگیرانی: کاروان پہ شید

ئەزمۇونى من

دە بنەمای لەبەرکردنى قورئانى پیرۆز

فهد سالم الكندري

ئەزموونی من

دە بنەمای لەبەرکردنی قورئانی پیرۆز

وەرگیڕانی:

کاروان پەشید محی الدین

بەرھەمى ئاۋەندى ئەۋىندارنى قورئان

ناۋى كىتەب: ئەزموونى مەن
دە بىنەمەي لەبەركردنى قورئانى پىرۋز
ناۋى نووسەر: فەھد سالم الكندري
ۋەرگىرانى: كاروان رەشىد محي الدين
تايپ: باۋكى ژىۋان
پىت چىنن: مۇردان نامق سابىر
دەزىيىنى بەرگ: ئاۋەندى رېئوئىن
دەزىيىنى تىكىست: دانا خەسەن
نۆبەتى چاپ: يەكەم ۲۰۲۲
چاپ: ئاۋەندى رېئوئىن
تىراژ: ۱۰۰۰ دانە
ژمارەى سپاردن: لە بەرئوۋەبەرايەتتى گىشتىي كىتەبخانە گىشتىيەكان
ژمارە (۱۱۰) سالى (۲۰۲۲) سى پى دراۋە.

ماڧى لە چاپدانەۋەى پارىژراۋە ©

ئاۋەندى رېئوئىن

07511408868 - 07501269689

hakem1423@yahoo.com
renwen2009@yahoo.com

سەلەمانى - پارىژى ئاۋىبارىگ - نەۋۋەى يەكەم
بەرامبەر كاسۇمۇن - دوكانى زەمارە (۱۶)

ئاۋەندى ئەۋىندارنى قورئان

ئاۋەندى ئەۋىندارنى قورئان

بۇ قۇرۇردىن ۋە لەبەركردىن سەندى قىراتات
بە ئۇنۋان

پیشکەشە

بە باوکی کۆچکردووم (خوای گەوره لێی خوش بێت)

باوکی خۆشەویستم زۆر لەگەڵم دا ماندو بوو... ئەو خۆی
تەرخان کرد لەپێناو ئەوەی قورئان لەبەر بکەم.
بابە گیان... هەموو سۆزو خۆشەویستییهکم بۆ تۆیە ...
داواکارم لە خوای گەوره، لەبەرانبەر هەر پیتیکی قورئاندا که
نوسیومه یاخود خویندوومهتەوه، یان فێری هەر کەسیکم کردبێت،
بیخاته سەر تاي تەرازووی کردەوه چاکەکانت، وه پاداشتی هەموو
ئەو کەسانەش بداتەوه که بههۆی منهوه قورئانیان خویندووتهوه
یاخود لەبەریان کردوه، یان فێری خەڵکیان کردووه.

بە دایکی خۆشەویستم (خوا بیاریزێت)

دایکی شیرینم شەونخونی زۆری لەگەڵدا کیشام و لە خزمەتیدا
ئایەتەکانم لەبەر دەکردو دووبارەم دەکردنەوه، ئەو بە بەردەوامی
پالپشت و هاندەرم بوو.

پیرست

لایەرە	بەش	بەند
۱۳	بەشی یەکەم بۆچی قورئانی پیرۆز لەبەر دەکەین؟	بەندی یەکەم پێشما و ئێستەبەگانی لەبەرکردنی قورئانی پیرۆز
۲۹	بەشی دووەم دە بنەمای لەبەرکردنی قورئانی پیرۆز	
۵۷	بەشی سێیەم پلانی لەبەرکردنی قورئانی پیرۆز	
۷۱	بەشی چوارەم چۆن قورئان لەبەر بکەم؟	
۹۱	بەشی پێنجەم منداڵان و لەبەرکردنی قورئانی پیرۆز	

پېرسېست

لایپره	بەش	بەند
۱۰۳	بەشی یەکمەم بەگمۆره گرتنی قورئان له دڵمکاندا	بەشی دووهم زامان له قورئان
۱۱۳	بەشی دووهم زامان له قورئان؛ پێناسەکە، گرنگییەکە	
۱۲۱	بەشی سێیەم هۆکارەکانی زامان و وردبوونەوه له قورئان	
۱۴۱	بەشی چوارەم کۆسپ و لەمپەرەکانی بەردەم زامان له قورئان	
۱۴۷	کۆتایی	
۱۴۹	خستەکان	

پیشہ کی

برایان و خوشه ویستانم..

الحمد لله الذي أنزل على عبده الكتاب ولم يجعل له عوجا، والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا وحبيبنا وقدوتنا وقرّة أعيننا محمد (ﷺ) وعلى آله وأصحابه أجمعين.

له ژيانمدا ئەزموونی جوړاو جوړم تپه پړاندووه، به لام تهنه یهک لهو ئەزموونانه گۆرانکاری گه وړه ی له ژيانی مندا کرد و خوشبهختی پی به خشیم له گهل ئەوه ی که تهمه نم زور که م بوو، به م هوکاره وه شه وه شیوازی هه لسوکه وت و مامه له ی خه لکی له گه لمدا گورا و ریز و خوشه ویستی زیاترم له ناو خه لکیدا به هوپیه وه به ده ست هینا، ئەزموونه که شم له بهرکردنی هه موو قورئانی پیروز بوو.

چهند رۆژیکي خوش بوو کاتیک له گهل ماموستاکه مدا له سه ر ئەوه ریک که وتین، که هه والی کوتایی هاتنی له بهرکردنی هه موو قورئان له باوکم بشارمه وه و هه تا دواتر وه کو موژده یهک بیکه مه دیاری بوی، ئیستاش زۆر به جوانی ئەو چرکه ساتانه م له بیر، کات کاتی نویژی {عه سر} بوو، منیش کوتا ئایه تهکانی قورئانم به له بهر بو ماموستاکه م ده خوینده وه، دواتر به خیرایی له مزگه وته وه به ره و مال گه رامه وه تا ئەو موژده خوشه بدهم به باوکم و پی بلیم هه موو قورئانی پیروزم به ته واوی له بهرکردوه! لهو ساته دا باوکی رهحمه تيم

لە ژورەكەى خوى دابىشتبوو، دەرگاگەى پيوە دابوو، كارىكى قورس و دژوار بوو كاتىك باوكم لە ژورەكەيدا پىشوى بدایەو من یان یەكەك لە براكانم بچوینایەتە ژورەوە بو لای، بەم كارە زور توره دەبوو بەتوندی هەلسوكەوتی لەگەلدا دەكردين، بەلام ئەو روژە من خوم پى نهگیراو دەرگاگەم كردهووە چومە ژورەووەو پیم ووت: (باوكە گيان.. موژدەت لى بيت هەموو قورئانى پىروزم لەبەركرديو ئىستاش لەلای {ماموستا رهشاد} تەواوم كرد، ناوكى رحمة تيم خوى پى نهگیراو دەسبەحى فرميسك بەچاوەكانیدا هاتنە خوارەووە! بەريزان هیچ كات لە ژياندا باوكم نهيينى بوو فرميسك بريژيت جگە لەم كاتە نهبيت كە بەمووژدەى لەبەركردىنى هەموو قورئانەووە چومە حزمەتى، دواى كەمىك باوكم رووى تىكردم و ووتى: (كورى شيرينم ئەى فەهد، ئاواتەكەم هاتە دى و هەست دەكەم دونياو دواروژم بەدەست هيناووە). بيگومان ئەمەى باسى دەكەم هەستىكى هيندە خوشى بە من و باوكم و خيزان و هاوريكانم بەخشى كە پيناسە ناكريت... لەبەركردىنى هەموو قورئان خوشى و شادييهكى ئەوتو بوو، كە زور كەسى دلخوش كرد... دەرئەم توش كاتىك ئەم وشانە دەخوينيتهووە هەست بەخوشى و شادی دەكەيت و ئەم رووداووە زەردەخەنە دەخاتە سەر لىوەكانت! دەزانن هۆكارى ئەم دلخوشيه چيه؟

چونكە ئەم قورئانە پىروز و بەرز و عەزیزە و.. بەبى گومان كەسانى لاواز و كەم تەرخەم تواناى بەدەسهياننى ئەم نعيمەتەيان نيه، لەبەرئەووە هەست بەخوشى دەكەيت كاتىك ئەبيستى كەسانىك قورئانيان لەبەر كردووە.

پرسیارىكت لى دەكەم و دەمەوى بەراستى وەلامم بەدەيتهووە: ئايا ئوميدت هەيه هەموو قورئان لەبەر بكەيت؟ ئايا دلخوش دەبيت كاتىك كورەكەت يان كچەكەت هەوالى لەبەركردىنى هەموو قورئانت

پی رابگهیه نیت؟ ده زانم زور بهی له وه لامدا ده لیت. جا کی ههیه
حه ز به وه نه کات، که خویی و مندا له کانی قورئان له بهر بکه ن. به لام
ئهم ئاواته نه ک کاریکی قورسه به لکو ته نانه ت شتیکی نهسته میشه...
نه خیر راسته قینه به و شیوازه نییه، سویند به خوای گه و ره له م
کتیبه دا بوت ده سه لمینم ئه مه ی باسی ده که م قورس و نارحه ت نییه
و.. دانیات ده که مه وه ئه مه ئاواتیکه ده توانی بیهینیت ده ی، به و مه رجیه ی
پشت به خوای گه و ره به سستیت و، دواتریش ئه وه ی که په یوه ندی به
خودی خوته وه ههیه حه زو هه ولدان و پیداگری و به رده وامیته بو
له بهر کردنی قورئانی پیروزی، تاقیکردنه وه ی ئهم نه خشه ریگایه ی که
گه و ره ترین تاقیکردنه وه په که له ژیا نندا ئه نجامی ده ده ی ت.

به رده وام بیرى وشه کانی باو کم ده که مه وه، که پیى وتم.
کو ره که م... کاتیک تو له بهر کردنی قورئانی پیروزی هه لپژارد و
به کرده وه جیه جیت کرد، هه ر ته نها ژیا نی تو نه گورا، به لکو له گه ل
تؤدا سه رتا پا ژیا نی ئیمه ش گؤرا.

کاتیک قورئان له بهر ده که ی ت ئینجا هه ست به تام و چیژی
راسته قینه ی ژیا ن ده که ی ت، په و ره ردا گار خوش به ختییه کی له راده به ده رت
پی ده به خشیت کاتیک خوت و مندا له کانت قورئانی پیروزی له بهر
ده که ن، ئه مه ش به لینی خوای گه و ره یه که ده فه رموی: ﴿مَنْ عَمِلْ
صَلٰةً دَکْرًا وَّ اٰتٰی وَّ هُوَ مُؤْمِنٌ فَحَسِبْهُ حَبِوَةً طَلَبَةً وَّ سَحْرَةً
اَحْرَهُ نَاحِسٌ مَا کَانُوْا یَعْلَمُوْنَ﴾ النحل: ٩٧. بیگو مان ئه و به لین
و په یمانه ی په و ره ردا گار، که له م ئایه ته دایه بو هه موو کار و
کرده وه یه کی چاکه، جا ده بی حالت چون بیت کاتیک ئه و کرده وه
چاکه له بهر کردنی قورئانی پیروزی بیت؟! که واته که مه ر خه می مه که
و دوا مه که وه و په له بکه بو له بهر کردنی قورئانی پیروزی به ئامانجی
به ده سه ی ئانی به خته وه ی.

ههول ددهم ئه و نهخشه ريگايه خومت پى بگهيهنم، بهئوميدى
 ئه وهى ببيتته رى نيشاندهريك، تا بهئاسانى قورئانى پيروز له بهر
 بگهيت، من ليره دا (١٠) ياساى سه رهكيم بو ههلبژاردوويت و،
 جيهه جى كردنى ئه م ياساiane له سه ر ئه و كه سانه واجيه كه قورئان
 له بهر ده كه ن، دواتر بو له بهر كردنى هه موو قورئان سى نه خشه ي
 ترم بى داناويت، توى خوشه ويست سه ريشك كراويت، له و سى
 نه خشه يه كاميان هه لده بژيريت، ده ته وى له ماوه ي چهند سالدا قورئان
 له بهر بگهيت؟ له ماوه ي ساليكدا له بهرى ده كه يت؟ يان به ماوه ي سى
 سال؟ يا خود به پينج سال هه موو قورئان له بهر ده كه يت؟

پاشان باسى ريگاكه ي خوم ده كه م و هانى خه لكى ددهم ئه و
 ريگايه هه لبژيرن؟ بيگومان له و ريگايه دا چهند نهينى يه ك ده خمه
 روو، بو چوئيه تى له بهر كردنى قورئانى پيروز، دواتر ئامازه به باتيكى
 گرنگ ده كه م، كه زور له {حافظ قورئان} كان پشتيان لى كردوه و
 لى بى ئاگان، ئه ويش تيرامانه له قورئانى پيروز له كاتيكدا قورئان
 بى تيرامان و ليتيگه يشتن دابه زيوه بۆمان.

به ريزان: قورئانى پيروز ديارى و به خششى خواى گه وريه
 كه دايبه زاندوه بى به تده كانى هه تا بيتته تويشويه ك بويان، ده ي
 كه واته ئيوه ش ده ست به قورئانه وه بگرن، با ئه و هه موو پاداشت
 و به ره كه ته ي كه تيايدايه بيتته تويشويه ك بۆتان، پيوسته ئه و
 راستيه ش بزانيه كه قورئان تكا كاره بۆمان له بوژى دوايى دا.
 داواكارم له خواى پهروهردگار رينمونيم بكات و اينم وه ربگريت

براتان / فهد سالم الکندري

بەندى بەگەم

بەندى بەگەم، لەمەركەت، ئورمان، پىرۆز

بەندى بەگەم

بەندى بەگەم، پىرۆز، لەمەركەت

قورئانی پیروز: قهرمایشتی خوای گه ورهیه و دابه زینراوه بو سهر پیغه مبهری نازیز(ﷺ)، که له دوو تویی پهراو یکدا نوسراو هته وه و نه وه به نه وه به ته واتور نه قل کراوه و به نیمه گه یشتوه و، هه رکه س بیخوینیته وه به په رستش و به ندایه تی بوی دهنوسریت له لای خوای پهروه ردگار.

قورئان گه وره ترین نیعمه ته و به هویه وه پهروه ردگار منه تی خوی رژاندوه به سهر نومه تی پیغه مبهری نازیردا(ﷺ)، قورئان ئه و سور و روناکییه و رزگار که ری مروقه کانه و له تاریکییه وه ده یانبات بو روناکی و، ئه وانی له به ندایه تی به سده رزگار کرد و دووباره کردنییه وه به به نده ی پهروه ردگار، وهک ده فهرموی ﴿لَا تَرْهَبُوا﴾
 ایند لئخر ج ک ر م ر الف ل م ا ز ا م و ب د ر ه م ا ن ص ر ط
 العزیز الحمید ﴿﴾ ابراهیم: ۱.

واته: ئه مه پهراو یکه نار دومانته خوارمه بو تو {ئه ی محمدا} بو ئه وه ی خه لکی رزگار بکه یت و له تاریکییه کانه وه بیان به یت بو روناکی {له تاریکی بیباوه ریه وه بو روناکی باوه رو ئیمان} به ئیزی پهروه ردگاریان {رینمونییان بکه یت} بو ریگای {خوای} به ده سه لات و زالی سوپاسکراو.

ئهمه راستییه کی رون و ناشکرایه که ژیانیک به بی قورئان پی ناوتریت ژیان، نیمه به بی قورئان له ناو تاریکی و نه فامیدا ده ژین وهک خوای گه وره ده فهرموی. ﴿لَا تَرْهَبُوا﴾
 ا ب س ه م ا ز ا م و ب د ر ه م ا ن ص ر ط

وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ ۖ ﴿٢٤﴾ الأنفال: ٢٤.

واته: ئه‌ی ئه‌و که سانه‌ی بیروتان هیناوه وهلامی خواو پیغه‌مبه‌ر(ﷺ) بده‌نه‌وه کاتیک بانگتان ده‌که‌ن بو لای ئه‌و {ئاینه‌ی} که زیندوتان ده‌کاته‌وه...

(حسب): به‌واتای ئه‌وه دیت نیمه به‌بی قورئان مردوین! ئایا به‌وه رازی ده‌ییت که هاوشیوه‌ی مردووه‌کان بیت؟ ده‌ی که‌واته به‌م قورئانه ناخ و دل و ده‌رونت، مال و مندالت بژینه‌ره‌وه.

ملیونه‌ها کرده‌وی چاکه

چهنده جوانه (له‌کاتی له‌به‌رکردنی قورئانی پیروزدا) هه‌ست به‌بخششه‌کانی حوای گه‌وره بکه‌یت به‌وه‌ی، که پاداشتیکی گه‌وره‌ت ده‌داته‌وه له به‌رانبه‌ر له‌به‌رکردنی قورئانی پیروزدا، له پیغه‌مبه‌ری خواوه(ﷺ) ئه‌م فهرمووده گێردراوه‌ته‌وه:

(عن حماد بن مسعود ()، قال قال رسول الله () من فرائضنا من كتب الله فيه له حسبه والتمس به عسر أمسه، أو آفة أو ألم) حرف () من عرف ولم يحرم، ودمه عرقه ()، واته: عه‌بدوللای کوری مه‌سعوود(ﷺ)، ده‌لی: پیغه‌مبه‌ری خوا(ﷺ) فهرموویه‌تی: «هه‌ر که‌س پیتیکی له کتیبی خوا (واته: قورئانی پیروز) بحوینیه‌وه چاکه‌یه‌کی بو هه‌یه، وه چاکه‌ش یه‌ک به‌ ده‌یه، ناشلیم () هه‌مووی یه‌ک پیته، به‌لکو ئه‌لیف پیتیکه و، لام پیتیکه و، میم پیتیکه».

واته له‌به‌رانبه‌ر خویندنه‌وه‌ی () دا سی کرده‌وه‌ی چاکه‌ت بو ده‌نوسریت، حوای گه‌وره پاداشتی چهنده به‌رام به‌ریش ده‌داته‌وه به‌هه‌رکه‌سیک که خۆی بیه‌ویت.

١) أخرجه الترمذی: ٢٩١٠، وقال: حسن صحيح، البيهقي في شعب: ٢٩٩٣٣، انظر: صحيح الجامع: ٦٤٦٩.

نایا دزمانی قورئان له چهند بیت پیکهاتوه؟

قورئان له سی سەدو بیست هەزار بیت پیکهاتوه! لەگەڵ ئەم
 هەموو پاداشتە گەورەیه‌دا، که پەرۆردگار بو بەنده‌کانی ئاماده
 کردوهو، له فەرمووده‌ی پیغمبه‌ری نازداریشدا (ﷺ) هاتوه، که
 پاداشتی خویندنه‌وه‌ی پیتیک له قورئان ده به‌رام به‌ری خویه‌تی!
 واته، (له پاداشتی خویندنه‌وه‌ی هەموو قورئاندا) سی ملیون
 و دووسەد هەزار کرده‌وه‌ی چاکه‌ت بو دهنوسریت؟! من لیڕه‌دا
 پرس‌یاریک ده‌که‌م: ئەو که‌سه‌ی قورئان له‌به‌ر ده‌کات چه‌ند
 جار له‌به‌ر خویه‌وه‌ ئایه‌ته‌کان دووباره‌ ده‌کاته‌وه‌؟ چه‌ند جار
 پیداچونه‌وه‌یان ده‌کاته‌وه‌؟ چه‌ند جار له‌ کاتی خه‌لوته‌ و ته‌نیایی
 و هه‌بوونی ده‌رفه‌ت دا دووباره‌یان ده‌کاته‌وه‌؟... کی له‌ ئیوه‌ ئەم
 پاداشته‌ گه‌وره‌یه‌ی ناوێت؟!

پیروزی بیت، که نه‌بیت به‌یه‌کیک له‌وانه‌ی (دوست و هه‌لبژێردراوی
 خوای پەرۆردگار!!)

ئەهێ ئەو کەسە نیهێتی لەبەرکردنی قورئانی پیرۆز هیناوه،
 موژدەت لی بیت بو هەموو چاکەیک، کاتیک خوای گەرە پیت
 دەلیت: ئا ئەوانە دۆست و هەلبژێردراوی من، ئەم پەيامە
 پەرەردگار چی بە تۆ دەگەیهێت! بەدنیاییهوه زۆر نهینی لە پشت
 ئەم پەيامە خوای گەرەوه خویان حەشار داوه و لە گرنترینان
 ئەوهیه، کە پەرەردگار قورئانخوینهکان لە هەموو خراپەیک
 دەپارێزیت و، هەموو شتیکی چاکیان بەبی بەرانبەر پی دەبەخشیت،
 ئەهێ بوچۆنت چۆنە ئەگەر ببیتە دۆست و هەلبژێردراوی خوای
 پەرەردگار.

لەکەلما هەست بەواتای ئەم فەرموودهیهی پیغمبەر(ﷺ) بکە.

{مراسر بن مالک ۱ قال قال رسول الله (ﷺ) من آمن بالله
 ورسوله، قالوا ب رسول الله، من هم؟ قال هم أهل لثان أهل الله
 وحسبه} (۱)

واتە: ئەنەسی کۆری مالیک(ﷺ)، دەلی: پیغمبەری خوا(ﷺ)
 فەرمووی: «بیگومان خوا کەسانیکی تایبەتی هەن لە نیو خەلک»،
 گوتیان، ئەهێ پیغمبەری خوا(ﷺ) ئەوانە کین؟ فەرمووی: «ئەوانە
 قورئانیان لەبەرەو کاری پێدەکەن، ئەوانە کەسانی تایبەتی خوان».
 خوای گەرە بە چ شتیوازیک لەگەڵ کەسە تایبەتەکانی خویدا
 مامەلە دەکات؟ چون پزق و روزیان دەدات و دەیانپارێزیت؟ چون
 لەدوینیا و دواوژدا پلە و پایەیان بەرز ناکاتەوه... بەلی گومانی تیدا
 نییه ئەم فەرموودهیهی پیغمبەری ئازیز(ﷺ) هەمووان هان دەدات
 بۆ لەبەرکردنی قورئانی پیرۆز.

۱) أخرجه أحمد: ۱۲۳۰۱، وابن ماجه: ۲۱۵، انظر: صحيح الجامع: ۲۱۶۵، صحيح الترغيب
 والترهيب: ۱۴۳۲.

پلەو پایەى ئەو کەسەى هورس لەبەر دەکات

لەبارەو ئەم فەرمایشتەى پیغمبەرى خوا (ﷺ) دەهینن:

اعْنُ أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ (١): أَنَّ نَبِيَّ (ﷺ) قَالَ لَأَبِي بَنٍ كَعْبٍ: «إِنَّ اللَّهَ

مَرَّ بِكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَأَمَّا الْإِنْسَانُ فَكَفَّارٌ نَعَمَ» (٢) وَفِي رِوَايَةٍ

عَنْدَ رَبِّ الْعَالَمِينَ؟ قَالَ: «نَعَمْ» فَذَرَفَتْ عَيْنَاهُ (٣).

واتە: ئەنەسى کورێ مالیک (ؓ) دەگیرتەو، پیغمبەرى خوا (ﷺ)

بە ئوبەى کورێ کە عەبى فەرموو: «اللە سەرى ئەو کەسەى» واتە:

بەراستی خوا فەرمانی پیکردووم قورئانت بەسەردا بخوینەو،

ئوبەى گوتى: ئایا خوا ناوی منى هینا لە لای تو؟ پیغمبەر (ﷺ)

لە وەلامدا فەرمووی: بەلى، جا ئیتر ئوبەى (لە خوشى ئەم هەوالە)

دەستى کرد بە گریان.

قەتادە دەفەرموێ: پیم و ترا، کە خویندرا بەسەریدا ئایەتى: ﴿

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُ بِبَيِّنَاتٍ مِنْهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ۖ وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِينَ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ

الْبَيِّنَةُ ۚ﴾ (١).

بوچی ئوبەى خۆى پى نەگیراو فرمیسک لە چاوەکانى هاتنە

خوارەو؟ لە خوشى ئەو ریزەى کە لەلایەن زاتى خواوە لى

گیراوە، بیگومان ئوبەى بەهۆکاری قورئانی پیروزەو گەشت بەم

پلەو پایە گەورەیه، ئایا تو حەز دەکەیت بەم پلەو پایە بگەیت؟

١ (أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ: ٤٩٦٦، وَمُسْلِمٌ: ٧٩٩.

٢ (صحيح: ونص الحديث أخرجه البخاري في (صحيحه)، برقم (٤٩٦٠)، عن أنس بن مالك.

لەبەرکردنى قورئان دوا مەخە و

مەلخ دواتر دەست پى دەكەم

ئەي ئەو كەسەي دەتەويت قورئان لەبەر بکەي، هەر ئیستا بەبی وەستان و دوودلی دەست بکە بە لەبەرکردنى قورئانی پیروز، هەرگیز لە کاروان دوا مەکەو و مەلی لە داهاتودا دەست دەدەمە ئەم کارە پیروزە، مەترسە بیگومان خوای گەورە قورئانی پیروزی ئاسان کردو و، تەنها پیویستی بە ئیرادە و ویست و هیممەت بەرزی تۆ هەیه، بیهینه پیش چاوی خوت کەسیک دەیهویت خوی فیری مەلەوانی بکات و بەترسەو لەبەردەم ناوێکەدا رادەووستی، بیگومان نمونەي ئەم جۆرە کەسانە هەرگیز فیری مەلەوانی نابن، تا ئەو ترسە لەخویان دانەپن.

بەلام ئەگەر راستەوخۆ و بەبی ترس بازیدایە ناو ئاوەکەو و، ئەو بیگومان لەو ساتەو قوناغ بە قوناغ فیری مەلەوانی دەبیت، لەبەرکردنى قورئانی پیروزی بەهەمان شیوەیه، دەي گەواتە هەر ئیستا و بەبی وەستان و دوو دلی دەست بەدەرە ئەم کارە پیروزە، دلنیا بە چاوی خوت رینمونی خوای پەرورێگار دەبینیت و سەرکەوتوت دەکات و دەتگەیهنیت بەئامانجەکەت.

شەفاعەتى قورئان لە پوژى دوایی دا

پنویستە ھەموان ئەو راستیە بزانی که قورئانی پیروز پاریزەری
خاوەنەکیەتی لە دنیادا و لە پوژى دواییشدا شەفاعەتی بو دەکات،
ھەرکەسیک قورئان لەبەر بکات و بەردەوام دەوری بکاتەو، لە
مانا و مەبەستەکی رابمینی و کاری پی بکات، پشت بەخوا قورئان
لە پوژى دوایی دا دەبیتە شەفاعەتکاری و پشتی تی ناکات.

سەرئەج دە ئەو مرقف، تو بلی لە پوژى دوایی دا بارودوخی
مروڤەکان بە چ شیوەیەک بیت، لە کاتیکدا تیشکی خور زور نریک
دەبیتەو لە دروستکراوەکان، ھەموو کەسیک لەو پوژە سەختەدا
پنویستی بە شەفاعەتکاریکە تا لە ناپەچەتییەکان پزگاری بکات.

بەلام ئەو کەسە قورئانی پیروزی لەبەر کردووە لەو پوژەدا
بارودوخی زور جیاوازە؟ چونکە دەزانیت شەفاعەتکاریکی ھەیە
و بەرەو بەھەشتی دەبات کە ئەویش قورئانی پیروزی ھواری
بەردەوامی بوو لە دنیادا، ئەو کەسە لەم بارەو ھەوالمان پی
دەدات پێغەمبەری ئازیزە (ﷺ)، کە لە ھەوا ھەوەسی خویەو قسە
ناکات و وەک دەفەرموی:

«أقرءوا الله ان قرءه لى يوم نعامه شيعه اجمعين» واتە:

قورئان بخویننەو، بیکومان لە پوژى قیامت دیت تکاو شەفاعەت
بو خواوەن و ھاوئەلەکانی دەکات.

ھەر کەسیک تا ئیستا قورئانی لەبەر نەکردووە... ئەو پنی دەلیم:
ھیتا درەنگ نەبوە و با لە ئیستاوە دەست پی بکات.

لەبەرکردنى قورئانى پیرۆز:

جېيەجىيى کردنى سوننەتتىكى كەورەي پېغەمبەرى خوايە (ﷺ) چەندە جوانە لە کاتى لەبەرکردنى قورئانى پیرۆزدا، بەردەوام ئەو ھەستەت لەلا دروست بىيىت كە سوننەتتىكى گەورەي پېغەمبەرى ئازىز (ﷺ) جېيەجىيى دەكەيت، چونكە پېغەمبەرى خوا (ﷺ) بەبەردەوامى ھەموو ژيانى لەگەل قورئان و لەچارچىوہى قورئاندا بوو، ئەو خۆشەويستە (ﷺ) ھەموو ژيانى خۆى تەرخان کرد بۆ بانگ کردنى خەلکى بۆ لای قورئان، لە کاتىكىشدا پرسىار لە دايكە عائىشە دەكرىت دەربارەي پەوشتى پېغەمبەرى ئازىز (ﷺ)، لە ۋەلامدا دەفەرموي: **كأن حلقه لفاران^(۱)**، واتە: خورپەوشتى پېغەمبەرى خوا (ﷺ) قورئانى بوو.

(۱) أخرجه الطبراني في الأوسط (۳/۱)، عن عائشة رضي الله عنها، وصححه الألباني في صحيح الجامع، (۱۱۸۴).

واتە: ئەبو زەر (ؓ) دەلى: گوتم: ئەى پىغەمبەرى خوا(ﷺ)
ئاموژگاريم بکه، (پىغەمبەر(ﷺ)) فەرمووی: «پاریز بکه (له
سنوورەکانی) خوا، ئا ئەو چلەپوپەو گەورەى ھەموو کارە
باشەکانە»، گوتم: ئەى پىغەمبەرى خوا بوم زیاد بکه (زیاترم
پییلى)، فەرمووی: «قورئان بخوینەو، چونکە نوورە بوت له
زەویداو، توئشووە بۆت له ئاسماندا».

ئەو کەسەى قورئان لەبەرە پێش دەخوێت بەسەر ھەموادا
له کاتی پێشنویژی کردندا، ئەو کەسەى زورترین قورئانی لەبەرە
پێش دەخوێت بەسەر ئەوانی تردا، لەم بارەو ئەم فەرمايشتەى
پىغەمبەرى خوا (ﷺ) دینين:

«...»
«...»
«...»
«...»
واتە: ئەبو مەسعوودی ئەنصارى (ؓ)، دەلى: پىغەمبەرى خوا(ﷺ)
فەرموویەتى: «با شارەزاترین کەس بە کتیبى خوا پێشنویژی بو خەلک
بکات، ئەگەر (خەلکەکە) له حویندن و (شارەزایی) به قورئاندا وەک یەکتەرى
بوون، ئەو کەسەیان پێش دەخەرى کە شارەزاترینیانە به سوونەت، جا
ئەگەر له (شارەزایی) له سوونەتیشدا وەک یەک بوون، ئەو کەسەیان پێش
دەخەرى کە زووتر کوچ (هجرة)ی کردو، جا ئەگەر له کوچکردنیشدا وەک
یەکتەرى بوون، ئەو کەسەیان پێش دەخەرى کە زووتر مسولمان بوو، وە با
ھیچ کەس پێش کەسیکی دیکە نەکەوى و ئىمامەتى بو نەکات له شوینی

١) أخرجه أحمد: ١٧١٠٦، ومسلم: ٦٧٣، وأبو داود: ٥٨٢، والترمذی: ٢٣٥.

دەسەلات و فەرمانێ وایەتیەکی (وەک: مال و فەرمانگە و مزگەوت و... هتد)، وە لەسەر شوینی دانیشتی تاییەتی خویشی دامەنیشە لە مالهەیدا، تەنها بە مۆلەتی ئەو نەبێت».

بەهەمان شیوە لە کاتی بەخاکسپاردنی چەند مردوویەکدا، ئەو کەسە قورئانی لەبەرێوە لە بەخاکسپاردندا بەسەر ئەوانی تردا پیش دەخریت، لەم بارەو جابری کۆری عبدالله دەفەرموی: پیغمبەری خوا (ﷺ) شەهیدەکانی ئوچودی دوو دوو دەخستە ناو پوشاکیکەو و پاشان دەیفەرموو، کامەیان زۆرتەری قورئانی لەبەرە ئەگەر نامازەیان بو یەکیکیان نکردایە ئەو لە بەخاک سپاردندا پیشی دەخست و دەیفەرموو: من لە روژی دوايی دا شاهیدم بەسەر ئەمانەو و پاشان فەرمانی دەکرد بەخوینەکەیانەو وە بەبێ شۆردن و نوێژ لەسەر کردن بەخاک دەسپێردران.

تەنانەت لە کاروباری دۆنیاشدا ئەو کەسە قورئانی لەبەرە، پیش دەخریت بەسەر کەسیکی تردا ئەگەر لە تواناکانیاندا یەکسان بوون هەرێوەها ئەم قورئانە بەرزکەرێوە و نزم کەرێوەی پلە و پایە مروفەکانە، هەرێوەک پیغمبەری خوا (ﷺ) لە فەرمودەیکدا دەفەرموی: «من سرفعت بها کتاب افواب وینح به احرین» واتە: «بە دنیایی خوا کومەلیک بەرز دەکاتەو بە هوی ئەم کتیبە (واتە: قورئان)، وە هەندیکی دیکەشی پێ نزم دەکاتەو».

نایا تا ئیستا دوو دۆلی لە بریاردان بو
لەبەرکردنی قورئانی پیرۆز

لەبەرکردنى قورئانى پەرۆز قەلغان و شىفایە

زوریک لە ئیمە لە کاتیکدا بەحوش دەکەوین، داوا لە کەسیکی قورئان
لەسنگ دەکەین بو ئەوەی روقیەى شەرعیمان بەسەردا بخوینیت؟
چونکە خۆای گەورە بومانی بوور کردووەتو، کە ئەم قورئانە شىفایە،
و هەک دەفەرموی: ﴿وَمِنْ مَّوَدِّعِهِ مَا هُوَ شِفَاءٌ لِّرَأْسِ الْوَسْوَاسِ الْغَوَّاسِ﴾
﴿الاسراء: ۸۲﴾. واتە: لەم قورئانەدا دەنیرینە خوارو و
ئەو، کە هۆی شىفا و میهرەبانییە بو برۆاداران، بەلام {هاتنى ئەم
قورئانە} بو ستمەکاران هیچ زیاد ناکات جگە لە خەسارەت مەندى
نەبیت. هەروەها دەفەرموی: ﴿قُلْ هُوَ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَكْفُرَ بِهِ﴾
﴿البقرة: ۱۲۸﴾. واتە، {ئەى پەيغەمبەر} بلى، قورئان بو کەسانیک کە باوەریان پى هیناوە
رینیشاندەر و شىفایە.

ئەو، بەلینى داو قورئان شىفایە خۆای گەورەیه: ﴿وَمِنْ مَّوَدِّعِهِ مَا هُوَ شِفَاءٌ لِّرَأْسِ الْوَسْوَاسِ الْغَوَّاسِ﴾
﴿النساء: ۸۷﴾. واتە: جا کى لە خوا قسە و {بەلینى} راستترە.
لە شوینیکى تردا دەفەرموی: ﴿وَمِنْ مَّوَدِّعِهِ مَا هُوَ شِفَاءٌ لِّرَأْسِ الْوَسْوَاسِ الْغَوَّاسِ﴾
﴿النساء: ۱۲۲﴾. واتە: ئایا کى لە خۆای گەورە راست بێژترە.

ئەگەر دووچارى هەر جورە نەخۆشییەک بوویت، پێویستە باوەرى
تەواوەتیت بەو هەبیت کە قورئان شىفات دەدات، هەر لەبەر ئەمەیه کە
پێغەمبەرى ئازیز (ﷺ) روقیەى شەرعیمان فیر دەکات.

پێغەمبەرى خوا (ﷺ) روقیەى شەرعی بو حەسەن و حوسەین
نەجامدا، هەروەها فیرمان دەکات کە روقیە بو خۆمان مەکەین و جیاوازی
بیه ئەگەر بەخویندنى سورەتى (الفاتحة) بیت، یان خویندنى (آية الكرسي)،
یاخود کوتاییهکانى سورەتى (البقرة)^۱ و، ئایەتەکانى ترى قورئانى پەرۆز

^۱ (لە ئەبو مەسعودو هاتو، پێغەمبەرى خوا (ﷺ) فەرمووێتى {مِنْ مَّوَدِّعِهِ مَا هُوَ شِفَاءٌ لِّرَأْسِ الْوَسْوَاسِ الْغَوَّاسِ}

پرسیار: ئیستا هەستت چۆنە ئەو کەسە ی روقیە ی خوی دەکات،
 ھەر ئەو کەسە بیت، کە لە سنگیدا قورئانی پیروز ھەیە؟ بێرکەو
 ئەگەر تو قورئانت لەبەر بیت: داخوم بە چ شیوازیکی خوای گەورە
 ھەموو جۆرە نەخۆشی و خراپە یەکت لێ دوور بختەو؟
 ئایا ئیستا کاتی ئەو نە قورئانی پیروز لەبەر بکەیت؟

بو نمو کەسە ی کۆماری ھەبە و دوو دلە دەربارە ی دەودنی کە

نەرۆدە دگەر ھوردی ناسا بە کردن بو لەسەر کردن

لە روریک لە گەشتە قورئانییەکانم دا بەخزمەت خەلکانیک گەیشتم..
 مندا لایک کە تەمەنیان لە دە سال تیەری نەدە کرد ھەموو قورئانی
 پیروزیان لەبەر کردبوو سەرباری بچوکی تەمەنیان.. بەخزمەت کەسانیکی
 نەخویندەوار گەیشتم، کە توانای خویندەنەو و نووسینیان نەبوو بەلام
 لەگەل نەوەشدا ھەموو قورئانیان لەبەر کردبوو.. لەگەل کەسیکی نابینا
 دانیشتم کە چاوەکانی ھیچیان نەدەینی.. بەلام لەریگە ی گوێگرتنەو
 ھەموو قورئانی لەبەر کردبوو، بەخزمەتی باریک گەیشتم، میشک و ژیری
 دوچاری نەخۆشییەکی ئەوتۆ ھاتبوو کە ھیچ شتیکی دەربارە ی ژیان
 نەدەزانی.. لەگەل ئەوەشدا خویندەنەو کە ی بەشیوہیک بوو، ھیچ ھەلەیکە
 تیا دا نەدە کرد، چەندین روژ لەگەل کەسانی کدا بووم، کە بەجوانترین شیوہ
 ھەموو قورئانیان لەبەر کرد بوو، وە شارەزاییەکی تەواویان دەربارە ی
 قورئانی پیروز ھەبوو.. لەگەل ئەوہی ئەمانە بەزمانی عەرەبی قسە ناکەن!
 بیگومان قورئانی پیروز موعجیزەیکە خواییە، وەک خوای پەرۆدگار
 دەفەرموی: ﴿ خَرَجْنَا مِنْهَا خَائِفِينَ ۝۹۰﴾ الحجر: ۹۰.

سید سەدەق زەین عەبدوللە (أخرجه البحاري في (صحيحه))، برقم (۵۰۶۰)، ومسلم
 في (صحيحه)، برقم (۸۰۸)، واتە ھەرکەسیک ئەو دوو ئایەتە ی کوتایی سورەتی
 نەقەرە لە شەوی کدا بحوییت بەسیەتی.

واتە: بى گومان ھەر ئىمە قورئانمان ئاردوۋەتە خوارەۋە و
بەپاستى ھەر ئىمەش دەپپاريزين.
قورئانى پىروز لەناو سىنگى مروقەكاندا پارىزراو و تومار كراۋە،
پىش ئەۋەى لەدووتوئى كىتئەكاندا تومار بىكرىت.
ئايا دەتەۋىت سىنگت پىر بىكەى لە ئايەتەكانى قورئانى پىروز؟

قورئانى پىرۇز بۇ ھەموو تەمەنەكانە..

بۇ ھەموو زمان و.. ھەموو مروقايەتئىيە

كاتىك باس لە فەزل و گىرنگى لەبەركردنى قورئانى پىروز
دەكەين، ھەندىك گومانىيان وەھايە كە ئەم پەيامە تەنھا ئاراستەكراۋە
بو مىندالان و لاۋان! نەخىر بەپىچەۋانەۋە، بەلكو ئەم پەيامە ھەموو
موسلمانان دەگرىتەۋە، بو ھەموو تەمەنەكانە، ژنان و پىۋانىش
دەگرىتەۋە، لە كاتىكدا ئەم ھاۋكارى و ھاندانە لەئىمەۋە دەبىنى،
ھەرۋەھا شىكرىدەۋەى رىگا و ياساكانى كە ھاۋكارىت دەكەن
لەسەر لەبەركردنى قورئانى پىروز، ئەم زانستە تەنھا پەيۋەست
مەكە بە كور و كچەكانتەۋە و خوت ۋاز لە قورئان بەيىنىت، بەلكو

تۆش لەگەل ئەواندا لەبەری بکە، ئەو رینمایانە جیبەجی بکە، کە ئاراستەى ئەوان دەکریت، هەرگیز مەلى من چوومەتە تەمەنەو، چل، پەنجا، شەست سالى تەمەنم بەرى کردوو پیر بووم، بو من شتیکی ئەستەمە، کە لەم تەمەنەدا قورئان لەبەر بکەم!

بەلى راستە قورئان لەبەرکردن لەو تەمەنەدا کاریکی قورسە، بەلام شتیکی ئەستەم نیە.. لە کاتیکدا خواى گەورە لە قورئانى پیرۆزدا دەفەرموى: ﴿وَلَقَدْ سَرَّ أَنْفَرَاءَ سَاكِرٍ فَهَلْ مَسَّ كَر﴾ القمر: ۲۲. واتە: سویند بەخوا بەراستى ئیمە قورئانمان ئاسان کردوو بو ئاموژگارى لى وەرگرتن، جا ئایا کەسیک هەیه پەندى لى وەرگیریت؟ نەیفەرموو. ئیمە قورئانمان ئاسان کردوو بو مندا لان و ئەوانەى تەمەنیان کەمە، بەلکو قورئان ئاسانکراو بو هەموو تەمەنەکان بەشیوەیهکی گشتى.

کەواتە هەر ئیستا نیەت بهینه و بریار بدە.. قەلەم و دەفتەر ئامادە بکە و لەگەلمدا پلانى لەبەرکردنى قورئانى پیروز بنوسەرەو، کە لە لاپەرەکانى دواتردا باسى پلانەکەم کردوو.

مجلس شورای اسلامی

روزنامه‌های اعلامیه‌ای شورای عالی

لهم به شه‌دا ياسی ئه‌و ده‌بنه‌مايه ده‌که‌ين، پيوسته ئه‌و که‌سانه
جيه‌جيان بکه‌ن که‌ قورئان له‌به‌ر ده‌که‌ن؟ چونکه‌ ئهم بنه‌مايانه
ئاسانکار و يارمه‌تيدهرن بو له‌به‌رکردنی قورئانی پيروژ..

برای خوشه‌ويستم له‌گه‌شتی له‌به‌رکردنی قورئاندا چه‌ندین
کوسپ و نارحه‌تیت رووبه‌روو ده‌بنه‌وه، به‌لی ئه‌مه راستیه و
پيوسته ئاگاداری بیت؟ چونکه‌ تو له‌به‌رده‌م گه‌نجينه‌یه‌کی گه‌وره
و نه‌رخدايت، دوژمنه‌که‌يشت {شه‌يتان} له‌به‌رده‌م گه‌نجينه‌که‌دا
وه‌ستاوه و به‌ئاسانی وازت لی باهيتیت و ئامانجی ئه‌وه‌یه هه‌چ له‌و
گه‌نجينه‌ بۆ خوت نه‌ه‌ی، به‌لام پرسياره‌که‌ ليره‌دا ئه‌وه‌یه: تو به‌چ
شيوه‌زیک خوت بو رووبه‌روو بونه‌وه‌ی ئه‌و ئاسته‌نگ و نارحه‌تی
و هه‌ره‌شانه‌ ئاماده ده‌که‌یت؟ ليره‌دا ئه‌و که‌سانه ده‌ناسرينه‌وه، که
راستگو بوون له‌گه‌ل ئامانجه‌که‌يانداو جيا ده‌کرينه‌وه له‌که‌سانی تر.
ليره‌وه چه‌ندین ئاسته‌نگ و نارحه‌تی رووبه‌رووی ئه‌و که‌سانه
ده‌بنه‌وه که‌ قورئان له‌به‌ر ده‌که‌ن، ئاسته‌نگه‌کانیش ناوهمید که‌رن
و به‌هويه‌وه زورجار مروف بریار ده‌دات له‌له‌به‌رکردن به‌رده‌وام
نه‌بیت، وه‌ک روژانه له‌ده‌رووبه‌ری خومان ده‌ييين و هه‌ستی پی
ده‌که‌ين، ده‌ست ده‌کات به‌له‌به‌رکردنی جوژئیک یان دوو جوژه،
دواتر چه‌ند کيشه‌یه‌ک رووبه‌رووی ده‌بنه‌وه ئیتر واز لهم گه‌وه‌ره
پيروژه ده‌هينیت و ده‌لیت: من نامه‌وی قورئان له‌به‌ر بکه‌م.

راست ده‌که‌یت شه‌يتان تو‌ی گه‌ياند به‌م بریار و ده‌ره‌نجامه،
هه‌روه‌ک وتراوه: ئه‌و که‌سه‌ی هه‌نگوينی ده‌ویت، پيوسته چاوه‌ری
پيوه‌دانی هه‌نگ بکات، به‌هه‌مان شيوه‌ کاتیک بریار ده‌ده‌یت قورئان
له‌به‌ر بکه‌یت، ده‌بیت خوت بۆ چه‌ندین ئاسته‌نگ و نارحه‌تی ئاماده

بکهیت، چه ندين که سم بينیوه، که خاوهن پیداویستی تایبه تی بوون و له گه شتی له بهرکردنی قورئاندا پروو به رووی ئاسته نگ و ناره حتی زور بونه ته وه و به لام نه وان چاک له گه وره یی نه و به خششه گه یشتون و کولیان نه داوه، تا کوتایی گه شته که به رده وام بوون له له بهرکردنی قورئان و سره نه نحام خوای په روه ردگار نه و به خششه گه وره یی پښان به خشپوه.

نایا حز ناکه ی له م گه شته تدا خوای گه وره هاوسه فهرت بیت!! ده ی که واته به هموو تواناته وه هه ول بده و سارد مه به روه، دلنیا به و باوهری ته واوه تیت به وه هه بیت په روه ردگار هموو کاروباره کانت بو ئاسان ده کات؟ چونکه تو له بهر ره زامه ندی خوای گه وره ده ته ویت هموو قورئان له بهر بکهیت، هر خویشی ده فهرموی: ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾. ۶۹. واته: که سانیک که له پښاو ره زامه ندی ئیمه دا تیکوشانیان کردوه به راستی رینمونییان ده که یز بو ریگا چاکه کانی خومان، بیگومان خوا له گه ل چاکه کاراندایه. که واته وریابه! هرگیز نا ئومیدی پروت تی نه کات و ریگا که ت ته واو بکه.

نه و که سه ی همنگویی ده ویت،
ینویسته چاوهری بی یومدانی همنگ بکات

بەيىتى تواناي خۆت ھەول ېدە
دۇنيابە خواتى گەورد ھەموو كاروبارەكانت بۆ ناسان دەمكات

بسمای دسوزی: دلسوزی 'سجلاس' ښکای سهه نابه

له کاتیکدا تو خوت په کلا کردووه ته وه بو له بهر کردنی
قورنایی پیروز، نه مه ناماژه یه و پیمان دهلیت: خوی گه وره توی
هه لېژاردووه بو نه و کاره پیروژه، یه که مین پلانی سر ریگا که ت
بریتیه له دلسوزی (نیخلاس)، بیگومان هه موو کار و کردووه یه کی
چاک پیویستی به دلسوزی (نیخلاس) هیه، نه ی نه گهر نه و کارو
کرده وه چاکه له بهر کردنی قورنایی پیروز بیت، که هه موو به یانیا
و نیوارنیک له ناو دلان و له سر زاراندایه.

که واته: دلت خاوین بکه ره وه و نییه تت یه کلا بکه وه بو خوی
گه وره و، واز بهینه له هه موو کاروباریکی لوه کی، که بالی کینش او
به سر دهر و نتدا و ریگره له بهر انبه ر یه کلا بونه و هت بو خوی گه وره،
نه و کاته موژده ی هه موو خیر و چاکه و ده لاقه کرانه و هیه کت لی
بیت له و گه شته تدا، که خوی گه وره پیتی ده به خشییت.

له و نهینی یانه ش، که به دریزایی گه شته که ت یارمه تیت دده ن و
نیخلاست بیر ده خه نه وه نه وه یه؛ که (نییه تت نوی بکه یته وه) نه مه ش
کاریکی گرنگه، زوریک نازانن مه به ست چیه له وه ی که ده و تر ی
(نییه تت نوی بکه ره وه)؟ نایا زیاتر له یه ک نییه ت بوونی هیه له
گه شتی له بهر کردنی قورناندای!

بەلى لەگەشتى لەبەركردنى قورئاندا زياتر لە (بىيەتيك) بوونى
 ھەيەو، بەلام ئامانچ لەم ھەموو نىيەتەنە تەنھا بەدەسھينانى
 رەزامەندى خواى گەورەيە... پرسیار لە خوت بکەو بلى: بوچی
 قورئانى پىروژ لەبەر دەکەم؟!

ھەندىک لە خەلکى کاتىک قورئان لەبەر دەکەن تەنھا ئامانجيان
 نزىکبۆنەوھيانە لە قورئانى پىروژ، ئەم ئامانجەش وەھيان لى
 دەکات لە ھەموو شۆيىنگداو لەناو مال و لە مزگەوت و لەکاتى
 کار کردن و لەناو ئۆتومبىلدا بەردەوام دەورى قورئان بکەنەو بە
 خويندەنەو و گوێگرتن لى، نىدى بەم ھۆکارەو ھەموو ساتەکانى
 ژيانيان پىر لە کارو کردەو ھى جوان، بەراستى ئەمەش نىيەتيكى
 زور جوانە، ھەندىكى تر دەیانەويت بەم ھويەو بپنە دوست و
 ھەلبژىردراوى خواى گەورە، ھەندىكى تریش دەیانەويت لە رىگای
 لەبەركردنى قورئانەو زياتر لە پەيامەکەى خوا شارەزا بپن،
 لەپىناو فیرکردنى کەسانى ترو بەدەسھينانى کار و کردەو ھى چاکە،
 ئاواتيان ئەوھيە بکەو بەر فەرمايشتەکەى پىغەمبەرى خوا (ﷺ):
**إِغْنِ عَثْمَانَ بْنَ عَفَّانَ (ؓ)، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) قَالَ «حِرْكَمِ مِنَ نَعْمَةِ
 الْعَرَبِ وَحِلْمِهِ» . وَاتِهِ: عَوْسَمَانِي كُورِي عَفْفَانَ (ؓ) دەرگىریتەو:**
 پىغەمبەرى خوا (ﷺ) فەرموویەتی: «باشترینتان ئەو کەسەيە، فیری
 قورئان دەبێ و، خەلیش فیر دەکات».

ھەندىکیش دەیانەويت بەم ھۆکارەو بگەنە پلە بەرزەکانى
 بەھەشت، وەک لەم فەرموودە ھاتو: **إِغْنِ عِدَّ لَكَ مِنْ عَمْرٍو ()**
 قال قال رسول الله (ﷺ) : فقال لما جاء القرآن افر وارفق ورن، كم

«بفرمێ ئێسا ماژ سالی عه‌دا ده‌روها»^١ واته: عه‌بدوللای کوری عه‌مر (ع)، ده‌لی: پیغه‌مبه‌ری خوا (ﷺ) فره‌موویه‌تی: «به‌ هاوه‌لی قورئان (واته: ئه‌و که‌سه‌ی قورئانی خويندوه، یان ده‌رخ‌ی کردوه) که‌ ده‌چیته‌ به‌هه‌شت، ده‌گوتری، بخوینه‌روه‌و به‌رز به‌وه‌و سه‌ریکه‌وه، هه‌روه‌ک له‌ دونیادا ده‌تخوینده‌وه، بیگومان شوینی تو له‌ لای دوا ئایه‌ته‌ که‌ ده‌یخوینیته‌وه».

ئه‌بو هوره‌یره (ع)، ده‌لی: پیغه‌مبه‌ر (ﷺ) فره‌موویه‌تی: «هه‌ی، ان‌ر به‌ العاجل ففعل بـ را حه‌ ففعل لا حه‌ که‌سه‌ نه‌مه‌ر، ساری به‌ ففعل له‌ که‌سه‌ نه‌م، و له‌ دایه‌ی سه‌ ففعل عه‌، ففعل به‌ که‌سه‌ نه‌م و ده‌ر ده‌ل به‌ حه‌» واته: «له‌ روژی قیامه‌تا قورئان دی (له‌که‌ل ئه‌و که‌سه‌ی خويندویه‌تی له‌ دنیا) ده‌فه‌رموی: ئه‌ی په‌روه‌ر دگاره‌م! بی‌راژینه‌وه‌و خشلی له‌به‌ر بکه‌، جا تاجی ریزی له‌سه‌ر ده‌نری، پاشان ده‌فه‌رموی: ئه‌ی په‌روه‌ر دگاره‌م زیاتری پبیده‌، جا پوشاکی ریزی له‌به‌ر ده‌کری و ده‌راژینریته‌وه، ئینجا قورئان ده‌فه‌رموی: ئه‌ی په‌روه‌ر دگاره‌م لیبی رازیبه‌، خواش لیبی راری ده‌بی، ئینجا به‌و که‌سه‌ ده‌گوتری: قورئان بخوینه‌و سه‌ریکه‌وه (بۆ په‌کانی به‌هه‌شت) وه‌ به‌ هه‌ر ئایه‌تیک چاکه‌یه‌کی بو زیاده‌کری».

١) أخرجه أبو داود: ١٤٦٦، والترمذي: ٢٩١٤، وابن ماجه: ٣٧٨٠، وقال الترمذي: حسن صحيح.

٢) أخرجه الترمذي: ٢٩١٥، وقال: هذا حديث حسن، والحاكم: ٢٠٢٩، انظر: صحيح الجامع: ٨٠٣٠.

نۆپۇردىنەۋەيىيەت كىرىكىيە كى يەككە زۆرى ھەيە؛ چۈنكى
 لە گەشتە كەتدا لە گەل قورئان دۇچارى لاۋارى و ساردىنەۋە
 دەيىت، گومان لەۋەدا نىيە كە نۆپۇردىنەۋەيىيەت ئەم
 ھەستە خىراپانەت لى دۇور دەخاتەۋە، كەۋاتە پىش دەست
 كىرىت بەلەنەركىرى قورئان، ئامانچ و نىيەت دىارى بىكە، ئەو
 فەرمائىشە چاپ بىكە كە ھانت دەۋات بۇ لەبەركىرى قورئانى
 پىرۇز، لە شۇبىكى كىرىگدا ھەلىۋاسە با بەردەۋام لەبەركىرى
 بىت ۋەك پىشەۋاۋ پىشاندەركى.

بەسمای دووهم: تەویەو وارەبنان لە تاوان

تو دەتەویت لە دوستانى خواى گەورە بیت و لە هەمان کاتدا بەتاوان و سەرپیچی خواى پەرورەدگار لە خوت توورە بکەیت؟! چۆن و بە چ شینواژیک چاوەڕێی هاوکاری و یارمەتى خواى دەکەیت لە کاتێکدا سەرپیچی فەرمانەکانى دەکەیت؟!

لە گرنگترین ئەو بنەمایانەى کە پیویستە لەکاتى لەبەرکردنى قورئاندا پەچاویان بکەیت: وازەیتانە لە تاوان و سەرپیچی، دەزانم هەمومان خاوەن گوناھو تاوانین، بەلام لە گەشتى لەبەرکردنى قورئانى پیرۆزدا پیویستە زور پێداگریت لەسەر دورکەوتنەو لە تاوان و سەرپیچی، پیویستە زۆر ھوگر بوونت بە تەوبە و ئیستغفارەو خالى جیاکەرەو ەت بیت لە موسلمانان بەشیوەیەکی گشتى.

ھەرۆھا کۆمەلە ئەندامىکى جەستەت ھەن کە لە لەکاتى لەبەرکردنى قورئاندا بەکاریان دەھێنیت، ئەوانیش بریتین لە: چاو، گوێ، زمان، ئەمانە؛ ئەو ئەندامانەى جەستەت، کە بۆ لەبەرکردنى چاکترین و پیرۆزترین وتە بەکاریان دەھێنیت، کە فەرماىشتى خواى گەورە.. تۆ چۆن بەو چاوانەت لەلایەک سەرپیچی خوا دەکەیت و ھەمانکات قورئانیان پى دەخوینیتەو؟! چۆن گوێ بۆ گۆرانى و غەیبەت دەگریت و ھەر بەو گوێچکانەت گوێ بۆ قورئانىش دەگریت، ھەرۆک ئێین قەیم دەفەرموێ:

حب الكتاب وحب ألحان الغنا في قلب عبد ليس يجتمعان
واته: خوشه‌ویستی قورئان و خوشه‌ویستی گورانی له دلیک دا
کؤ نابنه‌وه.

هه‌روه‌ها زمانت بپاریزه‌و غه‌یبه‌تی خه‌لکی پی مه‌که‌و هه‌ولی
له‌که‌دارکردنی که‌سایه‌تییان مه‌ده؟ چونکه تو به‌م زمانه‌ت قورئان
ده‌خوینینه‌وه، بیگومان تاوان کاریگه‌ری له‌سه‌ر دلیشت به‌جی
ده‌هیلیت و توانای له‌به‌ر کردنیش لاواز ده‌کات، دواچار تاوانه‌کان
له‌و کاره‌ پپروژه‌ ساردت ده‌که‌نه‌وه، له‌به‌رئه‌وه کاتیک ئیمامی مالیک
زیره‌کی و بیرتیژی ئیمامی شافعی بینی پی فهرموو' ((الله اعلم
بما یخفی))

واته: خوای گه‌وره‌ نورو روشنایی له‌ دلتا چاندوو، به‌ تاریکی
گونه‌ نه‌و نوره‌ مه‌کوژینه‌وه.

ته‌وبه

تاوان

لەسەرت پىۋىستە بو ئەم كارە پىروزەت كاتىكى گرنگ دىارى
بەيت، ئەمەش لە گرنگرەن بىنەماكانى لەبەركەردىنى قورئانى پىروزەن،
ئەگەر تۆ پەرۋىشى لەبەركەردىنى قورئانى پىروزەت... ئەوا بەھىچ
شەيئەيەك مەلى كاتم نىيە؟ چونكە قورئان پەرۋىشى خوشەويستە
و كاتى بىن سود و لاۋەكى بو تەرخان مەكە، لەبەركەردىنى
مەكەرە شىتىكى لاۋەكى و .. ھەرگىز مەلى: {كەي كاروبارەكانى
دونيام كۆتاييان ھات، ئەوا پاشماۋەي كاتەكەم تەرخان دەكەم بو
لەبەركەردىنى قورئان} ئەمە گەرەتەن ھەلەيە كە زوربەي قوتاييانى
قورئانى تىكەوتوۋە.

ھەر كەس بەئومىدى پاداشتىكى گەرەوۋە بەتەمەي لەبەركەردىنى
قورئانى پىروزە، ئەو لەسەرى پىۋىستە گرنگرەن كاتى خوى بو
تەرخان بىكات و، باروۋىخ و ژىنگەي دەوربەرى بەھەر شىۋازىك بىت،
بايىت دەسپەردارى ئەو كاتە بىت كە دايىناۋە بو لەبەركەردىنى قورئان.

سەمى چۈرەم جۇب لە كۆر و كۆبۇنە دەى بەكۇبۇجەو بېارنەد

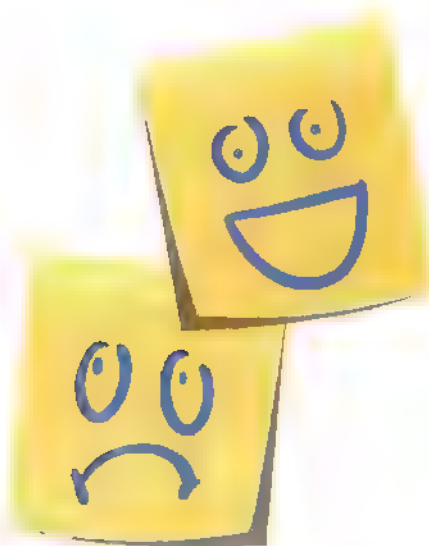
لە كاتىكدا تو سەرقالى لەبەر كەردنى قورئانى پېرۇزىت،
پېويستە لەو كەسانە دورور بگەوئەو كە كارىگەرى خراپيان ھەيە
بەئاراستەى سارد كەردنەو ەت لەو بەندايەتتەيە گەورەيە، لەوانەيە ئەو
كەسە پياوچاك و خۆشەويست يىت، بەلام قسەكانى نەشيان و
بەو ھويەو دەيتە كۆسپىك و دوچارى ساردبۇنەو ەت دەكەن و لە
گەشتى لەبەر كەردنى قورئانى پېرۇز داتەبىرن.

بەنمۇنەيەك ئەمە روون دەكەمەو، لەوانەيە لەشوينى كارەكەتدا
لەگەل كەسكى نەگونجاو دابنىشيت و ھەوالى بەدەيتى بەوەى
دەتەوى قورئان لەبەر بگەيت، ئەويش لەو ەلامدا پىت دەليت: ئايا تو
بەراستى بەتەماى لەبەر كەردنى قورئانیت؟ چون و بە چ شىوازيك
كاتى بو تەرخان دەكەيت؟ تو تەمەنت چو ەتە سەرەو و تواناى
قورئان لەبەر كەردن نىيە؟ قورئان لە (٦٠٠) لاپەرە پىكەتو! چون
دەتوانى لەبەرى بگەيت لە كاتىكدا ئەم ھەموو كاروبارانەت ھەيە؟
لاحول ولا قوۋة إلا باللہ. چەدە قوتابى قورئان دەناسم، كە
بەھۇكارى كارىگەر بۇونيان بەم جۇرە وشە پوخىنەرانە گەشتونەتە
ئەو باوەرەى، كە پېرۇزەكە قورسە و دواجار دەستيان ھەلگرتو لە
لەبەر كەردنى قورئان!! من دلىام تو لەو جۇرە كەسانە نيت، بەلام
خۇت تاقى مەكەرەو و گوئ لەو جۇرە وشە نەشيانو مەگرە،
خوت لەو كۆر و كۆبۇنەوانە بەدورور بگرەو، جگە لە سلاو كەردن
لىيان لەگەل ئەو جۇرە كەسانەدا زۇر گەتوگۇ مەكە.

وتەيەك بۆ ئەو كەسانەى كە سارد و سرن

ئەگەر تو ناتەوى قورئان لەبەر بگەيت، ئەو لەو دنيابە
خوای پەروردگار توى بو ئەم كارە پىرۆزە ھەلنەبۆاردوو و
بەلام كەسانى تىرىش سارد مەكەرەو، بىگومان زۆر كەس ھەن
دەيانەوئىت قورئان لەبەر بگەن، لەوانەىە وشەىەكى تۆ ئائۇمىدى
لە دلياندا بچىنىت، كەواتە با قسەت جوان و ھىوابەخش بىت،
وھك پتەمبەرى خوا(ﷺ) ھەرموويەتى:

{كَيْسِدَ اُصْلَهُ صَدَقَةٌ} ^(۱)، واتە: ووتەى چاك خىر و سەدەقەىە.
ئەگەر قسەى چاك و ھىوابەخش و بنیاتنەرىش ناكەيت... ئەو
باشترین شت بىدەنگ بووتە.

۱) أَخْرَجَهُ الْبَغَاي: ۲۹۸۹، ومسلم: ۱۰۰۹، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ).

بنه‌مای پێنجهم:

بیهێنهره پێش چاوی خوێ که بامانجه‌که‌ب پێکاووه

بیهێنهره پێش چاوی خوێ که هه‌موو قورئانی پیرۆزت
له‌به‌رکردوه: **فهد سالم الکندري** (هه‌زاره‌ی یه‌كهمه‌ی ٢٠٢٠)

..... واتە: عائیشە (ؓ)، دەلی: پیغمبەری خوا (ﷺ) فەرموویەتی. «کەسی کارامە (لە خویندن و کاریکەردنی) قورئاندا، لەگەڵ فریشتە ریزدارە بەرپزەکانی خواپە، و ئەو کەسە کە قورئان دەخوینێ و لەسەر زمانی تەواو نایێ (واتە: چاک نایزانی) وە لەسەریشی قورسە، دوو پاداشتی بۆ هەیە».

پیغمبەری خوا (ﷺ) فەرموویەتی: ورتل، کما کُنت ترتل فی الدُّنْیا، فإِنَّ مِثْلَکَ عِنْدَ آخِرِ آتِةٍ تَقْرُؤُهَا!، واتە: «بە هاوێلی قورئان (واتە: ئەو کەسە قورئانی خویندووە، یان دەرخی کردووە) کە دەچیتە بەهەشت، دەگوترێ: بخوینەرەووە بەرز بەووە سەربکەووە، هەر وەک لە دنیادا دەتخویندووە، بێگومان شوینی تۆ لە لای دوا ئایەتە کە دەخوینیتەو».

بەلی بیهێنەرە پیش چاوی خۆت، کە ئیستا لە کوتا ساتەکانی لەبەرکردنەکەت دایت، چاوەکانت دابخە و وەهای دابنێ، کە کوتاییبەکانی سورەتی (.....) بە دەرخی بۆ مامۆستاکەت دەخوینیتەو، ئەم چرکە ساتانە بهێنەرە پیش چاوانت، کە لە خوشیدا و بەگریانەووە سوێجەدی سوپاسگوزاری بو خوا پەرورەدگار دەبەیت، ئای چ دیمەنیکێ جوان و کاریگەرە.

هەرگیز نەلی: هێشتا لەسەرەتای کارەکه دام و بەشیکی زۆری قورئانی پێروزم ماوێ کە لەبەری بکەم، بەلکو بە ئومیدەووە بلی: ئەو پەرورەدگارە منی بۆ ئەم کارە پێروژە دیاری کردووەلی بژاردم، هەر بە یارمەتی خویشی هەموو قورئان لەبەرەدکەم، من کاتیک لە لەبەرکردنی سێ جوزء بومەووە، باوکم پێی گوتم: کۆری

١) أخرجه البخاري: ٤٦٥٣، ومسلم: ١٨٩٨.

٢) أخرجه أبو داود: ١٤٦٦، والترمذي: ٢٩١٤، وابن ماجه: ٣٧٨٠، وقال الترمذي: حسن صحيح.

شېرىن «فەد» ۋەھى دابىنى لە ئىستائە ئامانجەكەت پىنكاۋە، لەگەل خۇاى پەرۋەردگاردا راستگۇيە «لەۋە دۇنياپە سەرکەوتوت دەكات»، بىگومان ئەم ۋەشانە ۋەھىكى گەۋرە بۇون ۋ زىاتر بۇنە ھاندەرم، تا لەسەر بېيارەكەم پىداگربم ۋ ھىمەتياى بەرزتر كىرمەۋە.

بەردەوام ئەۋ ئايەت ۋ فەرمۇدانە دۇوبارە بکەرەۋە، كە باسى گەۋرەيى پلەۋ پاىەى خۇيىندەۋەى قورئان ۋ لەبەرکردنى دەكەن، بىگومان ئەمەش ۋزەت پىدەبەخشىت ۋ «ھىمەتت «بەرز دەكاتەۋە.

بەنماى شەشەم:

كەسەسى نر لە ئامانجەكەندا بەشدارى پى بکە

چەند جوانە كاتىك لە گەشتى لەبەرکردنى قورئاندايت ۋ يەك لە خۇشەۋىستانت دىيارى دەكەيت، تا بەشدار بىت لە پىكانى ئامانجەكەتا، بىگومان مەبەستم ئەۋە نىە، كە لەگەل تۇدا قورئان لەبەر بكات، چۇنكە لەۋانەيە يەككىيان بلىت: ناتوانم قورئان لەبەر بکەم، دەكرىت ئەۋ كەسەى دىيارى دەكەيت باوكت يان دايكت يان ھاۋرىشەكت بىت، ياخود دىيارى كىردنى يەككى لەۋ كەسانەى، كە لە شۇيىنى كارەكەتا بەيەكەۋەن.

مەبەست لە بەشدارى پى كىردن ئەۋەيە: داۋايان لى بکەى ھاۋكارىت بکەن لە لەبەرکردنى قورئانى پىرۇزداۋ، پىيان بلى: كاتىك بىنيتان ۋازم لى ھىناۋە، ئەۋە ئامۇزگارىم بکەن ۋ ئاراستەم بکەن، تا دۇبارە دەست دەكەمەۋە بە لەبەرکردنى قورئانى پىرۇز، بىگومان ئەم جورە بەشدارى پى كىردنە لەۋ ھۇكارانەن كە يارمەتت دەدەن بۇ سەرکەوتت لەم كارە پىرۇزەدا.

كاتىك لەبەركردنى قورئان
دەبىتە ئامانجىكى ھاوبەش

با بەسەرھاتىكتان دەربارەى خۆم بۇ
بگىرمەوہ.. دايكم لەگەل ئەوہى قورئانى
لەبەر نەبوو، بەلام ھەركاتىك دەگەر مەوہ
بۇ مالەوہ بانكى دەكردم و قورئانەكەى
دەكردەوہ، تا چەند ئايەتىكى بۇ بخوینمەوہ و
گویم بۇ بگريت، لەوہ دانیابن ئەو مەبەستى
ئەوہ نەبوو قورئانم پى لەبەر بكات.. نەخیر..
بەلكو ئامانجى لەم كارەى ھاندانم بوو
لەسەر لەبەركردنى قورئانى پیرۆز.

باوكیشم «بەرھەمەت پیت» بەھەمان
شیوہ بانكى دەكردم و دەپوت: چەند
ئايەتىكم لە فلانە سورەت بەسەردا
بخوینەرەوہ و پیم خۆشە فلانە سورەتم بۇ
بخوینیتەوہ، ھەرودھا مامۇستاكەم }پرەشاد

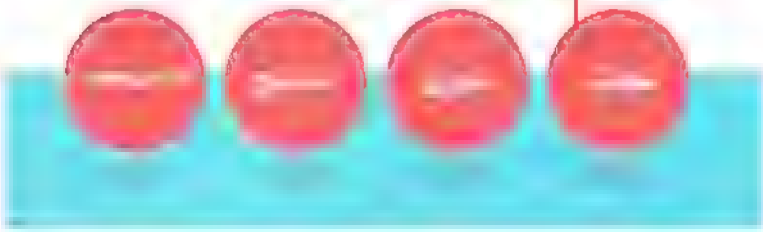

«كە قورئانى پى لەبەركردم» { جاريكيان
بەسەردان لەولاتى مىسر بوو بەتەلفون
پەيوەندى پىئوە كردم و فەرمووى: پىم
خۆشە بەدەنگى تۆ گويم لە چەند ئايەتىكى
قورئان يىت.

ئىستا كاتى ئەوئە تۆى بەرپىز پرسىار
بەكەيت و بلىيت: ئەمە هەمووى لەپىناوى چى
دا بوو؟!

وەلام: چونكە ئەوان هەمويان بەشداربون
لە ئامانجەكەمدا، دەيانويست لەگەلم دا
بەردەوام بن و هاوئى گەشتەكەم بن، تا
ئەو كاتەى دەگەمە مەنزل و بەتەواوەتى بە
ئامانجەكەم دەگەم.

كەواتە تۆش لەم ئامانجە گەورەيەى
ژياندا برا و خىزان و هاوئىكانت بەشدارى
پى بەكە، هەتا هاوکار و پشتىوانت بن و
بەهوى ئەوانەو لە ساردبۆنەو دەور
بەكەويتەو و هەموو قورئانى پىروژ لەبەر
بەكەيت و بەسەرى بەرزەو كۆتايى بەگەشتى
لەبەركردنى قورئان بەيىت.

بەسای حەمەم:

لەگەڵ کەسێکی شارەزادا قورئان لەبەر بکە

ئەگەر پرسیار لە خومان بکەین و بلیین: بە چ شیوازیک قورئان
گەیشتو بە پیغەمبەری خوا (ﷺ)؟
وەلام: لە ریگە ی فریشتە جبریلەو قورئان گەیشتو بە
پیغەمبەری خوا (ﷺ)، دواتر پیغەمبەری خواش (ﷺ) گەیاندوو یەتی بە
هاو لەکانی و، ئەوانیش بەو شیوازە لە پیغەمبەریان (ﷺ) وەرگرتو و
گەیاندوو یانە بە شوینکەوتوان {تابعین}... قورئان بەو شیوازە پشتاو
پشت هاتو تا گەینراو بە ئیمە.
بە کورتی.. ئەم قورئانە لە ریگای کەسانی زور شارەزا و وردەو
بەشیوەی پشتاو پشت گەینراو بە ئیمە، گرنگترین بنەمای بنەرەتی
بو ئەو کەسانە ی کە بە پەروشییەو دەیانەویت قورئان لەبەر بکەن
ئەو یە: قورئان لە لای ماموستایەکی زۆر وردو شارەزا لەبەر بکەن.
سو پاس بۆ خوا ئەمەش لەم سەردەمەدا فەراھەم هاتوو و
ماموستایەکی رۆمان هە یە کە هەم خویان قورئانیان لەبەر و
هەروەها خاوەن تواناو شارەزاییەکی لەرا دە بە دەرن، ئەگەر
دەتەوی قورئان لەبەر بکە ی، ئەوا: ماموستایەک دەستنیشان بکەو
برورە خزمەتی لە مزگەوت داو، خشتە ی ئەو روژانە دیاری بکە،
کە تیایاندا قورئان دەخوینی ئەو و هەلە کانت بو راست دەکاتەو،
یاخود ئەگەر بکریت ماموستا لە چەند پوژیکی دیاری کراودا بیتە
مالەو و لەگەلیدا قورئان لەبەر بکەیت.

ئاي خويندە ۋە جىگاي ۋە تەنە ۋە دەگرىتە ۋە؟

پىيۈستە ئەو راستىيە بزانىت، كە زىمان پاراۋىتىن و
شارەزاترىن كەس لە زىمانى عەرەبىدا تۈنەي ئەۋەي نىيە
ھەرخىي بەتەنەيا قورئان لەبەر بىكات؟ چۈنكە قورئاننى پىروز
ۋەشەكانى جىاۋازن و پىيۈستىان بەۋە ھەيە كە لەلەين
مامۇستايەكەۋە راست بىكرىتەۋە.

من خەلكانىكى ھاۋتەمەنى خۇم دەناسم، كە قورئاننىان
لەبەر كىردۈۋە، بەلام لە لەبەر كىردىنى قورئاندا پىشتىان بەھەۋل و
ماندوبۈۋىنى خۇدى خويان بەستۈۋە، لە مالەۋە ياخۇد لە مزگەۋت
دەستىان كىردۈۋە بەو كارە پىروزە بەبى ھەۋۋىنى مامۇستايەك،
بەلام لە كاتىكدا بەيەكەۋە گەشتمان دەرگىد و لەۋەۋەي گەشتەكەماندا
قورئاننىان دەخويندەۋە و گويمان لى دەرگىتن، بومان دەرەكەۋت
كە ھەلەيەكى يەكجار زۇريان ھەيە.

بۇ زىاتىر روۋن كىردەۋەي بابەتەكە نمۇنەيەكتان بۇ
دەھىنمەۋە، لە يەك لە رۇژەكاندا گويم بو يەككىك لەۋ كەسانە
گىرتىۋو كە قورئاننى لەبەرە و ئەم ئايەتەي خويندەۋە، كە
خۇاى گەۋرە دەفەرمۇي: ﴿دَرَسُوا رِاسًا اَلَيْسَ مِنْ
عَرَبٍ وَدَلَّسَهُمْ خُثَيْلٌ ذُو اَنْثَى خَبْلٍ وَنُحِيَ مِنَ
مَدْيَنَ قَلِيلٍ﴾ سىيا: ۱۶.

نەيۋت: (دۇۋان)، بەلكو ۋتى: (دۇۋاتى) بە ئەلىف خويندىيەۋەۋ،
ئەمەش لەۋ چاپانەدا نوسراۋە كە رىۋايەتى ھەققىن كە
تىايدا ۋشەكە بە ئەلفى مەقسۇرە دەنوسرىت: (دۇۋاتى)، بەلام
بە: (دۇۋان) دەخوينىتەۋە.

بىنەماي ھەشتەم: ھورئان بەتەجۋىدە ھەلبەر بىكە

لەو بىنەما سەرەككىيانەي كە پىۋىستە لەكاتى لەبەر كىردى قورئاندا
رەچاۋ بىكرىن. لەبەر كىردى قورئانە بەتەجۋىدە ھە؟ چۈنكە ئىمە
پىشتەر لەسەر ئەو ھە رىك كەوتىن ئەگەر پەروشى لەبەر كىردى
قورئانەت، ئەو پىۋىستە مامۇستايەكى شارەزا بو خوت دىارى
بىكەت، ئەگەر شى لەگەل مامۇستاكەتدا رىك كەوتن، دواتر پىي بلى:
دەمەۋى قورئان بەشارەزايى و تەجۋىدى تەۋاۋە ھەلبەر بىكەم.
بو نمونە: ئەگەر ھەفتانە مامۇستا سى رۇزى بو تەرخان كىردى،
ئەۋا پىي بلى: لە يەك لەو سى رۇزەدا ھەموو جارىك لە نىو
كاتۇمىردا ياساكانى تەجۋىد م پى ئاشنا بىكە.

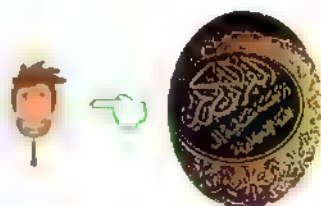
تەجۋىد: زانستىكى ئاسان و جوان و چىز بەخشە، بىگومان
قورئانى پىرۇر جىۋاۋزە لە ھەر جۈرە پەراۋىكى ترو، خويندە ھەي
قورئان ھەك خويندە ھەي گۇفارو رۇزنامەكان نىيە، كە ھىچ جۈرە
رىساۋ ياساۋ شوپنى دەرچونى پىتەكانيان نىيە.
تەجۋىد لە زمانەۋاندا برىتييە: لە جوان خويندە ھە و شارەزابوون.
دەۋىرتىت: جودت الشىء آي حسنته واتقنته. واتە. كارەكەم بەباشى
ئەنجامدا.

تەجۋىد لە زاراۋەدا برىتييە: لە ماف پىدانى پىتەكان و زانىنى
چۈننىيەتى ۋەستان لەسەريان، ھەموو ئەو كەسانەي قورئان
دەخويندە ھەلبەر يان پىۋىستە ياساكانى تەجۋىد جىيەجى بىكەن،

ته‌بانه‌ت ته‌گهر یاساکان بزائن یاخود نا، ته‌وه جیبه‌جی کردنیان پیویسته، وهک خوای په‌روه‌ردگار ده‌فرموی ﴿وَرَبِّكَ لَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾. له ئیمامی علی یه‌وه ریوایه‌ت کراوه، که ده‌رباره‌ی ته‌م ئایه‌ته‌فرمویه‌تی: {ته‌رتیل: بریتییه‌ له‌ جوان خویندنه‌وه‌ی پته‌کان و هه‌بونی شاره‌زایی ده‌رباره‌ی ته‌و شوینانه‌ی پیویسته‌ قورئانخوین له‌سه‌ریان بوه‌ستیت} خوای گه‌وره‌ زور پیداکری له‌سه‌ر فره‌مانه‌که کردووه‌ته‌وه، بیگومان ته‌مه‌ش وهک گرنگی پیدان و به‌گه‌وره‌ گرتنیکه‌ بو پینگه‌ی ته‌م قورئانه، وهک ئیین جه‌زری ده‌فرموی:

والاخذ بالتجويد حتم لازم من لم يوجد القرآن آثم
لأنه به الاله أنزلا وهكذا منه إلتنا وصلا

واته: قورئان خویندن به‌ته‌جویه‌وه واجب و پیویسته، هه‌رکه‌سیکیش قورئان به‌ته‌جویه‌وه نه‌خوینیت ته‌وه گوناها‌باره؟ چونکه خوای گه‌وره به‌ته‌جویه‌وه ته‌م قورئانه‌ی دابه‌زاندوه، وه به‌م شیویه‌ش (به‌ته‌جویه‌وه) نه‌وه به‌نه‌وه به‌ (تواتر) به‌ئیمه‌ گه‌یشتووه.

هەروەها پیغه مبه‌ری خوا (ﷺ) فەرموویەتی: «إِذَا هَمَّ بِشَيْءٍ مِنَ
الْحَرْبِ أَوْ الْحِرِّ وَالْمَوْتِ أَوْ الْفِتَنِ فَدَعَا إِلَى اللَّهِ وَآلِهِ
وَأَهْلِهِ»^(١)، واتە: «کەسێ کارامە (لە خوێندن و کاری پیکردنی) قورئاندا،
لەگەڵ فریشتە ریزدارە بەریزەکانی خوا، وە ئەو کەسێ کە
قورئان دەخوینێ و لەسەر زمانی تەواو نایی (واتە: چاک نایزانێ)
وە لەسەریشتی قورسە، دوو پاداشتی بۆ هەیە».

هەندیک بە هەلە لەم فەرمودەیە تیگەیشتون و گومانیان وەهەیە
ئەوێ قورئان بە نەرەحەت دەخوینێتەو و لەسەر زمانی قورسە،
زور چاکتر و لەپشتەرە لەو کەسێ، کە شارەزایی تەواوی لە
قورئاندا هەیە.

پاداشت: ئەو کەسێ بە شارەزاییەو قورئان دەخوینێتەو، ئەو
لەرۆی دواوی دا لەگەڵ پیغه مبه‌ران و فریشتەکاندا؟ چونکە ئەو
بەتەجویدو شارەزایی تەواوەو قورئانی خوێندووەتەو، سەرئەنجام
بوو بە کەسێکی شارەزا لە خوێندنەوێ قورئاندا، بەلام ئەو کەسێ
بە نەرەحەتی قورئان دەخوینێتەو دوو پاداشتی بۆ هەیە: پاداشتی
خوێندنەوێ پاداشتی ئەو نەرەحەتیانە بەو هویەو دوو چاری
هاتون، ییگومان پلەی ئەم جوړە کەسانە دیکەوێتە دواي پلەی ئەو
کەسانە کە بە شارەزاییەو قورئان دەخوینێتەو.

بەلام تۆی خوشەویست، ئەو ئەو کەسێ قورئان لەبەر
دەکە، لەناخی دڵەو ئاموزگاریت دەکەم بەوێ هەر لە سەرەتاوە
بەتەجویدەو قورئان لەبەر بکە؟ هەتا شارەزاییەکی ورد پەیدا
بکەیت و چیژ وەر بگرییت لە کتێبە کە ی خۆی گەورە.

١ (١) أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ: ٤٦٥٣، وَمُسْلِمٌ: ١٨٩٨

بەنەمەي نۆيەم: كەك بە قورئان دىكە

ئامۇڭگار يىپەكى دىلسوزانە سەرەتا بۇ خۇم، پاشان بۇ ھەموو ئەو براو خوشكانەي دەيانەوئىت ھەموو قورئان لەبەر بىكەن، لە ئەنەسى كورپى مالىكەو ە پىوايەت كراو، ەرمويەتى: (رب تال للقرآن، والقرآن يلغنه). واتە: دىكرىت كەسىك قورئان بخوئىتتەو ە قورئانىش نەفرەتى لى بىكات. بىگومان ئەمە پەيامىكى دىلسوزانەي زۇر ترسانكە؟ چونكە كاتىك كەسىك قورئان دىخوئىتتەو، يان لەبەرى دىكات، پاشان لە ژيانى رۇزانەيدا داواكارىيەكانى قورئان جىبەجى ناكات، ئەم جۆرە كەسانە ئەوانەن كە قورئان نەفرىيان لى دىكات، ەروەك چۇن ئەم ەرمائىشتە لە ئەنەسى كورپى مالىكەو ە كىزىدراو ەتەو.

بەردەوام زۇر پەرۇشەبە لەسەر كار كىردن بەقورئان و جىبەجى كىردنى ھەموو ئەو ەرمائانەي كە تىايدا ھاتوو، ھاو ەلان سەرەتا دى ئەتەي يەكەمى ھەموو سورەتلىكان لەبەر دىكرى، دواتر لە ژيانى خۇياندا داواكارى دى ئەتەكەيان بەكرەو ە جىبەجى دىكرى، بە ئامانجى رازى كىردنى خۇاى گەورە، پاشان دى ئەتەي تىران لەبەر دىكرى، بەكرەو ە لە ژياناندا جىبەجىيان دىكرى، بەو شىوازە... كەواتە: ئامانج بىرتىيە لە كار كىردن بەقورئان لە ژيانى رۇزانەماندا، نەك پىژە و ئەندازەي ئەو ئەتەتەي قورئان كە لەبەرمان كىردن ياخۇد لەبەريان دىكەين.

بەلگەش ئەم بەنەما قورئانىيە، كە خۇاى گەورە دىفەرموئ:

﴿وَانْغُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنْزِلَ
الْعَذَابَ بِغَضَبِهِ وَسَمٍ لَا تَشْعُرُونَ﴾ الزُّمَر: ۵۵. واتە: شۇيىن چاكتىرىن
بەرنامە بکەون، کە لە پەرۋەردىگارتانەۋە نىردراۋەتە خوارەۋە
بۇتان، بەرلەۋەى لە ناکاۋدا سزاتان بۇ بىت، کە ئىۋە ھەر ھەستى
پى ئەکەن.

ھەرۋەھا دەفەرمۇى: ﴿وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ بِرُحْمَتِنَا وَأَنْتُمْ
لَعَنُوكُمْ لَزْمُونَ﴾ الأنعام: ۱۵۵. واتە: ئەم قورئانە پىرۋزە بەفەرۋ
پىتەمان ناردۋەتە خوارەۋە، کەۋاتە ئىۋەش شۇيىن بکەون و
خۇتان بپارىزن و (پارىز کار بن).

ژيانى پىغەمبەرى خواش (ﷺ) ھەر بەو شىۋازە بوۋە لە کاتىکدا
پرسىيار لە دايکە عانىشە دەکەن دەربارەى پەۋشستى پىغەمبەرى
خوا (ﷺ)، لە ۋەلامدا فەرمۋىەتى: «كَانَ خُلِقَ الْقُرْآنُ». واتە: خورەۋشستى
پىغەمبەرى خوا (ﷺ) قورئانى بوۋە.

سەسەي دەبەم: دوعا و پاراڤەود

كاتىك كەسىك گويى لى دەبىت كە فلانە كەس خوى ياخود
مندالەكانى قورئانيان لەبەر كردوو، راستەوخو دەليت: چون
هاوشيوەى ئەو قورئان لەبەر بكەم؟ ئەي منالەكانم چون بتوانن
هاوشيوەى ئەوان قورئان لەبەر بكەن؟ بەراستى لەبەرکردنى
قورئان كاريكى سەختەو، لاڤەرەكانى ئىجگار زورن!!

دەمەوى پرسىارىكتان ئاراستە بكەم: ئايا تا ئىستا بو يەكجارش
لە كاتى سوجدەدا لە خوا پاراوەتەو و داوانان لىي كردوو، كە
كارتان بو ئاسان بكات بەئاراستەى لەبەرکردنى قورئانى پىروز؟ يا
هەمومان لە وەلامدانەو ودا راشكاوبين!

زۆرىك لە ئىمە لە دوعا و پاراڤەكانماندا داواى بەهەشت دەكەين
و پەنا بەخوا دەگرين لە ئاگرى دوزەخ، دوعا بو منالەكانمان دەكەين
و بەردەوام لە خوا دەپارێنەو، كە روزييان بدات و سەرکەوتويان
بكات، ئايا لەگەل ئاراستە كردنى ئەم داواكارىيانەدا، پوژىك لە
روژان داوات لە خوا كردوو كە ريرت لى بگريت و، بكتات بەيەك
لەو كەسانەى قورئان لەبەر دەكەن؟ ئايا هەرگيز دەستەكانت بەرز
كردووەتەو و بلى: پەرودگار، خواى بەخشندە و مېهرەبان، ئەي
ئەو پەرودگارەى ئاسانكارى كاروبارى بەندەكانتى! لەبەرکردنى
قورئانم بو ئاسان بكە، كە بەهويهو بەرز دەبەو و بو بەرزترين
پلەى بەهەشت؟

ئايا ھېچ كەس لە ئىمە بەو شىوازە داوامان لە خوا كىردوھ؟
پىويستە ئەو راستىيە بزائىن گىرنگىزىن ھوكارىك كە ھاوكارىت
دەكات لە لەبەركردنى قورئاندا، بىرىتيە: لە دوعا و پارانەوھ و ھاناو
پەنا بىردن بۆ لاى خواى گەورە.

ئەگەر ھەستت بەوھ كىرد لەبەركردنى قورئان كاريكى سەختە،
باوھرت وھەنەبى ئەو كەسەى لەبەركردنى قورئانت لەسەر ئاسان
دەكات: فەھدە، يان ساوك، يان دايك، يان يەككە لە ماموستاكان،
بيگومان ئاسانكارى ھەموو كاروبارەكان بەتەنها خواى پەروەردگارە.
لەبەرئەوھ لە فەرمايشتيكىدا پىغەمبەرى خوا (ﷺ) دەفەرموى: **إِذَا
سَأَلْتُمُ اللَّهَ بِحَقِّهِ فَاسْأَلُوهُ** واتە: ئەگەر داوات كىرد
بەس لە خوا داوا بكە، وھ ئەگەر يارمەتت وھرگىرت بەس داواى
يارمەتى لە خوا بكە

ھەروھە قورئان دەفەرموى: ﴿وَسَبِّحْهُ بِحَمْدِهِ كُلَّ يَوْمٍ مِّنَ الْيَوْمِ عَشْرًا﴾
سَبِّحْهُ الطَّلَاق: ۳. ئەگەر پشتت بەخواى گەورە بەست، يەقىنت
ھەيىت پەروەردگار سەركەوتوت دەكات..

دە بنەماكە:

۱ بنەمای يەكەم: دلسۆزى (ئىخلاص)، پىگای سەرتايە

۲ بنەمای دووم: تەوبە وازەينان لە تاوان

۳ بنەمای سىيەم: ديارىکردنى کات.

۴ بنەمای چوارەم: خۆت لە کۆرۆ کۆيونەمەى نەگونجاو بياريزە.

۵ بنەمای پىنجەم: بيهينهەره پيش چاوى خۆت کە ئامانجەکت پىکاوه.

۶ بنەمای شەشەم: کەسانى تر لە ئامانجەکتەدا بەشداری پى بکە

۷ بنەمای حەوتەم: لەگەڵ کەسێكى شارمەزادا قورئان لەبەر بکە

۸ بنەمای هەشتەم: قورئان بەتەجويدەمە لەبەر بکە

۹ بنەمای نۆيەم: کار بە قورئان بکە.

۱۰ بنەمای دەيەم: دوعا و پارانەمە

تەنتەربىيە

بىلەن ئاممىۋى تەنتەربىيەنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

پلانى لەبەركردن

پروژەى لەبەركردنى قورئانى پىروژ

ھەر پروژەيەك لە دۇنيادا بگريت پيوستى بە پلان و ئامانچ و ھەلسەنگەنس ھەيە، ئەي ئەگەر ئەو پروژەيە گەرەتيرين پروژەى ژيانەت بىت كە لەبەركردنى قورئانى پىروژەى؟.

بەلى بەبى گومان ناتوانيت بەردەوام بيت لەسەر لەبەركردنى قورئانى پىروژ، بەبى ھەبوونى ئامانچ و پلان و ھۆكارەكانى پشتگيرى كردنى ئەو ئامانجانە، لە ھەمووى جوانتر ئەوھەيە، كە پروژەى لەبەركردنى قورئانى پىروژ پاداشتەكەى گرينتى كراو، بەپىچەوانەى پروژە دۇنيابىيەكان، كە زور تەمەزروين بو ئەنجامدانيان و لەو پىناوھەدا ھەموو ھۆكارەكان دەگرينە بەر.

لەم بەشەدا بەشداريتان لەگەلدا دەكەم ئەويش بەپيشنيار كردنى پلانى لەبەركردنى قورئان، كە پلانى يەك سالى و سى سالى و پىنج سالى لەخوى دەگریت، بەلام پيوستە لە ئىستاو و لەگەل خويندەوھى ئەم وشانەدا دەست پى بگەيت... بەنبىيەتيكى راستگوياە و برباردان و بەوپەرى برباوەخوبونەو دەست پى بگە، يەقینت بە پاداشتيكى نەبراو ھەبىت لەلای خواى گەرە.

با بەيەكەو ە جوانترين پلان دابريژين لەم دۇنيابەدا

پلانی له بهر کردن

پلانی له بهر کردن

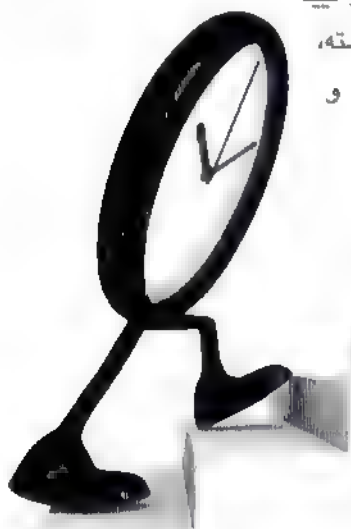

كاتىكى گونجاو بۇ لەبەركردن

زۆرىك پرسىيار دەكەن دەربارەى گونجاوترىن كات بۇ لەبەركردنى قورئانى پىروز، لە پاستىدا ئەمە دابەتتىكە پەيوەستە بەئەندازەى حەزو ھىممەت بەرزى خودى خوتەو، بەلام ئەگەر دەربارەى توانات بۇ لەبەركردنى قورئان پرسىيارم لى دەكەيت، من دانيام ھەمومان دەتوانىن لە ماوہىەكى كورتدا ھەموو قورئان لەبەر بکەين.

لە ولاتى مىسر چاوم بەكۆرىكى گەنج كەوت ناوى شەرىف بوو، چواردە سالى تەمەنى تىپەر نەكردبوو، لەماوہى سى مانگدا ھەموو قورئانى لەبەر كردبوو، كەسانى ئەوتۇش ھەن لە ماوہى نۆ مانگدا قورئانىان لەبەر كردو، دەربارەى ئەو كەسانەى شارەزان لە قورئان، كاتىكى {زەمەنى} ديارىكراو نىيە

بۇ لەبەركردن، بەلام لەسەرت پتويستە،
پلانىكى گونجاو بۇ خۆت دابىئىت و
لەسەرى بەردەوام بىت.

لەوانەيە بۇ خۇم بۇچونم وەھابى، كاتى گونجاو و پەسەندىكراو
لەلاى زورىنە بۇ لەبەركردنى قورئان سى سال بيت، بەلام لەگەل
ئەوئەشدا سى پلاننى پيشنياركر او دەخمە پوو، تۇش گونجاوترين
پلان ھەلبۇزىرە، كە لەگەل خۇت و بارودۇخت دەگونجىت، چونكە
مەرج نىيە تەنھا بەككەتە ديارىكراو كەتەو پاپەند بيت، بەلكو پلاننىك
پيشنيار بكە، كە تواناى جىبەجى كردنىت ھەبىت و بەھۇيەو
شارەزا بىي لە قورئان و تواناى پىداچونەوئەى بەردەوامت ھەبىت
بەبى دابراڭ.

پلاننى پيشنيار كراو

ئەو پلانە ھەلبۇزىرە، كە لەگەل خۇت و بارودۇختا دەگونجىت

قورئان لە سى جوزە پىكھاتو،
ھەموو جوزىك بىست و
يەك لاپەرە، بەشئوئەى
پۇژانە پلانەكە دابەش
دەكەين بەپىي ئەم خشتانە:

۲

۳

- ئەندازەى لەبەركردنى ھەفتانە: پىنچ پۇژ بۇ لەبەركردن و، دوو پۇژ بۇ پىنچاچونەو.
- ھەموو جوزئىك لە دوو حزب پىك ھاتووە، ھەموو حزبىك یش دەكرىت بە چوار بەشەو، چوار يەكى حزبىكىش، بەزىكەيى لە دوو لاپەرەو نىو پىكھاتو.

لەكۆتايى ئەم كتيپەدا لەلاپەرە {١٥٠} بەدواوہ خشتەيەكم بو
نامادە كردون، ھاوكانتان دەبیت لەجتيپەجى كردنى ئەم سى پلانەدا،
توش ئەوہيان ھەلبژیرە، كە لەگەل بارودۇخ و كاتەكەتدا گونجاوہ،
ئەگەر توانای لەبەركردنى دوو لاپەرەت ھەيە لە رۆژيكدا، ئەوہ
پشت بەخوا بېبەستەو ھەر لەئىستاوہ دەست بكە بەجتيپەجى كردنى
{پلانى يەك سالە} ى لەبەركردنى قورئانى پيرۆز.

يان ھەلبژاردنى ئەو پلانەى، كە پيشتر ئامۇزگاريم كردن بەوہى
لەسەرى بېرۆز، ئەويش {پلانى سى سالەيە} بۆ لەبەركردنى قورئانى
پيرۆز، من وەھای دەبينم، كە ئەم پلانە پەسەندكراوہ، لە ھەمانكات
فشارى زورت لەسەر دروست ناكات و، دەرفەتى زوريشى تىدايە بو
پىداچونەوہ و جيگيركردنى ئەوہى كە لەبەرى دەكەيت بەئاراستەى
لەبیرنەچونەوہت.

دەربارەى ئەو كەسەى زۆر سەرقالە، ئەوہ با لەسەر خوى زور
قورس نەكات، بەلكو {پلانى پىنج سالە} ھەلبژيريت و، ئەم پلانەش
بەشيوازيكە دەتوانزيت بەشيوہيەكى رۆن و ئاشكرا بەسەر چوار
بەشدا دابەش بكریت بەو شيوہيە ئامانجەكەت بریتى دەبیت لە
لەبەركردنى چوار يەكى حزيك لە ھەفتەيەكدا... بەپىنى ئەم پلانەش
لەماوہى {پىنج سالدا} ھەموو قورئان لەبەر دەكەيت، مەلى پىنج
سال ماوہيەكى دورو دريژە، بيگومان ئىمە كەم تەرخەمى زۆرمان
كردووە لە ئاستى قورئاندا و لەسەرەتاوہ پەرۇشى و گەرم و
گوريمان ھەبۆہ و بەلام دواتر ساردبونەوہ و دابران رووى تى
كردوين، دلنات دەكەمەوہ پىنج سال زور خيراتر لەوہ تىدەپەريت
كە ئىمە ویتامان كردووە.

شىئەيى لە لەبەركردنى قورئاندا

لەبەركردنى قورئانى پيروز بەندايەتتەكى گەرە و
پيروزە، پيويستە مروز بەوردى شارهزا بيت
لىنى، لەبەرئەو ھەرگىز لە لەبەركردنىدا پەلە مەكە؟
چونكە ئەگەر لەماوەى دە سالدا بەشىۋەيەكى ورد و
بەشارەزايەو لەبەرى بەكەيت، زور باشتەر و چاكتەر
لەوەى بە سالىك لەبەرى بەكەيت بەكەم و كورتتەيەكى
زۆرەو، دەيت ئەو راستتە بەزانين كەمىكى بەردەوام
زور چاكتەر لەزۆرىكى چەر چەر، بۆيە ئاموزگاريت
دەكەم زور لەخوت مەكە بۆ لەبەركردنى رېژەيەكى
زورى قورئان لە كاتىكدا سەرقاليت و بوارت كەمە.
يەكەك لە قوتاببەكان رۆژانە دە ئايەتى دەخويندەو
بۆ مامۇستاكەى، رۆژىك دوازده
ئايەتى خويندەو، مامۇستاكەى
پىنى ووت: من تەنھا داواى دە
ئايەتم لى كردويت، ئەم دوو ئايەتە
ھەلگەرە بۆ سبەى، قوتاببەكەش
بەگوپى مامۇستاكەى كردوو
بەم شىۋە بەردەوام بوو لە
لەبەركردنى قورئان، تا سەرئەنجام
بەشارەزايەكى تەواو دە ھەموو
قورئانى لەبەر كرد.

لەسەر خۆبە و خۆت بگۈنچىنە لەگەل پلانىنە كەتدا بۇ

لەبەر كىردنى قورئانى پىرۇز

ئەگەر رۇزىك كاتت كەم بوو بەھوكارى تاقىكرىدەنە وەكان، يان بەھوى پالەپەستوى خىزانى، ياخود بەھوكارى دوخىكەو، ئەوا لەو كاتەدا رىژەى لەبەر كىردن و پىداچونە وەت كەم بگەرەو، ھىچ گىرقتىك لەمەدا نىيە ئەگەر رىژەى لەبەر كىردن و پىداچونە وەت كەم بگەيتەو، بىگومان ئەمە خوگونجاندىكى گىرگە.

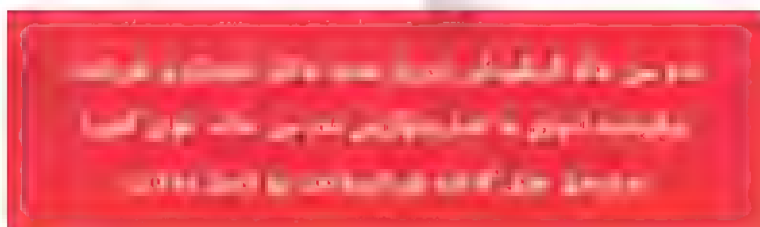
بەدرىزايى گەشتە قورئانىيە كەت،

دەرفەتە زىپىنەكان بقۇزەرەو

لەگەل ھاتنى مانگى پىروزی پەمەزاندە {مانگى قورئان}، بەرەكەتى ئەم مانگە پىروزە بقۇزەرەو و رىژەى لەبەر كىردنى قورئان زىاد بگە، ئەگەر سەردانى شۆينە پىروزەكانت كىرد وەك شارى مەككەو مەدىنە، لەبەر كىردن و پىداچونە وەى قورئان زىاد بگە، بەشدارى بگە لە پىشپىركى قورئانىيەكاندا... ھتە. بەكورتى: لەگەل ھەموو دەرفەتتىكى زىرىندا كە دىتە بەردەمت، ھەولبەدە لەبەر كىردن و ھىممەت بەرزىت زىاد بگەيت.

بەردەوام پلانى قورئاننىيە كەت ھەلسە نەگىنە

لەمىيانەى گەشتى لەبەر كەردنى قورئاندا پەرسىيەر لەخوت
بەكە و بلى: ئايا ئەمرو پلانى كەم بە شىئەيەكى دىروست جىبەجى
كردو؟ ئايا بە شىئەيەكى دىروست پىداچونەو ەى قورئانم كردو؟
پەرسىيەر لە مامۇستا و ئەو ھاور ئىيانەت بەكە، كە لە لەبەر كەردنى
قورئاندا كىتەر كىت لەگەلدا دەكەن و، سود لە ھەلسە نەگەندەن و
بوچونە كەنىيان ە ەربەر.

ئەگەر ئارمۇۋىي لەبەر كەردنى قورئاننى نەبىت..

دوۋىل بووم لە نوسىنى ئەم و شانە.. لەترسى ئەو ەى نەو ەك
بىانو بەدەمە دەستى ھەندىك كەس بە ئاراستەى گۆرىنى پلانى كەنىيان
بۇ لەبەر كەردنى قورئاننى پەروۆز.

بەلام ھەموان ئەو ە دەزانىن، لەبەر كەردنى ھەموو قورئان فەرزى
كىفایەيە لەسەر مۇسلمانان، واتە: لەبەر كەردنى ھەموو قورئان لەسەر
ھەموو مۇسلماننىك فەرز نى، بەلام ئەگەر ھىچ كەس قورئاننى لەبەر
نەكرد، ئەو ە بەو ھۆكارو ە ھەموو ئوممەت گوناھبار دەبىت، ئەم
قەسەيە واتاى چى دەگەيە نىت!! واتە: لەگەل ئەو پە و پاىە و پاداشتە
گەورەيەى كە دانراو ە بۇ لەبەر كەردنى قورئان «پىشتەر ئامار ەمان

پىنى كرد»، بەلام لەگەل ئەو شىدا لەسەرت پىويست و واجب نىە
 ھەموو قورئان لەبەر بگەيت، ئەو ھەندەت بەسە كە سورەتى قاتىحە
 و ئەو ھى لە نوێژەكانتدا دەخوينى لەبەرى بگەيت.. بەلام خوشك
 و برا خوشەويستەكانم با لىرەدا بەيەكەو ھەلويستەيەك بگەين...

بىانوووت چىيە؟ نامەوئى قورئان لەبەر بگەم؟ كاتم نىيە؟ لەبەر كردنى
 قورئان لە ئامانجەكانم نىيە؟

من دەلنم: قورئان پەيامىكى ھىندە گەورە و پىروژە ئاراستەت
 دەكات كە ھەريستا و بەبى وەستان و دوو دلى بىكەى بەيەكتىك
 لە ئامانجە ھەرە گەورەكانت لە ژيانندا.. بەلانى كەمەو ھە جوزە
 لەبەر بگە (سىيەكى قورئان).. پيشنيارت بۆ دەكەم چوار جوزئى
 سەرھەتا و شەش جوزئى كوتايى لەبەر بگەيت... لەبەر پلەو پايەى

سورەتی بەقەرەو ئالی عیمرا{ بەسەر ھەموو سورەتەکانی تردا..
ئەمە ی دەیخەمە روو، کەمترین پیشنیارە دەربارە ی لەبەرکردنی
قورئان و، لەلاپەرە ی { ١٧٤ } ی ئەم کتیبەداو لە بەشی خستە ی
پیشنیارکردا، شیوازو چوینیەتی لەبەرکردنی ئەم دە جوزئەم
خستوەتە روو.

بازرگانییەک ھەرگیز لە برەو ناکەوێت

بێگومان ئیمە ھەست بەگەرەیی پلەو پایە ی ئەو
کەسە دەکەین لەلای خوا ی پەرورەدگار کە قورئانی
پیرۆزی لەبەر کردوو، پێویستە ئەو راستییە بزائین
بازرگانی کردن لەگەل خوادا ھەرگیز لە برەو ناکەوێت
و خاوەنەکە ی دووچاری زیان نابێت، ھەر لەبەرئەوھە
ئەم ئایەتە ناوئراوە {آیة القراء}، ئەمەش لەپێناو ئەوھدایە
خوێنەرانی، لەپلە و پایە و پاداشتدا جیا بکێنەو،
ھەرۆک لەپێشەو ئاماژەمان بەم فەرموودە
شیرینە ی پیغەمبەری ئازیز(ﷺ) کرد کە لێو ی
گێڕدراوەتەو: **إِعْنِ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ مَسْعُودٍ (رضي الله عنه)، قَالَ: قَالَ رَسُولُ**
لِلَّهِ (ﷺ) مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ وَالحَسَنَةُ
بِعَشْرٍ أَمْثَلُهَا، لَا قَوْلَ (الم) حَرْفٍ، وَلَكِنْ أَلِفٌ حَرْفٌ، وَلَا م حَرْفٌ،
وَمِمَّنْ حَرْفٌ ١٢، وَاتَّه. عَهْدُونَالَى كُورَى مَسْعُود(رضي الله عنه)،

١ (أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ، ٢٩١٠، وَقَالَ: حَسَنٌ صَحِيحٌ. التَّبَهَقِّي فِي شُعَبِ؛
٢٩٩٣٣، انظر: صَحِيحُ الْجَامِعِ: ٦٤٦٩.

دەلى: پىغەمبەرى خوا (ﷺ) فەرمۇيەتى: «ھەر كەس پىتىك لە كىيى خوا (واتە: قورئانى پىروز) بخوینتەو ە چاكەيەكى بۇ ھەيە، ە چاكەش يەك بە دەيە، ناشلىم (ألم) ھەمووى يەك پىتە، بەلكو ئەلىف پىتىكە و، لام پىتىكە و، مىم پىتىكە».

واتە لەبەرانبەر خویندەنەو ە (ألم) دا سى كەردەو ە چاكەت بۇ دەنوسرىت، خواى گەورە پاداشتى چەند بەرام بەریش دەداتەو ە بە ھەركەسىك كە خۇى بىەو یت.

ئەو كەسەى قورئان دەخوینتەو ە بەلام لەبەرى نەكەردەو ە، ئەو ە چەند كاتىكى كەم دا لىرە و لەو ە دەخوینتەو ە، لە نمونەى ئەو كاتانەش: خویندەنەو ە لەناو نۆژەكانىدا، ھەروەھا لە پەمەزان بۇ پەمەزان قورئان دەخوینتەو ە: بەلام ئەو كەسى (حافظ قورئان)، لەپەردودا بەردەوام و بەچەندىن شىو ەى جىاواز و زىاد لە جارىك دەورى قورئانى كەردەتەو ە بەئامانجى لەبەركەردنى، پاشان لەترسى لەبىرچوونەو ە بەردەوام دەورى دەكاتەو ە!

بىھىنەرە بەرچاوى خۇت ئەو كەسەى قوتابى قورئانى ھەيە، كۆرەكەى خۇى يان براكەى، ياخود دراوسىكەى و ھەر مۇسلمانىك... ئايەتىكى قورئانىيان فىر بكات، تۇ بلىنى چەند چاكەى بۇ بنوسرىت لەگەل خویندەنەو ەكەيدا؟!

بیگومان نه مه بازرگانیه کی یه کجار گه وره یه له گهل
 خوا ی په روه ردگاردا، هر له بهر نه وه شه، پاداشته که ی
 دیاری نه کړدوه، ته نانه ت دوا ی نه م ئایه تانه ده قه رموی:
 ﴿لَوْ فِیْهِمْ اَخْرَجْنٰهُمْ وَاَرْسَلْنٰهُمْ مِنْ فِضْلِنَا...﴾ فاطر: ۳۰. واته:
 بو ئه وه ی خوا به تیرو ته وای پاداشتیان بداته وه، له
 فزل و به مری خوی زیاتریشیان پی بدات و...

چۆن قورئان لەبەر بکەم؟

لەم چەند لاپەرەیدەدا وەلامی ئەم پرسیارە دەدەینەو (چون قورئان لەبەر بکەم؟)

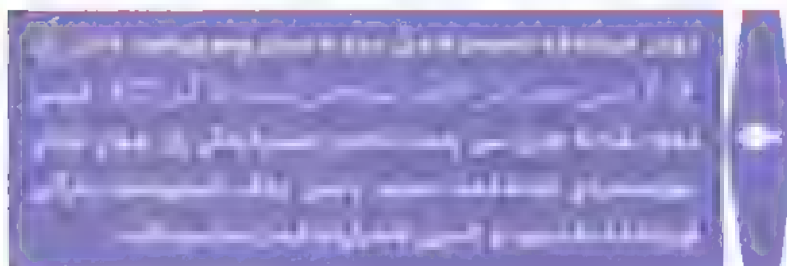
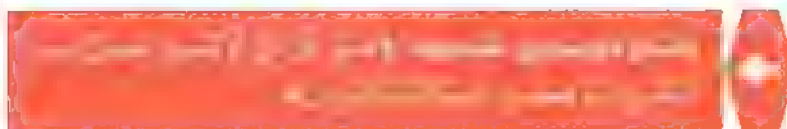
زوریک لەو کەسانەى قورئانیان لەبەرکردو، ناتوانن بەشیوەیهکی ورد قورئان لەبەر بکەن، ئەمەش دەگەریتەو بۆ چۆنیەتی و شیوازی لەبەرکردنی قورئان، بێگومان ئەم شیوازی لەبەرکردنی دەرخەمە ڕوو، هەر ئەو شیوازه سەرکەوتووێ، کە ئاموژگاریتان دەکەم بەوێ ئەزمۇنى بکەن و {تاقی بکەنەو} لەپیناو لەبەرکردنی قورئان بەشیوەیهکی ورد بەیارمەتی خۆی گەرە.

مەن دانیام، شیوازهکانی لەبەرکردنی قورئان جۆراو جورن، هەموو کەسێک شیوازی تایبەت بەخۆی هەیە، بەلام ئەزمۇنى مەن {گونجاوترین و ئاسانترین رێگایە بۆ هەمووان و دەتوانیت وردەکارییهکانی بەجوانی ریک بخەیت، هەر لەبەر ئەوێە ناوم ناو (چەند نەیتی یەک بۆ لەبەرکردنی قورئان بەشیوەیهکی وردو شارەزا) چونکە رۆربەى خەلکی بێئاگان لە گرنگی ئەو هەنگاوانە و کاریگەرییان لەسەر جوان خۆندنەو... ئومیدەوارم ئەوێ ئیو دەتانهوئ لەم سیازدە خالەدا بوونی هەبێت:

نەیتی یەکەم: دووبارەکردنەو دیکای شارەراپوونە

گریمان ئیستا لەگەل ئەو مامۇستایەت دانیشتویت کە قورئانت پێ لەبەر دەکات، هەلەکانی ئەو لاپەرەیهت بۆ راست دەکاتەو کە دەتەوێ لەبەری بکەیت، بەوردی یاساو شیوازی خۆندنەو وەت فیر دەکات، پاشان دەگەریتەو بەرەو مال، چۆن دەست دەکەیت بەلەبەرکردن و پەيوەست کردنی ئایەتەکان بەیەکترەو؟

ته‌نها به‌جوانی سه‌رنج بدهو له‌گه‌لمدابه: بو نمونه: گریمان
ده‌مانه‌ویت سورته‌ی {الإنسان} له‌به‌ر بکه‌ین، سه‌ره‌تا قورئانه‌که
بکه‌ره‌وه و پاشان ده‌ست بکه به‌خویندنه‌وه‌ی ئه‌و ئایه‌تانه‌ی ده‌ته‌وی
له‌به‌ریان بکه‌یت؟ چونکه قورئان جیاوازه له‌هه‌ر جوهره کتییکی تر.

ئەوھى بەرانبەر ئايەتى يەكەم بەكارت ھېنا، بەھمان شىۋە بۇ ئايەتى دووھم و سىيەمىش بەكارى بەينە: ﴿إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا﴾ الإنسان: ۳. دواى ئەوھى ئەم سى ئايەتەت بەجوانى لەبەر کرد، پاشان بگەپزەوھ بو سەرەتاو دەست بگە بەدووبارە کردنەوھى ئايەتەکان لەسەرەتای سورەتەکوھ، ھەموو ئايەتیک پەيوەست بگەرەوھ بەئايەتى دواى خۆیەوھ، بەواتای ئەوھى ئەگەر ئايەتى يەكەمەت لەبەر کرد، دلنابوی لەوھى بەلەبەر دەتوانى بەجوانى بیخوینتەوھ، توانای ئەوھت ھەبوو کە ئەم ئايەتەنە پەيوەست بگەى بەیەکتربیەوھ؛ ئەوا بیانخوینتەوھ: ﴿هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينَ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَّذْكُورًا﴾ إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نَجْوَةٍ أَمْشَاجٍ نَسْتَبِيهَ وَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا، پاشان جاریکی تر ئايەتەکان دووبارە بگەرەوھ، دواتر قورئانەکە بگەرەوھ و ئايەتى چوارەم دووبارە بگەرەوھ: ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا﴾ الإنسان: ۴. چەند جاریک لەسەر قورئانەکە بیخوینتەوھ؛ پاشان قورئانەکە داخە و بەو شیوازە...

بەم رێگایە دەتوانى ئەوھى بۆت دیاری کراوھ لەبەرى بگەیت، دواتر دەتوانى بچیت بۇ لای ماموستاکەت و بەجوانترین شىۋە ئەوھى لەبەرت کردووە بۆى بخوینتەوھ، بیگومان بەو ھۆیەوھ ماموستاکەت پێت دلخۆش دەبێت، بەھمان شىۋە دەتوانى بەم رێگا نایابە قورئان بە کۆرەکەت یان کچەکەت لەبەر بگەى، کاتیک ئەو لاپەرەییە بەو شیوازە بەتەواوی لەبەر دەکەیت؛ پاشان ھەول بەدە خویندەنەوھکەت بگە بە {حدر «واتە: خیراتر بیخوینتەوھ»}، بەکورتى لەسەرەتاوھ بە {تەرتیل «خویندەنەوھى ھىواش»} دەست بگە بەلەبەر کردنى ئايەتەکان، پاشان بە {حدر «خویندەنەوھى خیرا»} ئەوھى لەبەرت کردوھ دوبارەى بگەرەوھ، بیرمان نەچیت ئەم رێگایە یارمەتیت دەدات ھەتا زۆرترین ئايەتى لەبەر کراو دەور بگەیتەوھ.

نهیانی دووم: دابهشکردنی نایهتەکان بەگۆڕە و اتاکانیان

لەو نەتیجە گرنگانەى هاوکاریت دەکەن بۆ لەبەرکردنی قورئانی پیرۆز، ئەوەیە کاتێک دەتەویت سورەتیک لەبەر بکەیت؛ بەپێی واتاکەى دابەشى بکە، چونکە قورئان هەمووی واتایە، ئیدی چۆنیەکە ئەگەر چیرۆک بیت یاخود یاسا یاخود...، بۆ نمونە: تۆ لە ئێستادا سورەتى {الاعراف} لەبەر دەکەیت، بەم شیوازه سورەتى {الاعراف} دابەش بکە، دابهشکردنیک که پشت ببهستیت به واتای نایهتەکان، سەرەتای سورەتى {الاعراف} پاشان ﴿هَلْ نُنَبِّئُكَ حَدِيثَ مُوسَى﴾ {النّازعات: ١٥} پاشان ﴿وإِذْ حَامَتِ الطَّامَةُ تِكْرَى﴾ {النّازعات: ٣٤}.. بەو شیوازه سورەتە تەواو بکە..

ئەوێش بزانە کە دابهشکردنی سورەتەکە بەگۆڕە و واتاکەى لەکاتى لەبەرکردنیدا، هاوکاریت دەکات بۆ زیاتر تیگەیشتن لە قورئان، ئەمەش گرنکیهکی زۆری هەیە، بەم ڕێگایەو بەم نەتیجەى بەش {بەیارمەتى خۆى گەورە} تیگەیشتن لەقورئان و لەبەرکردنی زۆر بۆت ئاسان دەبێت، من خۆم ئەم ڕێگا جوانەم بەکارهێناو، سوپاس بۆ خوا بەرھەمەکەم چینیەو.

ئەينى سەيئەم: لەبەر كەردنى نۆي بەلەبەر كەردنى رابردو و بەسەنەو

كاتىك دەست دەكەيت بە لەبەر كەردنى قورئان، ئەوئى دەتەوى لەبەرى
بەكەيت بەگۆيرەئى واتاى ئايەتەكان دابەشى بەكە؛ ھەروەك چوئ لە سورەتى
{**الزعات**} ئەنجاممانداو، سورەتەكەمان بو سى بەش دابەش كەرد، يەكەم
بەشى سورەتەكە، ﴿**والزعات غري**﴾ **الزعات: ۱**، دووھ بەش، ﴿**هل است**
﴿**يد موي**﴾ **الزعات: ۱۵**، سەيئەم بەش: ﴿**احد احداه الله ن**﴾
الزعات: ۳۴.

ئەگەر لەگەل ماموستاكەتدا بەشى يەكەمەت لەبەر كەرد، كە دەست پندەكات بە:
﴿**والزعات غري**﴾ **الزعات: ۱**، تا دەگاتە: ﴿**هل است حديث موي**﴾ **الزعات:**
۱۵، پاشان بو روژى دواتر لە ئايەتى ﴿**هل است حديث موي**﴾ **الزعات: ۱۵**
دەستت پى كەرد، تا دەگاتە ئايەتى: ﴿**منع لهم لأعصم**﴾ **الزعات: ۳۳**...
لەرۆژى دووھدا كاتىك بو ماموستاكەتى دەخوينتەو و گۆيت لى
دەگريت، ئاگادار بە لە سەرەتاي بەشى دووھەو دەست پى مەكە: ﴿**هل**
﴿**است حديث موي**﴾ **الزعات: ۱۵**؛ بەلكو لەسەرەتاي سورەتى {**الزعات**}
دوھ دەست بەكە بەخويندەنەوئى بو ماموستاكەت، پيوستە گرنكى بەم ياسايە
بەدەيت بەتايبەتى لەسەرەتاي گەشتەكەتەو لە لەبەر كەردنى قورئانداو؛
لەبەر كەردنى نۆي پەيوەست بەكە بە لەبەر كەردنى وانەئى رابردو، لەسەر
ئەمەش بەردەوام بە؟

چونكە زورىك لەو خۆشەويستانەئى قورئانيان لەبەر كەردە، شەكوئى
حالى خۇيان دەكەن بەتايبەت لەسەرەتاي ئايەتەكان و ياخود بەش و
لاپەرەكان، ھۆكارى ئەمەش بو ئەو دەگەرپتەو، كە روژانە لەبەر كەردنى
نويان نەبەستۆتەو بەلەبەر كەردنى رابردو، كەواتە: لەكاتى لەبەر كەردنى
قورئاندا گرنكى بەدەم رېنگايە و كارى پى بەكە.

ئەو كات بەشتىۋانى خۇاى پەرۋەردىگار بوت دەردەكەۋىت،
بەچاكتىرىن شىۋە ئايەتەكانت لەبەركىدون، ئەمەش ھانت دەدا بو
لەبەركىدنى ھەموو قورئان

نەئى چۆرەم: پىداچوونەۋە پاشان پىداچوونەۋە، پاشان پىداچوونەۋە

دواى ئەۋەدى ئەو رىژەيەى برىارت لەسەر دابوو لە قورئانى
پىروز لەبەرت كىردو بەدەرخ بۇ ماموستاكەتت خويندەۋە، بابەتىكى
گىرنگ دەمىننەۋە كە بەداخەۋە زوربەى ئەۋانەى قورئان لەبەردەكەن
لەم بارەۋە كەم تەرخەمن، ئەۋىش برىتيە لە: پىداچوونەۋە، پاشان
پىداچوونەۋە، پاشان پىداچوونەۋە؟

چونكە قورئانى پىروز جىاۋازە لە ھەر جۆرە پەرۋىكى تر، دواى
ئەۋەى لەبەرى دەكەيت و پىداچوونەۋەى پشتگوى دەخەيت: بىگومان
ئىدى بىرت دەچىتەۋە.

پىغەمبەر(ﷺ) لەم بارەۋە ھوشدارى پىمادەۋە؟ چونكە ئەو
نېمەى زور خوشدەۋىت و بە پەرۋشە بومان، ۋەك دەفەر موى:
{اتعاهدوا هذا القرآن فو لم يفسدكم بعد لهوا واشتغالوا من لابل
فى غفها} ، ۋاتە: پەيۋەست بىن بەم قورئانە (جار لە دواى جار
بىخويننەۋە دەۋرى بگەنەۋە بەردەۋام بىن)، سويند بەۋ زاتەى
نەفسى موحەممەدى(ﷺ) بەدەستە، ئەو قورئانە بە خىراتر لەدەست
دەردەچىت لە ۋىستەر لە پەتەكەى مىلى.

١ () أخرجه البخاري: ٥٠٣٣، ومسلم: ٧٩١. عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ.

نەزمونى من - فەد سالم الكندري

نەينى پىنجەم: بەردەوام لەسەر يەك موصحف قورئان لەبەر بەكە

يەك لەو نەينىيە گرنگانەى پىنويستە رەچاوى بەكەيت، برىتيە لە لەبەرکردنى قورئان لەسەر يەك موصحف، نەك ئەمرو لەسەر «موصحفىك» قورئان لەبەر بەكەيت، رۇژى دواتر شىوہى چاپى موصحفەكە بگۆريت؛ چونكە قورئانى پىروز جۇرەها چاپى حياوارى ھەيە.

لەوانەيە بئەوى ھۆكارەكەى بزائيت و بىرسيت: بوچى لەسەر {يەك جور موصحف} قورئان لەبەر بەكەم؟ ئايا ھەموو چاپە جياوازەكانى قورئان ھەر ھەمان ئايەتەكانى قورئانىيان لەخويان نەگرتو؟
لەو لەامدا دەليخ: ئەو كەسەى قورئان لەبەر دەكات و لە كاتىكا لەسەر يەك جور موصحف قورئان دەخوينتەو؛ شىوہ و شىوینى ئايەتەكان لە مېشكى دا دەچەسپيت، شىوینى ئايەتەكانى بىر ناچيتەو، بو نمونە: كاتىك ئايەتى (٣٠) سورەتى: {فصلت} دەخوينتەو: ﴿إِنْ تَنْتَهِبْ فَاَلْوَارِثُ أَسَدٌ ثُمَّ اسْتَفْزُوا تَنْتَرِلْ عَلَيْهِمْ أَمْلِكُ...﴾، لەمېشكىدا ئەو دەچەسپيت، كە ئەم ئايەتە دەكەويتە بەشى سەرەوہى لاپەرەى لای چەپەو.

وہ كاتىك ئايەتى (٦٨) سورەتى {الفرقان} دەخوينتەو: ﴿وَلَنْ يَسْأَلَ يَوْمَئِذٍ عَنْ نَفْسِهِ أَحَدٌ وَلَا يَتُخَلَّفُونَ عَنْهَا وَالْأُولَئِكَ يَرْجُونَ أَعْيُنًا لَا تَصِيدُ شَيْئًا وَلَا يُفْتَنُونَ بِمَنْ أَسْفَلَ سَافِلِينَ إِلَّا كَالْهَبِ الْأَخْضَرِ الَّذِي يُسْمَدُ بِالْأَشْجَارِ وَأَسْفَلَ سَافِلِينَ إِلَّا كَالْهَبِ الْأَخْضَرِ الَّذِي يُسْمَدُ بِالْأَشْجَارِ﴾، لەمېشكىدا ئەو دەچەسپيت، كە ئەم ئايەتە لە سورەتى: {النبا} دا، لە بەشى سەرەوہى لاپەرەى لای راست دا. بەو شىوازە وينەى ئايەتەكان لە مېشكىدا بەگۆيرەى شىوینەكانيان دەچەسپيت، ئەمەش بەپىنى جۆرى ئەو موصحفەى ئايەتەكانى تيادا لەبەر کردو.

لە یەک موصحفدا قورئان لەبەر بکە:

بە یەک قورئان دەکەم بو لەبەرکردنی قورئان موصحفی چاپی
مەدینە بەکار بهێنن، کە لە لایەن کۆمەڵەی مەلیک فەهەدووە چاپ
کراوە، گرنگی چاپی مەدینە لەوەدایە، کە هەموو لاپەرەیهک بەئایەتیک
دەست پی دەکات و بەئایەتیکیش کوتایی دیت، ئەمە لەکاتیکیدا
چەندین چاپی تر بونیان هەیە، کە بەسەرەتای ئایەت دەست پی
ناکات و کوتایی ئایەتیکیش ناکاتە کوتایی لاپەرەکە، هەروەها
قورئانی پیروز {چاپی مەدینە} بەشیوازیکی چاپ کراوە، هەموو
جوزئیک لە بیست لاپەرە پیکهاتوو، ئەمەش پلانی لەبەرکردنی
قورئانت بو ئاسان دەکات.

نەینی شەشەم: کاتە ئالتونییەکان هەڵبژێرە

لەبەرکردنی قورئانی پیروز پێویستی بەمیشکیکی ئاسودە و
کەشیکێ لەبار هەیە بو چەسپاندن و تەڕکیز خستنه سەر ئایەتەکان
لە یادەوه‌ریدا، لەبەرئەوه بو لەبەرکردنی قورئان ئەو کاتانە
دیاری بکە، کە زۆربەی کات ئاسودەکەری تون، لە نمونەیی ئەو
کاتە پیروزانەش دواى نویژی به‌یانییه، وەک خواى پەرورەدگار
دەفەرموی: ﴿وَقَدْ نَزَّلَ الْحُرُوفَ وَالْأَنفَافَ وَالْمَنَافَافَ﴾ الإسراء:

۷۸. واتە، بەراستى قورئان خويندىنى نويژى بەيانى، ھەمىشە دەبينرئىت {لەلایەن فرىشتەکانى شەو و پۆژەوہ}.

ھەرۋەھا کاتى عەسر لە نمونەى ئەو کاتە زۆر چاگانەيە بو لەبەرکردنى قورئان، بەتاييەت ئەگەر لەمزگەوت دا بيت ھەست بەئارامى و دلنایى زۆر دەکەيت.

پیش نوستن لەو کاتە ئالتونییانەى ترە کە خەلکى لىنى بى ئاگان، بەلى لەوانەيە پیش نوستن کاتىكى گونجاو نەبيت بو لەبەرکردن، بەلام کاتىكى زور گونجاوہ بو پىداچونەوہ و چەسپاندنى ئەوہى لەبەرمان کردوہ، يەک لە تويژینەوہکار کەوتە بەرچاوم، دەليت: کاتى نوستن يەکیکە لەو کاتە گرنگانەى کە توانای مېشک بو لەبەرکردن زیاتر دەبيت.

نەيتى ھەوتەم: مەوہى لەبەرى دەمکەيت بىنوسەردوہ

دەفتەرىک بکەرە و لەتەنيشت پشتيەکەت داينى و لەکۆتايى پۆژەکەداو پیش ئەوہى بخەوى، ئەوہى لەماوہى ئەو پۆژەدا لەبەرت کردوہ بىنوسەرەوہ؟ چونکە لەلای ھەندىک کەس نوسینەوہى ئايەتەکان کاریگەرى گەرە دروست دەکەن لە چەسپاندنى ئەوہى لەبەرى کردوہ، بىرخستەوہي و بەيەکەوہ بەستەوہى نىوانى ئايەتەکان.

گەشتم بۆ ژمارەيەک ولات کردوہ و سەردانى چەندىن خولى لەبەرکردنى

قورئانم كىردۈۋە، بۇم دەرگەۋتوۋە زورىنەى ئەۋانەى بەجۋانى قورئاننىان لەبەرگىردۈۋە، ئەۋ كەسانەن كە دواتر بېرى ئەۋ قورئانە دەنوسنەۋە كە لەماۋەى ئەۋ پوژدە لەبەريان كىردۈۋە، ھەرۈك نمونەى ئەمەشم لە ۋالاتى مەغرىب بىنى...؛ چەندە جۋانە كە پارىزگارى لەم دىقتەرە بىكەيت تا ئەۋ كاتەى بەپشتىۋانى خوا ھەموو قورئان لەبەر دىكەيت، خۇشحاليت وينا ناكىريت كاتىك دەبىنى ھەموو قورئانت بە دەست و پەنجەى خوت نوسىۋەتەۋە، بەراستى ھەستىكى زۇر جۋان و دروستە.. گۈمانى تىدا نىيە نوسىنەۋەى ئەۋ ئايەتانەى لەبەرت كىردۈۋەن كاتىكى زورت لى دەگىرن، بەلام لە ئەزمونەۋە ئەۋ راستىيە سەلمىنراۋە كە ئەمە ھەنگاۋىكى پىۋىستە بۇ زياتر چەسپاندنى ئەۋەى كە لەبەرت كىردۈۋە.

نەيى ھەشتەم: زۇر كۆى بىكرە بۇ دەۋدى لەبەرت كىردۈۋە

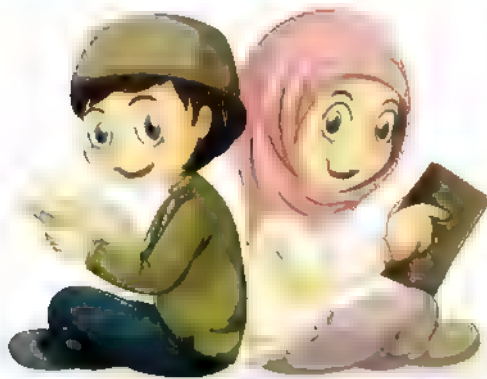

لەۋ نەيىيانەى يارمەتت دەدەن بۇ لەبەرگىردنى قورئان بەشىۋەىكى وردوۋ شارەزا، گۈيگرتنە لە قورئانخوينىكى شارەزا و دەنگخۇش بەتايىبەت گۈيگرتن لەۋ قورئانخوينانەى ھەزەت بەدەنگيان ھەيە، چۈنەيەكە ئەۋ گۈيگرتنە {پۇژانە بىت ياخود ھەفتانە}، لەرېگەى گۈيگرتن لىنى دەۋرى ئەۋ جۈزئە بىكرەۋە كە لەبەرت كىردۈۋە، ئىدى

گويگرتنەكەش لەرىنى ھەر ئامىزىكەو ەبىت يارمەتيدەرىكى چاكە،
دواى ئەم گويگرتنەش دەبىنى بەجوانترىن شىو ە ئو جوزنەت
لەبەركردوو ە بەكەمترىن ماندوو بون بىرت دەكەوئەو.
من ەموو قورئانم خەتم كرد بەدەم گويگرتن بو دەنگى قورئان
خوين {سعد الغامدى} بىگومان ئەمەش كاريگەرى گەورەى ەبوو
لەسەر ئاستى لەبەركردنم، كەواتە گويگرتن بو قورئان لەبى دەنگى
قورئانخوينە شارەزاكانەو ەبىارمەتى خواى گەورە ھاوكارىكى
چاكە لەسەر چەسپاندنى ئەو ەى لەبەرت كردو ەبەشيو ەيەكى ورد.

نەبىى نۆبەم: پىشېركى

لەو نەبىيە گرنگانەى ەندىك لىى بىئاگان: ئەجامدانى پىشېركىيە
بو لەبەركردنى قورئانى پىروژ، مەبەست لەمەش پىشېركى كردنە
لەگەل كەسە نزىكەكان {ئەوانەى لەگەلتدا قورئان لەبەر دەكەن} بو
لەبەركردنى قورئانى پىروژ بەئامانجى ھاندان.

ھەر كەسكىش ھاورىيەكى نىيە، تا لەگەلدا قورئان لەبەر بكات،
دەكرى لەگەل ھاوسەرەكەيدا و لە مالەوہ پيشبركى بكات و، داواى
لئ بكات لەگەلدا قورئان لەبەر بكات.

ئەوہى پيم خوشە باسى بكەم، لەكاتى لەبەر كوردنى قورئانى
پيروزدا، مەن كىيەركىم لەگەل براو ھاورىي خوشەويستى ھەموان
{شىخ محمد البراك} دەكرد، بەھوكارى ئەوہى تەمەنمان لەيەكەوہ
نزيك بوو، بەلام ئەو پيش مەن دەستى كرد بەلەبەر كوردنى قورئانى
پيروز، لەكاتى پيشنويزى كردنيدا گويم بو دەگرت، ئەمە ھاندەرم
بوو تا كىيەركىي لەگەلدا بكەم، ئەو پيشەگ و ھاورىمە، داواكارم
لەخوای گەورە بىپاريزىت و بەرەكەت ياختە تەمەنيانەوہ.

لەشنيوہكانى تری كىيەركى: بەشدارىكردنە لە پيشبركى ناوخويى
و ھەريمى و جىھانييەكانداو ئەمەش بايەخىكى گەورەى ھەيە بو
قوتايياني قورئان و ھەموو ئەو كەسانەى كە قورئانى پيروز لەبەر
دەكەن، مەن بەشدارىم لە ھەموو ئەو پيشبركىيانەدا كردوہ كە
بوم ھاتنەتە پيش، بىگومان ئەمەش ھەلىك بووہ بو پيداچونەوہ
و پيشبركى كردن لەسەر كار و كردەوہى چاكە، وەك خوای
پەرورەدگار دەرەرموى: ﴿وَقَدْ تَابَعْتَنِي لَمْ يَكُنْ مَعِيَ شَيْءٌ﴾
المطققين: ۲۶. واتە: بۆ ئەوہ با پيشبركى بكەن پيشبركى كاران.

لە پولى چوارەمى سەرەتاييەوہ بەشدارىم كردوہ لەپيشبركى
قوتابخانەكاندا، تا گەشتومەتە پولى چوارەمى ئامادەيى، سوپاس بۆ
خوا بەردەوام پلەي يەكەم بەدەستەيتاوە.

بەھەمانشيۆ بەردەوام بەشدارىم لە پيشبركى نۆدەولەتيەكاندا
كردوہ تا سەرئەنجام لەسەر ئاستى جىھانى پلەي دووہەم
بەدەستەيتاوە.

نەيىنى دەيىمە: خويندەنەۋەي خىرا

بو خويندەنەۋەي قورئان سى جور خويندەنەۋەمان ھەيە، واتە: {سى خىرايى جياۋازى خويندەنەۋە}

ئەۋانئىش: خويندەنەۋەي ھىۋاش ناۋدەبرىت بە {التحقيق} خويندەنەۋەي خىرا ناۋدەبرىت بە {الحدىر}، ۋەخويندەنەۋەي مام ناۋەند كە دەكەۋىتە نيوان ھەردوكان و ناۋدەبرىت بە {التدوير} بيگومان ئەمەش پىۋىستى بەليزانين و راھىنانى زمان ھەيە، تا بەجۋانى ھەرسى جور خويندەنەۋەكە دەربىخات، لەگەل جەختكردەنەۋە لەۋەي پىۋىستە لە ھەموو جورەكانى خويندەنەۋەدا ياساكانى تەجۋىد بەتەۋاۋى جىبەجى بكرين.

ئاموژگاريت دەكەم لەگەل ماموستاكەت خوت فىرى خويندەنەۋەي خىرا {الحدىر} بكەي؟ چونكە ئەمە خويندەنەۋەيەكى ئاسان و خىرايە و ھىچ زىيانىك بەپىتەكان ناگەيەنيت، بەلكو ھەموو پىتەكان مافى خويان پىدەدرىت لە زەننە و جولە و درىژكردەنەۋەدا، ئەمەش بەتىپەربونىكى خىرا دەبىت بەسەر ئەم مەرجانەدا؟

چونكە خويندەنەۋەي خىرا گەرەتەرىن يارمەتيدەرە لەسەر لەبەركردنى قورئان؛ بەتايىبەت كاتىك رىژەي لەبەركردن زىاد دەكەي، ئەمەش ھىزى باۋەر بەخوبوون دەبەخشىتە كەسەكە و ۋەھاي لى دەكات مەمانەي بە لەبىرنەچونەۋەي ئەۋ رىژەيەي قورئان ھەبىت كە لەبەرى كردۋەۋ، يارمەتیشى دەدات كە لە كەمترىن كاتدا زورترىن ئايەت دەۋر بىكەتەۋە.

نهمونی یا نهمیه:

تیگه‌یشتن له‌واتای نه‌و نایه‌تانه‌ی که له‌به‌ریان ده‌کەیت

له‌و هوکارانه‌ی که یارمه‌تیت ده‌دهن تا به‌شیوه‌یه‌کی ورد قورئان له‌به‌ربکه‌یت: تیگه‌یشتنه له‌واتای نایه‌ته‌کان، ئەمەش بە‌وه ده‌بیت که ته‌فسیری نایه‌ته‌کان بخوینیت‌وه، سوپاس بو خوا سه‌رچاوه‌ی کتیبی ته‌فسیریش زور زوره، له‌ئیستاشدا ده‌ستخستنی کتیبه‌کانی ته‌فسیر زور ئاسا‌بکراوه و ده‌توانیت له‌ریگه‌ی نامیره ئەلیکترونییه‌کانه‌وه سود له سه‌رچاوه جیاوازه‌کانی ته‌فسیر وهر‌بگریت، هه‌رکه‌سیش له‌به‌رکردنی قورئانی به‌ته‌فسیره‌وه تاقی کرد‌بیت‌وه، ده‌زانیت به‌م ریگایه ریا‌تر قورئانه‌که له‌دلیدا ده‌چه‌سپیت به‌به‌راورد به‌و که‌سه‌ی که به‌بێ تیگه‌یشتن قورئانی له‌به‌رکردوه.

له‌بیره جاریکیان له‌گه‌ل باوکم داو له‌نویژی ته‌راویحدا ده‌وری قورئانم ده‌کرده‌وه، له‌و کاته‌دا هه‌له‌م کرد‌وو باوکم «خوا لێ خوش بیت» پێی گوتم: بوچی ته‌فسیری نایه‌ته‌کان ناخوینیت‌وه؟! چی‌روکه‌کانی قورئان هه‌موویان جوان و سه‌رنج را‌کێشن، بو نمونه: چی‌روکی پیغه‌مبه‌ر یوسف و موسا، هه‌روه‌ها چی‌روکی پیغه‌مبه‌ر ئیبراهیم له‌گه‌ل باوکیداو، نوح له‌گه‌ل کو‌ره‌که‌یدا... ته‌نانه‌ت ئەو نایه‌ته‌م له‌بیره که هه‌له‌م تیدا کرد، ئەویش ئەو نایه‌ته‌یه که خوا‌ی گه‌وره ده‌قه‌رموی: ﴿وَقَالَ اٰزْكُوا فِمْا دَسَمَ اللّٰهُ خَرْبًا وَمَرْسَنًا اِنَّ رَبِّي لَعَفُوٌّ رَّحِيْمٌ﴾ هود: ٤١، باوکم پرسیا‌ری لێ کرد‌م: ئایا هیچ شتی‌ک ده‌رباره‌ی ئەم چی‌روکه ده‌زانێ؟ له‌وه‌لامدا وتم: نه‌خیر، پێی وتم: ب‌رێ ته‌فسیره‌که‌ی بخوینه‌ره‌وه، دوا‌ی خویندنه‌وه‌ی ته‌فسیره‌که‌ی: ئیدی له‌ خویندنه‌وه‌ی ئەم نایه‌تانه‌دا هه‌له‌م نه‌ده‌کرد.

نەينى دوانزىيەم: بەخشوعەو ەپرۆرە خزمەت قورنان

لەو نەينىيانەى يارمەتیت دەدەن لەسەر لەبەرکردنى قورئانى پىروز، ئاستى ئامادەيى دلە لەگەل ئەو ئايەتەداو ملکہچى نواندن و خشوعە لەگەليانداو، ەستکردنە بەگەورەيى واتاى پەيامەکەى خواى پەرورەدگار وەک دەفەرموى: ﴿لَوْ نَرَا هَذَا أَتْفَرَاءً عَلَى حِلِّ رَأْسِهِ، خَشِعًا مُتَصَدِّعًا مِّنْ حُشْبَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ لَأَمْثَلُ نُصْرَتِهِ لَنَسَّ أَهْلُهُ سَفْكَرُونَ﴾ الحشر: ۲۱. واتە: ئەگەر ئەم قورئانەمان دابەزاندايە بو سەر کيوک {تيگەشتايە لەوہى تيايدا ھاتوہ} دەتبینى بەملکہچى و لەت لەت بوونى لەترسى خوا، ئەم جورە نمونانە دەيان ھيتنەوہ بۆ خەلکى بۆ ئەوہى پىر بکەنەوہ.

ھەر وەھا خواى گەورە وەسفى باوہرداران دەکات لەو کاتانەى قورئان دەخويننەوہ، وەک دەفەرموى: ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحِلَّتِ قُلُوبُهُمْ أَدَا، ثَلَيْتَ عَلَيْهِمْ، ابْتِغَاءً رَّادُّهُمْ إِبْسًا وَعَلَى رَتْنَم بَتَوَكُّوْنَ﴾ الأنفال: ۲. واتە: يىگومان پرواداران تەنھا کەسانىکن کاتىک، باسى خوا کرا و ناوى ھيترا دليان دەترسىت و ترسى لى دەنیشيت، کاتىکىش ئايەتەکانى خوا بخوينريتەوہ بەسەرياندا پروايان {پىي} زياد دەبيت، ھەر پشت بە پەرورەدگارى خويان دەبەستن وە لە کاتىکدا جبريل قورئانى بۆ پىغەمبەرى ئازيز(ﷺ) خویندوہتەوہ، ئەو خوشەويستە(ﷺ) بەئامادەيى دل و بەخشوع و ملکہچى تەواوہە گويى بو گرتوہ، خواى گەورە لە سورەتى {الشعراء} دا دەفەرموى: ﴿وَأَنَّهُ لَتَتَرَّبِلَّ رَبُّ الْعَالَمِينَ، بَرَلْ بِهِ أَرْوَحَ الْأَمِينِ﴾ عَلَى قَلْبِكَ لَكُونِ مِنَ الْمُسْرِرِينَ ﴿ الشعراء: ۱۹۲-۱۹۴. واتە: بەراستى ئەم {قورئانە} دابەزىنراوى پەرورەدگارى جىھانيانە،

جوبەرئىلى ئەمىن ھىنايە خوارەوہ بو سەر دلى تو، تا بىتتە يەكک
لە ترسىنەران و خەلکى پى بترسىنئىت.
ئەگەر دتەوى قورئان لەبەر بکەيت، ئەوا خشوع و ملکەچى
بنوینە لە خرمتیداو، بەردەوام ئەو ھەستەت ھەبىت کە ئەم
قورئانەى لەبەرى دەکەيت وتەو فەرمايشتى خواى گەرەيە.

ئەينى سىانزىمەم: خویندەوہى قورئان لە شەونويزدا

پەروشە بو خویندەوہى ئەوہى لەبەرت کردوہ لە نويزە سوننەتەکان
و بەتايبەت لە {شەونويزدا}؟ چونکە شەونويز بو ئەو کەسەى قورئانى
لەبەرە پيوستە و نايبت بەھىچ شىوہىک لى دابىريت، بەھويەوہ
پىداچونەوہى ئەو بەشەى قورئان دەکات کە لەبەرى کردوہ و رياتریش
لەسەرى دامەزراو دەبىت: بىگومان ئەو کەسەى قورئانى لە سىنەيدا
پاراستووە لەو کاتانەدا دەناسریتەوہ کە زورىنەى خەلکى نوستوون:
دەى کەواتە ھەستە بو ئەنجامدانى شەونويز تەنانت ئەگەر لە دوو رکاتدا
دەورى چەند ئايەتیک لەو ئايەتانە بکەیتەوہ کە لەبەرت کردون؛ چونکە

بەو ھويەوھ چىڭىكى گەورە دەبىنى لەگەل ئەم قورئانەدا كە موعجىزەى
خوایەو، زىاترىش لە دل و دەرونتدا دەچەسپىتو، لە لەبىرچونەوھى
رەزگارت دەبىت: بىگومان شەونوئىڭ سىفەتلىكى بەردەوامى پىاوچاكان
بوە ھەك خوای گەورە دەربارەيان دەفەرموى: ﴿كُلُوا قِيلًا مِّنْ لَّنْ
مِّنْ حَمَرٍ﴾ الذّاربات: ۱۷. واتە: ئەوانە كەمىك لە شەویدا دەخەوتن
«زورىنەى شەوھەكەيان تەرخان دەكرد بو شەونوئىڭ بەندايەتى».
لە راستیدا لەبەرکردنى قورئانىش پىوىستى دووبارە كردنەوھ
و پىداچونەوھ ھەيەو، ھىچ بەندايەتییەك بىە گەورەتر و چاكتەر بىت
لە شەونوئىڭ؟ چونكە بەھويەوھ چاودىرى و پاراستنى خوایى بو
خوت دەستەبەر دەكەيت، ئەگەریش بەخشوعەوھ قورئانت لەبەر
كرد، ئەوھ زىاتر لە ناختدا دەچەسپىت.

سیانزە نەئینیەكە...

نەئینی یەكەم: دووبارەكردنەوھ رێگای شارەزابونە

نەئینی دووهم: دابەشکردنى ئایەتەكان بەگوێرەى واتاكانیان

نەئینی سێیەم: لەبەرکردنى نوێ بەلەبەرکردنى رابردوو بىەستەوھ.

نەئینی چوارەم: پىداچوونەوھ، پاشان پىداچوونەوھ، پاشان پىداچوونەوھ.

نەينى پىنجەم: بەردەوام لەسەر يەك موصحف قورئان لەبەر بکە:

۵

نەينى شەشەم: کاتە ئالتونىيە کان هەلبۇزىرە

۶

نەينى حەوتەم: ئەوھى لەبەرى دەکەيت بىنوسەرەوھ

۷

نەينى هەشتەم: زۆر گوئى بگرە بۆ ئەوھى لەبەرت کردوھ.

۸

نەينى نۆيەم: پىشېرکى

۹

نەينى دەيەم: خويندەوھى خىرا.

۱۰

نەينى يانزەيەم: تىگەيشتن لەواتاى ئەو ئايەتەنەى کە لەبەريان دەکەيت

۱۱

نەينى دوانزەيەم: بەخشوعوھە برۆھ خزمەت قورئان

۱۲

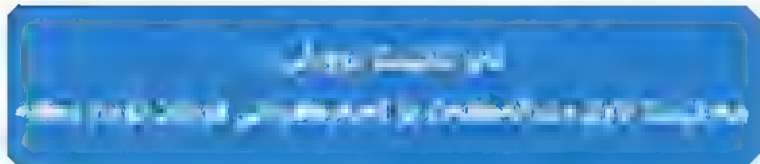
نەينى سيانزەيەم: خويندەوھى قورئان لە شەونويزدا

۱۳

بهشتی نتایج

مندان و لایحه‌گذاران فوریت‌ها

خوا لیبی بازی بئی، که گوتوویه تی: پنگه مبهری خوا (ﷺ)
فهرموویه تی: هر که سینگ قورئان بخوینی و فیریبی و کاری پی
بکات، له روژی قیامت دا، تاجیکی نوورینی له سه ده نری، که
تیشکه که ی وهک تیشکی خوره، وه دایک و بابیی ده رازینه وه و
خشلیان له سه ده نری، که له دنیا دا پنی هه لئه ستاون، ده لین:
ئه وه به چی رازینه وه؟ پنیان ده گوتری: به هوی ده سترتی
منداله که تان به قورئانه وه.

چەند كىلىپكى يارمەتيدەرى مندالان تا بەشىۋەيەكى ئاسان قورئان لەبەر بىكەن

كىلىپى يەككەم: مامۇستايەكى شارمزا و دەستپاك
بۇ مندالەكەت دىيارى بىكە

لە ئەركە گرىگەكانى سەرشانى تو وەك سەرىپەرىشتىكارى
مندال.. دەستىشانشانكردنى مامۇستايەكى قورئانە بو مندالەكەت، كە
بىتە مالەو وە ياخود مندالەكەت بچىتە خزمەتى تا قورئانى پى لەبەر
بكات، لە گرىگترىن ئەو مەرجانەى پىويستە لەو مامۇستايەدا بوونى
هەبىت، دەبىت مامۇستاكە بەوردى شارەزاي قورئانى پىروژ بىت
و، خاوەن ئەزمون و توانايەكى گەورە بىت لەچۈنبىيەتى فىزىكردنى
قورئان بە مندالەكەت، هەروەها پىويستە ئەو مامۇستايە خاوەن
خوورەوشتى بەرزو پەسەند بىت؟ چونكە خوورەوشت و شىۋازى
هەلسوكەوتى ئەو مامۇستايە لە مىشكى مندالەكەتدا دەچەسپىت.
لەوانەيە هەندىك پىرسىار بىكەن و بلىن: مامۇستا بۇچى؟! بۇ
مندالەكەم هەرخۇى قورئان لەبەر نەكات؟

لەوەلامدا دەلىم مەن لەگەل ئەوەى قورئانى پىروزم لەبەرە،
بەلام ناتوانم قورئان بەسالىم كورم لەبەر بىكەم، ناتوانم بۇ كچەكەم
بىمە مامۇستايە لەبەر كوردنى قورئان؟ چونكە جىاوازىيەكى گەورە
هەيە لەنىۋان پىزگرتنى مندال بۇ باوكى، لەگەل پىزگرتنى لەو
مامۇستايەى كە قورئانى پى دەلىت، بىگومان ئەمەش پەروەردەيەكى
گەورەيە لە دەرونى مندالاندا.

کاتیگ کورهکەت یان کچەکەت دەستی کرد بە لەبەرکردنی قورئانی پیروز، ئەوێ تەمەزروی ئەوێبە کە بەشیوەیهکی بەردەوام هانیان بەدەیت، لەگەڵ منداڵەکەت دابنیشە و قسەیی لەگەڵدا بکەو پپی بلی: کورەکەم {کچەکەم} بەهوکاری لەبەرکردنی قورئان لەلایەن نیووه لەروژی دوایی داو لە بەهەشتدا تاجی شکوو پیزم لەسەر دەنریت، بەردەوام لەگەڵ کورهکەتدا گفتوگو بکەو تپی بگەیهنە، چون خوای گەورە بەهوی قورئانەوێ پیزی لی دەنیت و سەرکەوتوی دەکات و یارمەتی دەدات، ئاواتی هەرشتیک بخوازیت خوای گەورە پپی دەبەخشیت؟! بەکچەکەشت بلی: کچی شیرینم ئەگەر قورئانت لەبەرکرد، ئەوێبەو هوکارەوێ خوای گەورە جیات دەکاتەوێ و هەلت دەبژیریت بەسەر هەموو ئافەرەتانی دنیادا، لە هەموو خراپەیهکیش دەتپاریزیت. چەند دیارییهکی بەنرخ بو منداڵەکانت دابین بکە، دیارییهک لەلایان تاییبەت و خۆشەویست بیت، بەشیوەیهکی زیرەکانە پاداشتیان بکە، لەو چیرۆکە سەرجراکیشانی یەکیک لە هاوریکانم بۆی گیرامەوێ و وتی: باوکم نیوێ سامانەکەیی خوی پی بەخشیم ئەمەش وەک هاندان و پشٹیوانی ئەو تا لەسەر لەبەرکردنی قورئان بەردەوام بم، لەبەرانبەر لەبەرکردنی هەر سورەتیکی قورئاندا «بریک پارەیی» دیاری کردبوو، کە وەک پاداشت و هەنان پیمی بدات.

**كېلى سىنەم: تەنھەنھا خويندەو و دەور كىرنەو وى
دایەنەكان بەس بىه، بەلكو پەرۋشى بەدبىر مەدالەكانتەن
داواكارى دایەتەكان بەكردو و جىبەجى بەكە**

لە ئەركەكانى دايكان و باوكان تامەزروپىيە بو چاودىرىكىرنى
مەدالەكانىيان لەدەوى كوتايى ھاتنى وانەكانىيان و گەرەنەو ھەيان لەلەي
ماموستاكەيان، پىويستە دايكان و باوكان ئاگادارى رىژەى ئەو
ئايەتەنە بن كە لەوانەى نويدا خويندەيانە، ھەر و ھە كور تەكرەنەو وى
ئەو ئاكار و خورەوشتەنەى كە ھەلەنجراوى ئايەتەكانى قورئان،
رور گىرگە دايكان و باوكان ھەول بەدەن لە مەدالەكانىياندا ھىبە ھىيان
بەكەن، بەردەوام مەدالەكانىيان ئاگاداربەكەنەو، تا بەباشترىن شىو
رىزى ماموستاكانىيان بگىرن؟ چونكە ماموستا ھەك باوكى دوو مەتان
و ھەيە و ئەو كە قورئانى پى لەبەركردوون.

بىگومان ئىمە نەو بەكەمان ناو، تەنھا كارى بىرىتى مەت لە خويندەو وى
دەور كىرنەو وى ئايەتەكانى قورئان بەبى تىگەيشتن و جىبەجى كىرنى
ئەو وى تىايدايە لە ياسا و خورەوشتە بەرزو پەسەندەكان، تامەزروپە
تا ماموستاكەشى لەم بارەو ئاگادارى بەكاتەو و لەكاتى لەبەركىرنى
ئايەتەكاندا ھەندىك وشەى بو دىبارى بەكات و، واتى ئايەتەكانى فىر
بەكات و پەيوەستىيان بەكاتەو بەژيانى رورئانەى مەدالەكەو، ھەر و ھە
خورەوشتەكانى پىغەمبەرى خواشى (ﷺ) فىر بەكات.

**ئىمە نەو بەكەمان ناو، تەنھا كارى خويندەو و
دەور كىرنەو وى ئايەتەكان مەت بەبى تىگەيشتن و جىبەجى
كىرنى ئەو وى لە قورئاندايە لە ياسا و خورەوشتە بەرزو
پەسەندەكان.**

كلىلى چوارەم:

زۆر لە منداڵكەت مەكە بۆ لەبەر كردنى قورئان

لەو راستيانەى كە پيوسته ئاگاداريان بين: ئەگەر تۆ بەراستی تەمەزى ئەوەى منداڵكەت قورئان لەبەر بكات و، لەسەرى بەردەوام بێت.. ئەو هەول بەدە زۆر لە منداڵكەت نەكەيت و فشارى رورى نەخەيتە سەر تا قورئان لەبەر بكات، ئەمەش لەپيناو ئەوەدايە ئەنجامەكەى پىچەوانە نەبێتەو؟

چونكە من خەلكانىكى زۆر دەناسم كۆرەكەى بەزۆر ناچار كردبوو، تا قورئانى پى لەبەر بكات، تەنانت بيبەشى كردبوو لەتيكەلاوى كردنى خەلكى، دايرى بوو لە ھاوريكانى، بەشيوەيەكى ئەوتو رەفتارى لەگەل دەكرد وەك ئەوەى ئەم كۆرەى ئەو جياواز بێت لە خەلكى ترو مروفيكى داخراو بێت!! بيگومان ئەمەش هەلەيه.. ئەگەر تيبينى ئەوەت كرد منداڵكەت بەمە بيزار دەبێت؛ لەسەرت پيوسته وازى لى بهينيت و دەست لەم شيوازى مامەلە كردنە هەلبگریت، لەبرى ئەم بيار كردنە هەولبەدە قورئانى لەلا خوشەويست بكەى، لەرى ئاميرە ئەلكترونىيە جياوازهكانەو قورئانى بو بخەرە سەرو، جاروبار ئاميرە ئەلكترونىيەكانى بو بگورە، ئاميرىكى نوى بەديارى پيشكەش بكە، تا لەم ريگەو قورئان لەلاى خوشەويستر ببيت.. وريابەو خوت بپاريزە لە بەكارهينانى توندوتىژى، تا بەبیتە ھوكارى ئەوەى منداڵكەت بەدرىژايى تەمەنى كەسيكى راكردووبیت لە قورئان. كەواتە: لەپيناو ئەوەى منداڵكەت بەدرىژايى تەمەنى لەقورئان پانەكات، وريابە و خوت لەبەكارهينانى توندوتىژى بپاريزە.

كابلې پنځه‌م: خشته‌ی له‌به‌ركردنې هوربان

دواى سهرکه‌وتنت له‌په‌يداکردنې ماموستايه‌كى ښاره‌زا بو
منداله‌كانت، كاريكى نايابه‌ نه‌گه‌ر ماموستاكه‌ى خشته‌يه‌ك دابنيت و
ناوې منداله‌كانى تيا‌دا تومار بكات و، به‌شيوه‌يه‌كى روزانه‌ ريژه‌ى نه‌و
ثايه‌تانه‌ى له‌لايه‌ن قوتابيه‌كه‌وه‌ له‌به‌ر ده‌كرت له‌به‌رانهر ناوه‌كه‌ى
دا تومارى بكات، هه‌روه‌ها له‌ خشته‌كه‌دا ماموستا ناست و تواناى
قوتابيه‌كه‌ هه‌لسه‌نگينيت و، له‌كوتايى خشته‌كه‌شدا خانه‌يه‌ك تايه‌ت
بكات به‌واژوې سهرپه‌رشتيكارى قوتابيه‌كه‌وه‌، توش له‌ريگه‌ى نه‌م
خشته‌يه‌وه‌ ده‌توانى به‌دواداچون بو نه‌ندازه‌ى نه‌و ثايه‌تانه‌ بكه‌يت
كه‌ منداله‌كه‌ت له‌به‌رى كړدوه و هه‌روه‌ها له‌م ريگه‌وه‌ ئاسته‌كه‌شى
ده‌زانيت، ده‌توانى نه‌م خشته‌يه‌ بكه‌يته‌ هو‌كاريك بو به‌هيركردن و
به‌ركردنه‌وه‌ى ئاستى منداله‌كه‌ت، وه‌ده‌توانى پاداشتي بكه‌ى نه‌گه‌ر
به‌چاكى وانه‌ى روزانه‌ى له‌به‌ر كړد، نه‌مه‌شم وه‌ك {ئەزموونی من}
تاقى كړدوه‌ته‌وه‌ و سودم لىي بينوه‌و به‌هو‌كاريكى سهرکه‌وتوى
ده‌زانم.

كەلىلى شەشەم: دوعا كۆردن بۇ مەندالەكانمان

دوعاۋ پارانەۋە تىرىكە ئامانجى خوى پىكاۋەۋ بەيەقىنەۋە
لەلەين خىۋاى پەرۋەردىگارەۋە ۋەلام دەدرىنەۋە.. بوچى!! چونكى
ئەم دوعاىە لەلەين دايىك ۋ باۋكەۋەيە بو مەندالەكانيان، ئەم
فەرەموۋدە سەرەسۈرەينەرە بخويننەۋە: **عَنْ سِرِّى اَمْرِ عَالَمٍ
قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ (ﷺ) : «مَنْ دَعَا لَإِبْرَدٍ غَدَاً أَوَّاهٌ، وَغَدَاً اَضْمَ
وَدَعَا لِمَسَافِرٍ»** . واتە: ئەنەسى كورى مالىك (خىۋالى رازى
نى)، دەلى: پىغەمبەرى خىۋا(ﷺ) فەرەموۋىەتى: سى دوعاۋ پارانەۋە
هەن رەت ناكرىنەۋ. دوعاى دايىك ۋەساب، ۋە دوعاى رۇزۋەۋەۋان،
ۋە دوعاى گەشتىارۋ رىبۋار.

رۇزىك لە مەگەۋتەكەمدا لە ۋلاتى كۈەيت پىشنىۋىزىم دەكرد
«رۇزبەى كات ئەگەر لەخويندەۋەى سۈرەتە درىژەكاندا ھەلە
بەم پىۋىكى بەتەمەن ھەيەۋ بەردەۋام ھەلەكانم بو راست
دەكاتەۋە» دۋاى ئەۋەى لەنۋىژ بۈينەۋە، چۈمە خزمەتى ۋ
پرسىارى ئەۋەم لى كرد: ئايا ھەموۋ قورئانى پىروزت لەبەرە؟
دۋاى ۋەلامدەۋەكەى، دۋاچارى سەرەسۈرمان بۈۋم؟ چونكى
ئەم ۋەلامە بو مەن شىتىكى زور سەرەنج راكىش بو، فەرەموۋى:
{لەتەمەنى شەست سالىدا ھەموۋ قورئانم لەبەر كرد؟ بىرمە كاتىك
مەندال بۈۋم، دايىك بەردەۋام لەخىۋا دەپارايەۋە، كە سەرەكەۋتوم
بكات تا ھەموۋ قورئان لەبەر بەم... تا كۈچى دۋاىى كرد ئەمە
دوعاى بەردەۋامى دايىك بۈۋ. ! دۋاى ئەم ھەموۋ تەمەنەم خىۋاى
پەرۋەردىگار سەرەكەۋتۋى كردم لەگەل بانگ بىژى مەگەۋتەكەماندا

١) أخرجه البيهقي في (الكبرى): (٦١٨٥)، وصححه الألباني في (السلسلة الصحيحة): (١٧٩٧).

هه موو قورئانم له بهر کرد، دواچار خوای گه وره
وه لامي دوعاکه ی دایکمی دایه وه.

لیره وه دهمه وئ به دایکان و باوکانی
خوشه ویست رابگه یه نم: که یه که م ریگا و
کوټا ریگای له بهر کردنی قورئان له لایه ن
منداله کانتانه وه بریتیه له دوعاو پارانه وه،
به رده وام دوعایان بڅ بکه ن له کاتی
سوجه بردن و له ناو نوږه کانتاندا،
با هه موو کات دهسته کانتان به ره و

ئاسمان بهر زکراوه بن و

داوا له خوای گه وره

بکه ن هیواکانتان

به دی بهیتیت،

منداله کانتان به چاکترین

شیوه قورئان له بهر

بکه ن و له خوږه وشتیاندا

په نگ بداته وه و خویانی پی

پرازیتنه وه.

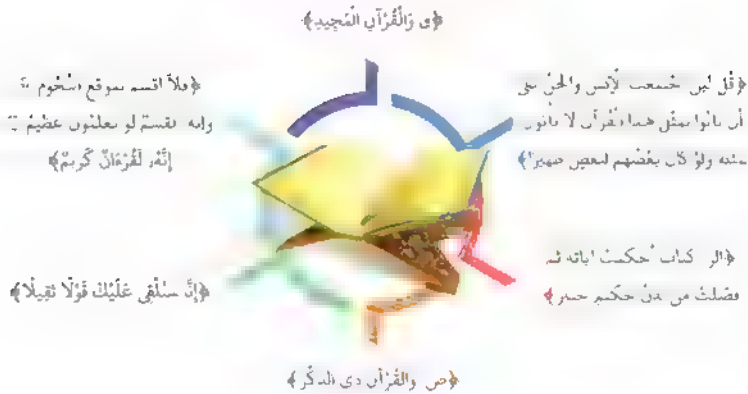
نمزمونی من - فهد سالم الکندري

ئەبەندى پېشىۋا گەتتۇگۇمان كەرد دەربارەي رىگاكانى لەبەركەردنى قورئانى پېروز، ھەروھە باسى ئەو نەيىيەنەمان كەرد، كە بەپىشتىۋانى خۇاى گەورە ھاۋكار دەپن بو شارەزابونى مەندالەكانمان لە قورئان و خۇشەۋىستكەردنى قورئان لەدىلى مەندالەكانمانداۋ لەبەركەردنى ئايەتەكانى بەچاكترىن شىۋاز، بەلام لەم بەندەدا باسى رامان لە قورئان دەكەين و، ئامازە بەۋە دەكەين كە لەبەركەردنى قورئانى پېروز بەبى تىرامان و تىگەپىشتن لەۋاتاكەي سودى نىيە، ھەر لەم بەندەدا باسى كرنكى رامان لەقورئان دەكەين، ئامازە بەۋ ھوکارانەش دەدەين كە يارمەتىمان دەدەن بو رامان و وردبۇنەۋەمان لە ئايەتەكانى قورئانى پېروز، ئاشناتان دەكەين بەگرنىگىن بەرۋوبومى رامان لە قورئان، باسى ئەو رىگىيەنەش دەكەين بەرۋەستىن بو رامان و وردبۇنەۋەمان لەقورئانى پېروز، داۋاكارم لەخۇاى پەرۋەردگار قورئان بىكەتە بەھارى دالەكانمان و نورى سىنەمان، لاپەرى خەم و پەژارەكانمان بىت، يارمەتيدەرمان بىت بو تىرامان لە قورئانى پېروز و تىگەپىشتن لەۋاتاكەي و كاركەردن بەقورئان.

بەگەۋەردكەردنى قورئان لەلەيەن خۇاى پەرۋەردگارەۋە

پىش رامان و وردبۇنەۋەمان لە قورئانى پېروز لەسەرمان پىۋىستە ئەم پەراۋە بەگەۋە و پېروز رابگىن، كاتىكىش بۇمان دەرگەۋەت كە خۇاى پەرۋەردگار بەگەۋەرىي و شىك و ھىزى خۇاى قورئان بەگەۋە رادەگىت، ئىتەر لەۋ راسىيە تىدەگەين كە پىۋىستە ئىمەي مۇسلمانىش قورئان بەگەۋە و پېروز رابگىن، لەكاتى خۇيىندەۋەي قورئانىشدا دەكەين بەزورىك لەۋ ئايەتەنەي كە خۇاى پەرۋەردگار بەگەۋە رادەگىن، لەنمۇنەي ئەۋ ئايەتەنەش، ۋەك:

له شارى مهدينه چاوم كهوت به بهريز {شيخ صالح بن عواد المغامسي}، دهربارهى به گه وره گرتنى قورئان له لايهن خواى پهره وردگاره وه پيى وتم:

بيگومان نه گه وره گرتنى قورئانى پيروز له زوريك له نايه ته كانى قورئاندا باسكراوه، ههروهك خواى پهره وردگار ده فهرموى: ﴿لَوْ أَنِ ارَّاءَ هَٰؤُلَاءِ عَلَىٰ حِلِّ رَأْسِهِ حَشَعٌ مِّنْ حَشَةِ اللَّهِ...﴾ الحشر: ۲۱. له م نايه ته دا دوو دهسته واته دوو گروپ بونيان ههيه، نه وانيش، شاخيكي كهرو، مروقه لارو لاساره كانى ناو گروهى ئاده من، جياوازى نيوان ئهم دووانهش نه وهيه، خواى گه وره نمونه ي به شاخيكي كهرو هيناو ته وه و هه والمان ده داتى به وهى نه گهر گريمان ئهم قورئانه مان دابه زاندايه بؤ سه رشاخيكي كهرو، دهركى كردبا به وهى له ناو ئهم قورئانه دايه، نه وه ده تيني كه پارچه پارچه ده بوو له ترسى خوا و به لينه كانى خوا، دواتر نمونه به لار و لاساره كانى ناو گروهى ئاده من ده هيتته وه، كه دليان زور ره قتره له به رد و شاخيكي كهرو، به هيچ شيوه يهك له ئاست به لينه كانى خوا دا ملكه چ نابن و ترس دايان ناگريت.

{شىيخ صالح المغماسي} لە دريژەى وەلامەكەيدا دەليت: {خوای
 پەرەردگار قورئانى بەگەورە راگرتوووە لەپیناو ئەوێ مروقەکان زیاتر
 بەگەورە رایبگرن، تا موسلمانان و باوەرباران زیاتر زیاتر بەگەورە و
 پیروزی رایبگرن، وە قورئان گەورەترین شانازی فریشتە جبریلە؟ چونکە
 خوای پەرەردگار بەو فریشتەیدا قورئانى دابەزاندوووە سەرزهوی،
 ھەر لەبەرئەوێهە خوای پەرەردگار بەھوکاری گەورەیی قورئانەو

بەگەورەگەرتنى قورئان لەلايەن پىغەمبەرى خواوەدا

وەرەن لەگەلم دا با بەیەكەووە وردببینەووە لەشیوازی ھەلسوكەوتی پىغەمبەرى خوا(ﷺ) لەگەل قورئانى پىروژدا. با بزانی پىغەمبەرى خوا(ﷺ) بە چ شیوازىك قورئانى بەگەورە راگرتووە، ھەموو ئەو كەسانەشى بەگەورە راگرتووە، كە قورئانیان لەبەرکردووە پىغەمبەرى نازىز(ﷺ) بەدریژاى شەویك شەونویژ تەنھا ئایەتتىكى قورئانى دووبارە كردووەتەووە، ھىندە بەپیووە وەستاووە ھەتا پاژنەى پىنەكانى قلىشیان بردووە، زورجار دەیفەرموو: «سەسى ھود و احوانھا». واتە: سۆرەتى ھود و دەستە خوشكەكانى پىریان كردم. ئەمەش دەگەرپیتەووە بو ئەو ئایەتەنەى كە لەو سۆرەتەنەدا ھاتون و، گەورەى و كارىگەرى ئایەتەكان خەرىك بوو شاخەكانى ھەپرون ھەپرون دەكردو، چەندىن بەلینی خۆى پەرودەگارىش لەو ئایەتەنەدا بونی ھەيە.

پىغەمبەرى خوا(ﷺ) تا لەژياندا بوو رىگى لەھاوھەكانى دەكرد، كە فەرمودەكانى و سوننەتەكانى بنوسنەووە، ئەمەش لەپىناو ئەووەدا بوو ھەتا خەلكى لەو بارەووە دوچارى سەرلێشیوان نەبن، ئایەتەكانى قورئان تىكەل نەكەن لەگەل فەرمودەكانى خۆى دا، ھوكارى ئەمەش ئەو ھەموو ریز و بەگەورەزانینەى قورئان بوو لەلايەن پىغەمبەرى نازىزەووە(ﷺ).

ھەر لەبەرئەووە كاتىك جبرىل ئایەتەكانى دادەبەزاندە سەر دلى خاوينى، پىغەمبەر(ﷺ) زۆر پەرۆش و بەھەول بوو بو وەرگرتنى قورئان لە دەمى جبرىلەووە و بەردەوام لەگەل جبرىلدا ئایەتەكانى

دوباره دەکردنەو؟ چونکه نوری چاومان(ﷺ) زور پەروشی لەبەرکردنی ئایەتەکان بوو، بەردەوام ترسی لەبیرچونەوێ هەبوو، تا سەرئەنجام پەروەردگار ئەم ئایەتە ی بو دابەزانێ که دەفەرموی: ﴿لَا تُحْرِلُوهُ سَاعِدَتُكَ لِتُحْلَلَ بِهِ رِجْسُكُمْ، وَفَرَسُهُ﴾ ﴿القيامة: ١٦ - ١٧. واتە: زمانێ مەجولینە {بەخویندەوێ قورئان لە کاتی دابەزینی وەحیدا} تا پەلە ی تیا بکەیت، بەراستی {وەک بەلینمانداوہ} بیگومان لەسەر ئیمەیه کوکردنەوێ لە سنگدا و خویندەوێ پیغەمبەری ئازیر(ﷺ) بەردەوام پیگە ی ئەو کەسانە ی بەرز دەکردەوہ که قورئانیان لەبەرپوہ، تەنانت لە جەنگی ئوحد دا کاتیک زوریک لەو هاوہلانە شەھیدبوون که قورئانیان لەبەرپو، وەک ریزلینانیان بەخاکسپاردنی ئەمانی پیش خست بەسەر شەھیدانی تری ئوحد دا.

لە کورو کوونەوہو کاتی جەنگەکاندا، پیغەمبەری خوا(ﷺ) فەرمانی دەکرد بەپیشخستنی ھەموو ئەو کەسانە ی که قورئانیان لەبەرہ، ئەو بەو شیوازە قورئانی بەگەورہ راگرتوہو، لەسەر ئیمەش پیویستە ئەم قورئانە بەگەورہو پیروز راگیرن؟ چونکہ قورئان چاکترینی ووتەکانەو فەرماشتی خۆای گەورہیہ.

بەگەورہ گرتنی قورئان لەلایەن هاوہلانەوہ

خالیدی کوری وەلید بەردەوام دەیفەرموو، جیھادو تیکوشان ریگرم بوون بو زیاتر خویندەوێ قورئانی پیروز؟! سەرقالبونی خالیدی کوری وەلید بەحیھاد و ھول و تیکوشانەوہ، کہ چلەپوپە ی ھەربەرزی ئەم ئیسلامە ی ھو گەورەترین کارو کردەوہیہ لەلای خۆای گەورہ، وای لیکردبوو زور نەپیەرژیتە سەر خویندەوہ و لەبەرکردنی قورئانی پیروز، واتە: خوشەویستی دنیا

و مال و مندال و خوشييه كانى ئەم دونيا كاتتیه بەبۆن، كە خالىدى كورى وەلید یان دابری بوو لە خویندەوێ قورئان و لەبەرکردنى. ئیبن عومەر لەكاتى خویندەوێ قورئاندا لەگەل هیچ كەسێدا قسەى نەدەكرد و ئاوری نەدەدايهو، هەتا لە خویندەوێ ئایەتەكان دەبۆیهو، دواى كوچى دواى پێعەمبەرى ئازیز (ﷺ)، ئەبوبەكرى صدیق فەرمانى بە زەیدى كورى سابت كە قورئان كۆبكاتەو و لەیەك پەرەدا بینوسیتەو، زەید لەو كاتەدا فرمووی: {سویند بەخوا ئەگەر داوام لێكرايە شاخێك بگوازەو، ئەمەم زور لەلا ئاسانتربوو لەوێ قورئان كۆبكەمەو}؟! فەرمايشتەكەى دەرخەرى ئەو راستییە بەوێ ئەو چەندە قورئان بەگەرە رادەگرت.

پەوشتی بەرزى هاوێلان لەخزمەت قورئاندا ئەوێبوو كە دە ئایەتیان لەبەردەكرد، پاشان بەشیوەیەكى زور ورد لەواتای ئایەتەكان رادەمان و لە خزمەتیاندا دەبون و دلیان بو واتای ئایەتەكان رام دەبوو، دواتر بەكردەو داواكارى ئەو دە ئایەتیان جیجی دەكرد، ئینجا دەچونە خزمەت دە ئایەتى تر و لە واتاكانیان رادەمان و لە ژيانى روزانهیاندا داواكارى ئایەتەكانیان جیجی دەكردن و... هاوێلان لە ژيانى روزانهیاندا بەو شیوازە قورئانیان بەگەرەو پیرۆز راگرتەو.

پەيوەندى دڵ لەگەل قورئانى پیرۆز

لەژیر روشنائى ئەم ئایەتەدا: ﴿قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾ (البقره: ۱۷۷) دەربارەى پەيوەندى دڵ لەگەل قورئانى پیرۆزدا، پرسیارم لە بەریز (شیخ صالح بن عواد المغامسى) كەرد، لە وەلامدا فرمووی: دڵ بریتییە لە وەرگری یەكەم

و خەلکیش لە قورئاندا گفتوگويان لەگەڵدا نەکراوە بەشتیک، کە گەرەتر و پێروتر بیت لە گفتوگو کردن لەگەڵ دڵەکانیاندا، ئەمە گەرەترین ئامانج و مەبەستی قورئانی پێرۆزە، پێویستە ئەهلی عیلم یش لە هەموو بوارەکاندا سودی سەرەکی لە قورئان وەرگیرن بو بەهیز کردن و گەشەپیدانی بوارەکەی خۆیان، ئەمەش راستییەکە و بویان رەخساون بەو مەرجەي ئەوان بتوانن رێگایەکی دروست بدۆزنەوە لە چوینیەتی هەلهینحان و وەرگرنتی زانیارییەکان لە قورئانی پێرۆز، بیرشمان بەچیت مەبەستی سەرەکی لە دابەزاندنی قورئان گفتوگو کردنە لەگەڵ دڵەکاندا بەئاراستەي زیندوکردنەو هیان: ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُعَذِّبَ النَّاسَ فِي أَنْفُسِهِمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ (سورە نازعات: ۱۲۲). ئەمەش بەهیچ شتیکي تر بەرجەستە نابیت و نایەتە دی جگە لە کردنەو هی دەرگای دڵەکانمان بو قورئانی پێرۆز.

قورئان فەرۆ بەرەمکەتی ژيانمانە

قورئانی پێرۆز فەرۆ بەرەمکەتی ژيانمانە، پێویستە ئەو راستییە بزانی کە فەرۆ بەرەمکەت و یەکریزی و جوانی ژيانمان و پەرەردەي مندالەکانمان و سەرفرازیمان پەيوەستە بە دەست گرتنمان بەقورئانەو، لەم بارەو پێغەمبەري ئازیز (ﷺ) ئاموژگاریمان دەکات بە ئاموژگارییەکی گەرەو دەفەرموی: **إِنَّكَ فِيمَا سَمِعْتَ مِنَ النَّبِيِّ** **عِدَّةٌ مِّنْ عَشْرٍ مِّمَّا تَبَىٰ إِلَيْكَ**، واتە: دوو سەرچاوهم لەدوای خوم بوتان بەجیهیشتوو، دەستیان پێو بگرن هەرگیز گومرا نابن، ئەوانیش قورئان (کە کتیبی پەرەردگارە) و سوننەتەکانم.

(۱) أخرجه الحاكم: ۳۱۹، والدارقطني: ۱۴۹، والبيهقي: ۲۰۱۲۴، وحسنه الألباني في المشكاة: ۱۸۶.

واتای رمان له قورئان

واتای رمان له زمانه وانیدا: به واتای وردبونه وه و تیرامان دیت لهسه ر نهجام و کوتایی هه رشتنیک.

رمان له دهسته واژه {اصطلاح} دا: به واتای وردبونه وه و تیرامان دیت له قورئانی پیروز، به نامانجی ناموژگاری و په ند لیوه رگرتن و لیکدانه وه و سود وه رگرتن له قورئان و ئه وه ی تیایدايه.

زۆریک له خه لکی باوه ریان وه هایه، که رمان و وردبونه وه کاریکی قورسه بو هه موو خه لکی به شیوه یه کی گشتی، ئه وان له و باوه رده دان رمان له قورئان تاییه ته به کومه لیکی تاییه ت، له زانایان و موفه سیرین و ئه هلی قورئان.. به بیگومان ئه مه تیگه یشتنیکه هه لیه... رمان له قورئان بابه تیکی زور گرنگه بو هه موو موسلمانان به شیوه یه کی گشتی، بو نمونه کاتیک ده چیه خزمه تی سوره تی {ص} و بهسه ر ئه م ئایه ته گه وه ده تا تیه ر ده بیت که تیایدا خوای گه وه ده فره مو ی: ﴿لَا تَدْرِي لَئِنْ لَمَّا سَأَلْنَا الْمَلٰٓئِكَةَ اَنْ يَّخْبُرُوْا سَاعَةَ لَا يَخْبُرُوْنَ اِلَّا بِالْحَقِّ يَوْمَ تُبْرَكُ السَّاعَةُ لِمَنْ يَّخْبُرُهَا بِالْحَقِّ﴾ ص: ۲۹.

له کاتیکدا مروف به رامانه وه ئه م ئایه ته ده خوینیه وه، ده گاته ئه و راستییی و شه ی {لیدروا} ناماژه یه بو ئه وه ی له سه رمان واجبه رامانمان هه بیه ت بو ئایه ته کانی قورئان، به هیچ شیوه یه ک هه ست به تام و چیژی قورئان ناکه یین و په ندی لیوه رناگرین ئه گه ر رمان و وردبونه وه مان نه بیت بو واتای ئایه ته کانی قورئان، هه ر له به ره وه یه خوای گه وه به فره مایشتی شیرینی: ﴿وَلَا تَدْرِي لَئِنْ لَمَّا سَأَلْنَا الْمَلٰٓئِكَةَ اَنْ يَّخْبُرُوْا سَاعَةَ لَا يَخْبُرُوْنَ اِلَّا بِالْحَقِّ يَوْمَ تُبْرَكُ السَّاعَةُ لِمَنْ يَّخْبُرُهَا بِالْحَقِّ﴾ کوتایی به م ئایه ته پیروژه هیناوه، مه به ست له مانه ش ئه و که سانه ن که خاوه نی ژیری و هوشمه ندی و عه قلی سه نگینن، دوا ی ئه وه ی مانای «رمان له قورئان» مان زانی له سه رمان پیویسته به شیوه یه ک له قورئان ورد بینه وه هه ست به تام و چیژه که ی بکه یین.

خەلقنىڭ قورقۇنغان ۋە قورقۇنمايدىغانلىقىنى بىلىش
بۇنىڭ ئارقىسىدا قورقۇنغان ۋە قورقۇنمايدىغانلىقىنى
بىلىش بۇنىڭ ئارقىسىدا قورقۇنغان ۋە قورقۇنمايدىغانلىقىنى

تەپسىرى قورقۇن

بۇ خەلق قورقۇنمايدۇ

ئامانچ ئەپەندىسىز بولۇپ كەتكەن ۋە
ئامانچ ئەپەندىسىز بولۇپ كەتكەن ۋە

ۋە ئەھلى غەلىم دەتۈلەن تەپسىرى
قورقۇنمايدۇ

بۇ خەلق قورقۇنمايدۇ

تەپسىر ھۆكۈمەت ۋە بەھۇيە
قورقۇنمايدۇ ۋە قورقۇنمايدۇ
قورقۇنمايدۇ ۋە قورقۇنمايدۇ

رامان ئە قورقۇن

رامان ئە قورقۇنمايدۇ
بۇ خەلق قورقۇنمايدۇ
بۇ خەلق قورقۇنمايدۇ
بۇ خەلق قورقۇنمايدۇ
بۇ خەلق قورقۇنمايدۇ

ئامانچ ئە رامان پەندە ۋە رەگىرە ئە
ئامانچ ئە رامان پەندە ۋە رەگىرە ئە

ۋە رەگىرە ئە رامان پەندە ۋە رەگىرە ئە
ۋە رەگىرە ئە رامان پەندە ۋە رەگىرە ئە

بۇ خەلق قورقۇنمايدۇ

رامان ۋە رەگىرە پەندە
دەتۈلەن قورقۇنمايدۇ

گرنگى ڤامان لە قورئانى پيروز

نامانج لە مابەزاندن قورئان بو ئيرامان
پەرورەدگار
کتیبيکی پيروزە ناردوومانەنە خوارەوہ بو
تو (ئەي پيروز)، بۇ ئەوہی پيروز بکەئەوہ
لە ئاپەتەکانی، وە خواوەنانی پيروز ژیری

ڤامان و وردیونەوہ لە قورئان
نامانج لە مابەزاندن قورئان
پەرورەدگار
کتیبيکی پيروزە ناردوومانەنە خوارەوہ بو
تو (ئەي پيروز)، بۇ ئەوہی پيروز بکەئەوہ
لە ئاپەتەکانی، وە خواوەنانی پيروز ژیری

نامانج لە مابەزاندن قورئان بو ئيرامان
پەرورەدگار
کتیبيکی پيروزە ناردوومانەنە خوارەوہ بو
تو (ئەي پيروز)، بۇ ئەوہی پيروز بکەئەوہ
لە ئاپەتەکانی، وە خواوەنانی پيروز ژیری

بەروبومەكانى رامان لە قورئان

١- رامان لە قورئان ھۆکارە بۆ رام بوونی دڵەكان

ھەندىك لە خەلكى ئاواتيان ئەوەیە لەگەل خويندەنەوێ قورئاندا چاویان پر بێت لە فرمیسك، لە كاتىكدا دەگەنە ئەو ئایەتانەى كە كاریگەرییەكەیان ھىندە گەورەییە خەرىكە شاخەكان بەهێزىن، بەلام دلى ئەوان ھىچ ملكەچ ناییت؟ لەبەرئەو گەورەترین بەروبومەكانى رامان لە قورئان و سودەكانى ترسان و شەرم كردنى مروفە لەخوای گەورە و ھاتنە خوارەوێ فرمیسكە لە چاوەكانى، خوای پەرۋەردگار لەم بارەو دەفەرموى: ﴿إِنَّمَا أَنُورِ الْبِلْسِ﴾، ذکر لله وحلّت فُتُوبِهِمُ واد ثَبَتَ عَلَيْهِمُ، إِنَّهُ رَأَتْهُمْ إِيْمًا وَعَلَى رَهِمِ يَتَوَكَّلُونَ ﴿الأنفال: ٢﴾. واتە: بىگومان برۋاداران بەتەنھا كەسانىكن، كاتىك باسى خوای گەورە كرا و ناوى ھىزا دليان دەترسىت و ترسى لى دەنىشیت، كاتىكیش ئایەتەكانى خويان بەسەردا بخوینریتەو، برۋايان پىي زیاد دەبیت و، ھەر پشیت بە پەرۋەردگارى خويان دەبەستن.

٢- رامان لە قورئان ھۆکارە بۆ چاكبوونی دلى

یەك لە پیاوچاكان دەلیت: (كاتىك لە وتار و ئاموژگارییەكان ورد دەبینەو، پاشان دىنە خزمەتى قورئان، ھىچ شتىكمان دەست ناکەویت «ھاوشىوێ قورئان و تیگەیشتن لە واتاكەى» بو دلى نەرم كەرەوێ بىت و ئارامى و ئاسودەیی پى بدات).

ھەر ۋەھا ئېيىن قەيم دەفەرمۇي. ئەگەر دەتەۋى تېرامانت ھەبىت بو قورئان و ئايەتيك بخوينتەۋە، كە بەھويەۋە دلت ئوقرە بگريت و ئاسودە بيت، ئەۋە خويندەۋەي ئەۋ ئايەتە لە شەۋ و روژيكدە و دوبارە كرىدەۋەي بو ماۋەي سەد جار و تەنەت ھەزار جاريش، زور چاكتەرە لەۋەي ھەموو قورئان بخوينتەۋە بە خويندەۋەيەك كە رامان و وردبۇنەۋەي لەگەلدە نەبىت.

۲ رامان لە ھوربان ھۆكاردە بو چاك كرىدى رەۋشت و ھەلسوكە و تمان

بچىتە خزمەتى ھەر ئايەتيك لە ئايەتەكانى قورئانى پىروز، خۋاى گەۋرە رەۋشت و ھەلسوكەۋەت و رەفتاريكى جوانى بومان دەست نىشان كرىدەۋە سنورىشى بو داناوين و، فەرمانى پيمان كرىدە بو جىيەجى كرىدى ھەموو كارو كرىدەۋەيەكى جوان و، ھەموو جورە تاوان و كارو كرىدەۋەيەكى خراپ و پچراندنى پەيۋەندى خزمەتى لى ھەرام كرىدىن...

خوشك و براى باۋەردارم لەگەلدە ورد بېرەۋە لە فەرمايشتى خۋاى گەۋرە كە دەفەرمۇي: ﴿لَا تَجْعَلْ مَوْلَاكَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ (تەۋرات: ۱۲) خوت ۋەھا دابنى كە تېرامانت ھەبۋە لەبەردەم ئەم پىرسىارانەدا (ئايە من گومانى خراپ بەخەلكى دەبەم؟)، (ئايە لەۋ جورە كەسانەم كە غەببەتى خەلكى دەكەن؟)، (ئايە لەۋ جورە كەسانەم كە جاسوسى بەسەر بەندەكانى خواۋە دەكەن؟)، دەبىت بەۋ شىۋازە خومان بەرەۋشتە قورئاننىيەكان برازىننەۋە.

نەمبەيەكى تر... لە كاتيكدا ئەم فەرمایشتهی خۆای گەوره دەخوینیتەوه که دەفەرموی: ﴿لَنْ يَكُونَ دُولُ اسْمٰى حَلٰمَ اسْمًا كُنُوْا فِيْ طَوْنِهِمْ اَوْ وَسِعْتُمْ سَعِيْرَ﴾ النساء: ۱۰.

(ئایا من مال و سامانی هەتیوانم بەنارەوا خواردوو؟)، (ئایا من دادگەرم لەچونییەتی دابەشکردنی سەرۆت و سامان بەسەر ئەو کەسانەى که مافیان لەلامە؟)... بیگومان خۆای گەوره هەموو ئەم یاسایانەى دارشتووە بومان. تا ببە بەلگەو رینیشاندەری بەندەکان، هەموو ئەمانەش بەدی نایەن تەنها بەرامان و قالبونەوهی قولمان نەبیت لەواتای ئایەتەکان و جیبەجی کردنی فەرمان و ریگرییه‌کانی ناو ئایەتەکان.

گومانی تیدا نیه پەيوەندی بەردەوامی مرووڤی موسلمان لەگەل قورئانداو هاوڕییه‌تی کردنی و هوگرېوون لەگەلیدا سات بە سات و روژ لەدوای روژ، دەیگەیه‌نیتە جوریک لە ئاویته بوون لەنیوان واتای ئایەتەکان و نه‌ینییه‌کانیاداو، بەم هوکاره‌وه ده‌گاته چه‌ندین به‌لگه‌و راستی که پیشتر پەى پى نه‌بردون، سەرئەنجام قورئان دەبیتە بەشیک لە جه‌ستەیی و، لەژیر تیشکی قورئان ری ده‌کات و، به‌کرده‌وه داواکارییه‌کانی قورئان جیبەجی ده‌کات و، دواچار به‌م هوکاره‌وه ده‌بوژیتەوه، خۆای گەوره دەفەرموی: ﴿لَنْ يَكُونَ دُولُ اسْمٰى حَلٰمَ اسْمًا كُنُوْا فِيْ طَوْنِهِمْ اَوْ وَسِعْتُمْ سَعِيْرَ﴾ الزمر: ۲۳.

واتە: خوا جوانترین فەرمایشتی ناردووته خواره‌وه، قورئانیکە که {ئایەتەکانی} لەیه‌کچووی دووپاتکراوین، ئەو کەسانەى له پەروەردگاریان دەترسن پیستیان تەزووی پیا دیت {بەبیستی قورئان}، پاشان پیستیان و دلایان نەرم دەبیت بەیادی {قورئانی} خوا.

۴- پامان لە قورئان ھۆكاری دوركەوتنەومیە لە زولم و ستمی

نە فس

بەھەمان شیوە لە بەروبومەکانی پامان لە قورئان: دوركەوتنەومیە
لە ھەموو ئەو شتانەیی کە خوای پەروردگار دەربارەیان ھوشداری
پیمانداوە، گومان لەوەشدا نیە گەرەترین زولم و ستمیش بریتیە:
لە پشت ھەلکردن لە قورئانی پیروز: ﴿وَمَنْ قُلْتُمْ مِّنْ ذِكْرِ آيَاتِ
رَبِّهِ فَعَرَّسَ عَنْهَا وَاسْتَوْبَحَ مِنْهَا﴾ الکھف: ۵۷. واتە:
کی ستمکارترە لەو کەسەیی کە نامۆزگاری کرابێت بەئایەتەکانی
پەروردگاری، بەلام ئەو گویی پی نەداو ئەو تاوانانەیی کە
کردویەتی بیری خۆی بباتەووە.

پەشەن سېتىم

ھۆكۈمەت ۋە رەھبەرلەرگە ھۆرمەت بىلدۈرۈش كۈنى

لەم بەشەدا باسی ھەموو ئەو ھوکارانە ناکەین کە ھاوکاری مەرووف دەکەن بو رەمان لە قورئان، بەلام چەند ھوکاریکم دیاری کردووە ئەگەر جییه جییان بکەین ئەو رەمان و وردبۆنە وەمان لە قورئانی پیروز زور بو ئاسان دەکەن، دەبیت ئەو راستییە بزانن کە لەگەل ئەم ھوکارانەدا چەندین ھوکاری تر بونیان ھەیە و کاریگەرییە کەشیان لە کەسیکەووە بو کەسیکی تر جیاوازی

خۆشەویستی خۆی گەورە

ھەرکەسیک بە راستی خۆی گەورەیی خوش ویست، ئەو بە دانیاییەو قورئانی پیروزیخی خوش دەویت، لە کاتی خویندەوێ قورئاندا ھەست بەو دەکەیت ئەمە فەرمایشتی ئەو زاتە یە کە خوشت دەویت... ھەستە کانت دەگورین و کاریک دەکەیی لەگەل وشە بەوشەیی قورئانداو، ملکەچ دەبیت بو فەرمانەکانی و لە قەدەغە کراوەکانیشی دور دەکەوێتەووە ئومیدت بەرەحمی خوا ھەیە، قورئان فەرمایشتی خۆی پەرورەدگارە! ئەو پەرورەدگارە کە دروستکەر و روزی دەرمانە، خۆی گەورە روو دەکاتە ئەو کەسانە کە بانگەشەیی خوشویستنی ئەو دەکەن و دەفەرموی:

﴿فَمَنْ أَلَّاهُ خَوْفًا يَفْعَلْ لَهُ دَعْوَىٰ خَلْقِهِ أَلَّا يَفْعَلْ لَهُمْ عَذَابًا﴾
 ﴿آل عمران: ٣١﴾ بەلی ئەگەر تو بە راستی خۆی گەورەت خوش دەویت، ئەو رەوشت و گوفتار و ھەلسووکەوت بگورەو ھیوات بەو ھەبیت کە خوشەویستە کەت لیت رازی دەبیت.

باو مرتب به وہ ہستی کہ قورتای رئیسشاندرہ

لهو هوکارانهی که هاوکاریت دهکن لهسەر رامان و وردبونهوه
له قورنانی پیروز، ئهوهیه: باوهری تهواوهتیت بهوه ههییته که قورنان
سههرلهنوی ژیانته پێ دهبهخشیتهوهو بهرچاوت روشن دهکاتهوهو
ریت نیشان دهدات، بهبی قورئانیش دوچار ی سه رلیشیواوی دهییته
و ژیانته خالی دهییته له ژئیانیکی که راستهقیقهیه واتای ژیان
دهگهی نهیت، ههروهک خوا ی پهروهردگار دهفه رموی، ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾
ههستهههستهاله نو عهستی هه فی السام ئهسی مینه فی عهست
النس، بخارج منها... الانعام: ۱۲۲.

واته، ئايا كه سېك كه مردوو بيت {واته ببېروا بيت} و ئيمه زيندومان كرده وه {هيدايه تمانداو} روناكيه كمان بو فه راهم هينا {كه قورانه} به هوئى ئه وه وه له ناو خه لكيدا ده گهرت و دهرات، ئايا وهك نه وه ودهايه كه له ناو تاريخستانكدا بيت كه به هېچ جورنك دهرچوبى لىي نه.

به بی قورئانیش ژيانمان هاوشيوه‌ی جه‌سته‌یه‌کی بی گیانه،
هه‌روه‌ک له ئابه‌تکی تر با خوی گه‌وره ده‌فه‌رموی: ﴿مَدَنی مَدَنی﴾

من حامس مرأته لم يدر ما لكتف ولا الأيمن ويص
جعلته نور هدي به من دناء من غدا ٤، الشورى: ٥٢. واته:

هەر بهو شیوه که {وهی پی دیت} به‌فرمانی خومان قورئانمان بوئو نارد {ئهی} که تۆ نه‌دهزانی کتیب و ئیمان چیه، به‌لام ئیمه ئوه‌مان کرده بووناکییه‌ک و ریمونی هه‌رکه‌سیکی پی ده‌که‌ین که بمانه‌وئیت له‌ به‌نده‌کانی خومان و..

بی گومان روح نہیں ڈیانہو، چون مروٹ بہی روح مردوہ،
 بہہ مان شیوہ قورٹائیش بریتیہ لہ روح و، ژیانیک بہی قورٹان
 ژیان نہو ہیچ واتاہ کی نہ۔

گەفتوگۆ كردن لەگەڵ دڵدا

تیگەیشتن لەو پەیوەندی و ژیاڵە تاییبەتەیی دڵ کە بەهوی قورئان و خویندەنەوێ قورئانەوێ دروست دەبێت، ھوکاریکە لە ھوکارەکانی پامان و وردبۆنەوێ لە قورئان، خۆی پەرۆردگار لە قورئاندا بەجوانترین شیوێ ئامۆزگاریمان دەکات و دەفەرموی: ﴿وَدَلِّلْ لَكَرَىٰ مِّنْ لَّا يَكُنْ لَكَ فَرْجٌ أَوْ يَكُنْ لَكَ فَرْجٌ أَوْ يَكُنْ لَكَ فَرْجٌ أَوْ يَكُنْ لَكَ فَرْجٌ﴾ ق: ۳۷. واتە، بیگومان لەم {پاسەدا} پەندو ئامۆزگاری ھەیە بۆ کەسیک خاوەن دلیکی {زیندوو بیت یان ژیر بیت}، یان گوی بگرت بۆ {قورئان} و بیریشی لەلای بیت.

بیویستە ئاگاداری ئەوێبێن کە لە قورئاندا ئامۆزگاری و بیرخستەوێ ئاراستەیی ئەو کەسانە دەکەیت کە خاوەنی عەقل و ژیری و ھۆشمەندین، نەک ھەبوونی گوێچکەو زمان. لەکاتی خویندەنەوێ نایەتەکانی قورئاندا ھەول بدە واتای نایەتەکان ئاراستەیی دلت بکە، چەند جارێک دووبارەیان بکەرەوێ ھەتا وشەکان لە دلتدا جیگە دەگرن، وەک خۆی پەرۆردگار لە نایەتیکی تردا دەفەرموی: ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَاسِهِمْ يَتَرَفَعُونَ﴾ الشعراء: ۱۹۲ - ۱۹۴.

چونکە ئامانجە گەرۆرەو سەرەکییەکە دابەزاندنی قورئان بوو پامان و وردبۆنەوێ لە واتاکەیی: ﴿أَمَّا نَسْوَنَ الْفُجَّارَ أَلَمْ نَكُنْ مِنْهُمْ نَسْوَنَ﴾ مۇحمەد: ۲۴. واتە، ئاخو ئەوانە وورد نابنەوێ لە قورئان و {تیی ناگەن} ۱۴ {نابەو شیوازە نییە} بەلکو دلیان قوفلی لیدراو.

پامان و وردبۆنەوێ لە قورئان ئارامی بە دلی مرووف دەبەخشیت و سینەیی فراوان دەکات، تەنھا قوفل و داخراڤی دلەکان رێگرن لە گەیشتنی مرووف بەم ئارامییە، بیریشمان نەچیت لەیەک کاتدا چەندین

قوفل دهریت له دلهکان، بهو شیوازه نهگهر دلهکان قورئان و وردیوونهوه له قورئانیان تیادا نهبوو، ئیدی قوفلیان لی دهریت، دهیتت نهو راستیه بزانی که ژیا نی دل تنها بهقورئان و لهگهل قورئانبوندا بهرجهسته دهیتت.

زوریک له خه لکی پرسیا ری نهوهم لی دهکه ن و دهلین: ئایا به چ شیوازی که دلهکه م به قورئان زیندو بکه مه وه؟ به چ شیوازی که چاره سه ری ره قی دلم بکه م؟

بیگومان وهلامی نه م پرسیا ره له ناو خودی قورئاندا به ، نزیکا به تی تو لهگهل قورئانداو خویندنه وهی به شیویه کی به رده وامی پوژانه دلیکی نه رم و ئارامت پی ده به خشیت و، به پیچه وانه شه وه دور که و تنه وهت له قورئان و ده ور نه کردنه وهی دلت ره ق ده کات.. وهک خوی گه وه ده فهرموی: ﴿أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا بَرَأَ مِنَ الْحَقِّ...﴾ الحديد: ۱۶.

واته: ئایا کاتی نه وه نه هاتو وه بو برواداران که دلیان راچله کیت و ملکه چ بیت بو یادو زیکری خواو، نهو قورئانه ی که نار دویه تی به خواره وه؟

دواتر خوای گه وره دهریاره ی هوکاری رام نه بونی دل له بهرده م
 قورئاندا ده فهرموئ: ﴿...وَلَا يَخْشَوْنَ كُنُوسًا وَيَخْشَوْنَ أُنْثَىٰ ۚ تِلْكَ أَسْمَاءُ ٱلَّذِينَ سَمَّىٰ
 ٱلْحَدِيدَ: ١٦. واته: .. وهك ئه وه كه سانه {جوله كه وه گاور} نه بن كه
 له مه وه پيشر كتيبي ئاسمانييان پيدراو، ماوهيه كي دوورو دريژيان
 به سهردا تپهري ئينجا دليان رهق بوو، وه زوربه يان له سنور
 دهرچوو بوون.

به وه واتايه ي: له نيوان ئه وان و قورئاندا ماوهيه كي زور دوورو
 دريژو تولاني بووني هه بووه بو ماوهيه كي زور قورئانيان
 نه كردووه ته وه و ئايه تيكيان نه خويندووه ته وه، ياخود به لاني كه مه وه
 ورد نه بونه ته وه له ناوه روكي ئايه تيك، دواچاريش سه ره ئه نهامه كه ي
 به وه شيوازه يه كه خوای پهروه رديگار ده فهرموئ: ﴿...فَمَسَّتْ
 ٱلْمَوْبِقَ ۖ ... بهلي ئيمه په مه زان بو په مه زان بهرگي قورئانه كانمان
 ده كه ينه وه له گهل ئه وه شدا داواي ژيانه وه ي دلمان و نه رمبونه وه ي
 ده كه ين؟!!

له وه هوكاره گه ورانه ي كه دلمان به زيندويي ده هيلنه وه وه ده يخه نه
 ژير كاريگهري قورئانه وه ئه وه يه كه ئه وه ههسته ته هه بيت خوای
 گه وره له گهل خودي خوتدا قسه دهكات.
 له كاتي خویندنه وه ي ئايه ته كاندا له دلي خوتدا وه هاي دابني
 كه قورئان ئيستا بو تو داده به زيت، با ئه وه ههسته ته هه بيت كه
 خوای گه وره به ته نها له گهل تودا قسه دهكات.

له گه لم دا چيروكي فضيلي كوري عياض بخويننه وه، كاتيگ گوني
 له م چه نه ئايه ته ي سه ره وه ده بيت، سه رتاپاي ژياني ده گورن

ئەمە لەكاتىكدايە فۇيلى كورى عىاض ناسراوترىن و ترسناكترىن چەتەو رىگرەكانى سەردەمى خوى بوو، جەزى لە ئافرەتيك بوو زور خوشى دەويست، لەيەك لە شەوكاندا بەسەر دىواری جەوشەى مالى ئافرەتەكەدا سەرکەوت بەنامانجى ئەنجامدانى كارى خراپ ئەگەلدا، لەو ساتەدا فۇيل لەسەر دىوارەكەو گويى لە ماله دراوسىكەيان بوو كە قورئانى دەخويندەو، ئايەتيكى گەرەو دلەژين بەرگويى فۇيل كەوت و پيش گويچەكانى، دلى بو واتاي ئايەتەكە كەردەو كە تيايدا خواى گەرە دەفەرموى:

﴿الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ الْخَالِصُونَ قُلُوبُهُمْ لَدُنْ اللَّهِ وَمَا بَرَأ مِنْ

﴿حُ...﴾ الحديد: ١٦. فۇيل راستەوخو و بەبى دوو دلى وتى: بەلى پەرەدگار ئىستا كاتى ئەو يە دلەكەم رام بكەم بو زىكرو يادى تۆو ئەو قورئانەى داتبەزاندەو.

بەشيوەيەك گويى بو ئايەتەكە ھەلخستبوو ھەك ئەوەى خواى گەرە بەتەنھا لەگەل ئەودا قسە بكات، سەرئەنجام ئەم رەداوە ژيانى فۇيلى كورى بو ژيانىكى زور جياوازتر لەوەى پيشوى، ئەو لە بەناوبانگترىن چەتەو رىگرەكانەو بوو بە بەناوبانگترىن پياوچاكانى سەردەمى خويى و، رامان و دلكرنەوەى بو تەنھا ئايەتيك كەردى بە خواپەرستىكى بەردەوامى تەنشت كەعبەى شەريف.

داواكارم لەخواى پەرەدگار دل و سىنەمان بكاتەو بو پەيامەكەى خوى.

جوان دەربرینی پیتەکان

خویندنهوهی قورئان و جیهجی کردنی یاساکانی تهجوید هوکاریکه بو راماڤ و وردبونهوه له قورئان، پیویسته ئاگاداری ئەوه بین خویندنهوهی قورئان و جیهجی کردنی یاساکانی تهجوید په یوهندی به دهنگ خوشییه وه نیه؟ چونکه خویندنهوهی قورئان فه رمانیکی په روهردگاره بو هه موو موسلمانان، ئەم قورئانه وتهی خوای گه ورهیه و جیاوازه له وتهی مروقه کان و، په راوه کهشی وهک هه ر په راویکی تر نیه، هه ر له بهرئه وهیه که پیغه مبه ری خوا (ﷺ) فه رمویه تی: **رَتَّبُوا الْقُرْآنَ نَاصُواكُمْ، فَإِنْ أَضُوبَ الْحَسْرَ رَبُّ الْفَرَانِ** **خَسَا**، واته. قورئان برازیننه وه به دهنگتان، چونکه دهنگخووشی قورئان حوانتر دهکات. گومان له وهدا نییه که ئەم فه رموده فه رمانیکی گشتیه بو هه موو موسلمانان.

ئیبنو که سیر له ته فسیری ئایه تی: ﴿...يَتْلُوهُ، حَقَّ تِلَاوَةٍ...﴾، ده فه رموی: ئەمه واتای ئەوه ده که یه نیت له کاتیکدا ئەگه ر ویستت قورئانی پیروز بخوینیته وه به راست و دروستی ده وری بکه یته وه، پیویسته به ئاماده یی دله وه بچیته خزمه تی قورئان و به جوانترین شیوه وشه کان دەربریت و تیراماڤ و وردبونه وه ته هه بیت بو واتا کانیان.

بو نمونه ئەگه ر ویستت ئەم چه ند ئایه ته ی سورته ی {الأنعام} بخوینیته وه: ﴿...وَمَنْ يَرِذْ أَنْ يُضِلَّ، يَجْعَلْ صَدْرَهُ حَيْثَا حَرَّحَا كَانَا

١) أخرجه أحمد: ١٨٥١٧، والسنائي: ١٠١٥، وأبو داود: ١٤٦٨، وابن ماجه: ١٣٤٢، والدارمي: ٣٥٠١ انظر: صحيح الجامع: ٣١٤٥، صفة الصلاة ص ١٢٥.

صعب في المساء) له كاتيكدا به ته جویده وه نایه ته که ده خوینیه وه ده دهگه یته ﴿صعب في المساء﴾ مه ددی لکاو له وشه ی ﴿صعب في المساء﴾ دا چوار یان پینچ هر که دريژی دهگه یته وه. له و کاته داو له گهل واتای نایه ته که دا هه ست به به رزبونه وه دهگه یته به ره و ناسمانا به و مهرجه ی خوینده وه که مافی خوی پی بدهیت، که واته کاتیک قورئان ده خوینیه وه بزانه که تو له خزمهت پیروزترین په راودایت و با خوینده وه که ت هاوشیوه ی خوینده وه ی گوڤارو روژنامه کان نه بیت، به لکو له خوینده وه ی قورئاندا په یوه سته به فهرمانی خوی گه وره بو پیغه مبه ره که ی ﴿صعب في المساء﴾ که ده فهرموی: ﴿صعب في المساء﴾ المزمّل: ٤. واته: له سه رخو قورئان بخوینه ره وه و به ریک و پیکى {دهوری بکه ره وه،

له پیناو که یشتنت به وه عدو به لینی خوی گه وره که ده فهرموی: ﴿صعب في المساء﴾ المزمّل: ٤. واته: نا به و جوړه {قورئانمان دابه زانده} بو نه وه ی دلی تو {نه ی محل} به و قورئانه دامه زراو و به هیز بکه یین، {وه به و بونه یه وه} نایه تانی خومم بو ناردن به ره به ره.

پازاندنه وه ی دنگستان به قورئان

خوینده وه ی قورئان به دهنګه وه هوکاریکى گه وره یه و هاوکاریت دهکات بقو رامان و وردبونه وه ی زیاتر له قورئانی پیروژ، گو یگرتن له قورئان خوینه دهنګ خوشه کان وا له گو یگر دهکات له گهل خوینده وه ی نایه ته کاندا تیرامان و وردبونه وه ی به رده وامی هه بیت بو واتای نایه ته کان، نمونه ی نه مه ش به سه ر پیغه مبه ری

نازيردا (ﷺ) ھاتو، ئەمە لە كاتىكدايە قورئان بو سەر دلى نازدارى
ئەو دابەزىوھو بەدەنگە خوشەكەى خوى قورئانى دەخويندەو،
بەوردى لە واتاكەى رادەما، بەرائى كوپى عازب دەفەرموى:
پىغەمبەرى خوا (ﷺ) پيشنويزى بو كردىن لە نويزى خەوتانداو
سورەتى: ﴿وَلَا يَخْشَى الْفِتْنَةَ﴾ بومان خویندەو، بەراء دەفەرموى:
{لە ژياندا ھىچ دەنگىم گوى لى نەبوە لە دەنگى پىغەمبەرى
خوا (ﷺ) خوشترىت}!

بيگومان ئەمە بەلگەيە لەسەر ئەوھى كە پىغەمبەرى خوا (ﷺ)
لە كاتى خویندەوھى قورئاندا دەنگى خوى رازاندو، تەو، دواى
گوگرتنىشى بو ئەبوموساى ئەشعەرى كە بەدەنگە خوشەكەى
قورئانى دەخويندەو، پىي فەرموو: **لَقَدْ أَمَرَ بِهِ مِنْ دَرَامٍ ر**
أَوْ دُونَهَا واتە: بەراستى لە دەنگخوشىيەكانى ئالى داوودت پى
بەحشراو، ئەبو موساش لە وەلام دا فەرموى: ئەي پىغەمبەرى
خوا (ﷺ) ئەگەر بمزانايە گويم بو دەگرى، ئەو زياتر دەنگم
دەرازاندەو.

بى دەنگى و نارامى

ئەگەر بتهويت شارەزا بيت لە قورئانى پىروژ، پيوستە كاتىكى
تابىەتى خوتى بو تەرخان بكەيت و خەلوەت بكيشيت و بەخشوع
و ملكەچىيەو، بچىتە خزمەتى، بو بەدەيهينانى ئەمەش ئامادەكارى
پيشو، ختەت دەويت و، پيوستت بەو ھەيسە لە ژىنگەيەكى ئارام
داو دوور لەجەنجالى و ژاوە ژاوە بچىتە خزمەتى قورئان، ئەگەر بەو

شىوازەت كىرد ئەو سەرئەنجام ئەوئى پىشتىر نەتېنىوئە و لىت
شاراوە بوو لە ئارامى و ئاسودەئى دەروژ و... بەو ھۆکارەو
پىت دەبەخشرىت، ھەمىشە بىر لە فەرمايشتى پەرورەدگار
بکەرەوئە کە دەفەر مۆى: ﴿إِنَّمَا دَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتُ
سَعْنُهُمْ بَلَدٌ ثُمَّ إِلَيْهِ يَرْجَعُونَ﴾ الأنعام: ۳۶. واتە: بەراستى تەنھا
ئەوانە وەلامى تو ئەدەنەوئە کە {بەل} ئەبىستىن، مردووئەکانىش
{ئەوانەئى باوەر ناھىن} خوا زىندوئىيان دەکاتەوئەو پاشان ھەر بو
لاى خوا دەگەرینەوئە.

شىوازی و مستان و دەستپیکردنەوئە دروست

زورىک لە خەلکى ھەز بەوئە دەکەن زياتر لە جارىک
قورئان خەتم بکەن، بەتایبەت لە مانگى رەمەزاندە خەلکى
پىشبرکى دەکەن بو ئەوئە جارىک و دوجار... قورئان خەتم
بکەن، بىگومان ئەمەش کارىکى گەرورەو پىروژە، بەلام لەکاتى
خویندەوئەو وردبوونەوئەمان لە قورئان لەسەرمان پىوئىستە
لەسەر واتای ئایەتەکان بووئەستىن و ھەلوئىستە بکەين، نایىت
خەمى خوینەر تەنھا لىبوئەوئەبىت لە خویندەوئە جۆزئى زياتر،
بەلکوئە شىوازیكى دروست تەركیز دەخاتە سەر ئەو دوعاو
پارنەوانەئى کە روژانە دەياخوئىنئىت، ھەولى بو ئەوئە وەستان
و دەستپیکردنەوئەکانیان بەشىوئەئەكى راست و دروست بىت،
بەتایبەت لە سورەتە درىژەکاندا کە خوینەر ناچار دەبىت لە
ناوەر راستەکانياندا بوئەستىت.

لەسەرت پيويستە دەستپيکردنت دەست پيکردنیکى دروست
 بیت، بو نمونە ئەگەر لە خزمەت سۆرەتەى {آل عمران} دایت:
 ﴿رَبِّ اِنَّا سَعَدْنَا بِمَا نَدَى لِّلْاِيمَانِ اَنْ ءَامَنُو بِرَبِّكُم
 فَهَمَارَبْنَا وَاعْمَلْنَا الْاَنْبُوبَ وَكُفِّرْنَا عَنْ سَلَابِ وَتَوَقَّعْنَا
 مَعَ الْاَنْبُرِ رَبِّ وَاِنَّا لَمَّا وَعَدْتَنَا عَلٰى رُسُلِكَ وَلَا نَحْرَبُ اَوْفِ
 الْوَعْدَةِ اِنَّكَ لَا تَخْلِفُ الْوَعْدَ ۝﴾ آل عمران: ۱۹۳ - ۱۹۴.

لەم چەند ئایەتەدا باوەرداران لە خۆای گەرە دەپارێنەو
 لە تاوانەکانیان خوش بیت و لە روژی دوايشدا پرزگاریان
 بکات، لەبەرئەو کاتیک لە خزمەت نمونەى ئەم چەند
 ئایەتەدایت دروست نیسە قورئانەکە دابخەیت و بڵێی روژی
 دواتر خۆیندەوێ ئایەتەکان تەواو دەکەم، تەنانەت ئەگەر
 ئەمە کوتایی لاپەرەکەو کوتایی ئەو چەند ئایەتە بیت
 کە پشکی خۆیندەوێ روژانەتە، نابیت بەتەواو کردنیان
 قورئانەکە دابخەیت، بەلکو تەواوکردنی وەلامی ئایەتەکان
 گرنگە: ﴿وَسَبَّحُوا لَهُمْ رَنَّهُمْ ۝﴾ آل عمران: ۱۹۵. چونکە واتاکە
 تەواو و کامل دەکات، دواتر بوەستە بۆ پامان و وردبۆنەو
 لە ناوەرۆکەکەى، کەواتە: بەشیوەیەک قورئان مەخوێنەرەو
 کە ئامانجێت زیادکردنی ژمارەى خەتمەکانێت بێت بەبێ پامان
 و وردبۆنەو لەوێ کە دەخوێنیتەو.

نمونه لەسەر وەستانی خراپ

١. خۆی گەورە دەفەرموی: ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ الماعون: ٤. واتە: وای بۆ نوێژکەرەن!!

سەرئەوێ ئێوە بێدە هەر کەسێک لەسەر ئەم ئایەتە بوەستیت دووچاری سەرسورمان دەبیت!! بوچی؟ چونکە نوێژخوینەکان خوشەوێستی خۆی گەورەن و بەلینی پاداشت دانەوێیان پێ دەدات بە چاکترین شیوەو پلەیان بەرز دەکاتەو. ئێی چون دەکریت هەرەشە (وێ) یان لی بکات؟ جا ئەگەر ئایەتە کەت گەیاندا بەوێی دواي خویی و تەواوت کرد، بۆت دەردەکەوێت ئەم هەرەشەیی خۆی گەورە بۆ ئەو کەسانەیه کە نوێژەکانیان دوا دەخەن و کەمتر خەمن لە ئاستیانداو بەخشووەو ئەتەجانیان نادەن.

٢- خۆی گەورە لە ئایەتیکی تردا دەفەرموی: ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾

سەرئەوێ ئێوە بێدە هەر کەسێک لەسەر ئەم ئایەتە بوەستیت دووچاری سەرسورمان دەبیت!! بوچی؟ چونکە نوێژخوینەکان خوشەوێستی خۆی گەورەن و بەلینی پاداشت دانەوێیان پێ دەدات بە چاکترین شیوەو پلەیان بەرز دەکاتەو. ئێی چون دەکریت هەرەشە (وێ) یان لی بکات؟ جا ئەگەر ئایەتە کەت گەیاندا بەوێی دواي خویی و تەواوت کرد، بۆت دەردەکەوێت ئەم هەرەشەیی خۆی گەورە بۆ ئەو کەسانەیه کە نوێژەکانیان دوا دەخەن و کەمتر خەمن لە ئاستیانداو بەخشووەو ئەتەجانیان نادەن.

٧. واتە: {بیریان بخەرەو} کاتێک کە پەرەردگار تان رایگەیاندا: سویند بیت بیگومان ئەگەر ئێوە سوپاسی {چاکەیی} من بکەن، ئەوا بونان زیاد دەکەم، بەلام بیگومان ئەگەر شوکرانەبژیر نەبن ئەو بەراستی سزای من زۆر بەتێنە.

کەسیک ئەم ئایەتە دەخوینێتەو: ﴿وَأَذِّنْ لِلْعَذْرَاءِ
لَا زِينَةَ لَهُنَّ كَفَافٌ﴾ پاشان لێره‌دا دەوه‌ستیت! چون و به
چ شیوازیکی خوای گه‌وره نيعمه‌تی زیاتر به‌سه‌ر باوه‌رداران و
بیباوه‌راندا ده‌رژینیت به‌بی جیاوازی؟ کاتیک هه‌موو ئایه‌ته‌که‌ی
خوینده‌وه، ئینجا تیده‌گات که خوای گه‌وره به‌لینی سزایه‌کی توندی
به‌بیباوه‌ران داوه‌و، له‌به‌رانه‌ریشدا به‌لینی داوه نيعمه‌تی زیاتر به
باوه‌رداران بدات.

نمونه له‌سه‌ر وه‌ستانی جوان

له نمونه‌ی ئەم جو‌ره وه‌ستانه‌ش، وه‌ک خوای گه‌وره ده‌فه‌رموی:
﴿وَأَعِزِّزْ لَهُنَّ زِينَتَهُنَّ﴾ پاشان ده‌وه‌ستیت و
ئایه‌ته‌که دو‌باره ده‌که‌یه‌وه: ﴿وَأَعِزِّزْ لَهُنَّ زِينَتَهُنَّ﴾
حیل به‌ده‌یه‌وه جه‌نم و ئاسانه‌یه‌وه ﴿إِلَّا عِمْرَانُ: ١٩٦ - ١٩٧﴾
ئهم شیوازی وه‌ستانه به‌جوانترین شیوه واتای ئایه‌ته‌که رو‌ن
ده‌کاته‌وه، تا ئه‌و ئاسته‌ی «ئه‌گه‌ر پیتش‌نو‌ی‌زیت ده‌کرد» نو‌یژخو‌ینه‌کان
به‌شیوازیکی جوان له‌مانا‌و مه‌به‌ستی ئایه‌ته‌که تیده‌گه‌ن.

زانینی ئامانجی سورته‌کان

له کاتی خویندنه‌وهی قورئانداو دواى ته‌واو کردنی سوره‌تیک، دواتر ده‌ستده‌که‌ین به‌خویندنه‌وهی سوره‌تیکى تر، به‌لام ئامانج و مه‌به‌ستی سوره‌ته‌که‌و ئه‌و ته‌وه‌رانه‌مان بیرده‌چیت که سوره‌ته‌که‌ باسیان لیوه ده‌کات، بو نمونه سوره‌تی {الفاحشه} که روزانه به‌شيوه‌یه‌کی به‌رده‌وام له نوێژه‌کانماندا ده‌خوینینه‌وه، ئه‌گهر ویستمان لیبی رابمیین: ئه‌وه سه‌ره‌تا پیویسته ئه‌م یاسایه‌ی له‌سه‌ر جیه‌جی بکه‌ین: بیگومان سوره‌تی {الفاحشه} گه‌وره‌ترین سوره‌تی قورئانه‌و، بنچینه‌کانی ئه‌م ئاینه‌و بنچینه‌کانی ژيانی له‌خوی گرتوه، له‌کاتیکدا که ده‌ست به‌خویندنه‌وهی سوره‌ته‌که‌ ده‌که‌ین: ﴿اخْفَ لِلَّهِ الْعِلْمَ، رَحْمَةُ الرَّحِيمِ - مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ﴾، لیره‌دا ئاشنا ده‌بین به‌عه‌قیده‌و بیروباوه‌ری ئیسلامی و تاک و ته‌نهای خوی گه‌وره.

له‌کاتیکدا ده‌لێن: ﴿إِنَّكَ تَعْمَدُ وَالْأَسْعَفُ﴾ ئاشنا ده‌بین به‌عیبادت و به‌ندایه‌تی، که‌واته: یه‌که‌مین ته‌وه‌ری سوره‌ته‌که‌ بریتیه له‌عه‌قیده‌و بیروباوه‌ری، پاشان به‌ندایه‌تی.

دواتر ده‌لێن: ﴿أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِي أَعْطَىٰ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ﴾، لیره‌دا سوره‌ته‌که به‌رنامه‌ی ژيانمان فیر ده‌کات، که‌واته. ئه‌گهر پوژانه به‌شيوه‌یه‌کی ورد لیبی رابمیین تیده‌که‌ین که ئه‌م سوره‌ته‌سی ته‌وه‌ری سه‌ره‌کی له‌خوی گرتوه!

نمونه‌یه‌کی تر: سوره‌تی {الزهم} هه‌موو پوژانی هه‌ینییه‌ک ده‌خوینینه‌وه، ئه‌گهر یاسا که‌مان به‌سه‌ریدا جیه‌جی کردو، ته‌وه‌ری سوره‌ته‌که‌مان زانی و، بزمان ده‌رکه‌وت که په‌روه‌ردگار چ ئامانجیکی هه‌یه له‌ناردنه‌ خواره‌وه‌ی ئه‌م سوره‌ته‌داو، له‌ته‌وه‌رمانی دا چ په‌ندو عیبه‌رتیک بوونی هه‌یه‌و، ئه‌گهر توانیمان لیبی ورد ببینه‌وه ئه‌وه له‌کاتی

دەي كەواتە بگەرین بەدوای پلەو پایەي سورەت و ئایەتەکانی قورئاندا؟ چونکە ئەمە چاکترین یارمەتیدەرە بو ھاندانت لەسەر خویندەوہی قورئانی پیرۆزو لەبەرکردنی.

گەرانیوہو بۆ تەفسیر بۆ تیگەیشتن لەواتای نایەنەکان

خوای گەرە چەندین نیعمەتی زوری بەسەردا برژاندوین کە لە ژماردن نایەن، لە گەرەترینی ئەو نیعمەتانەش بریتیە لە دابەزاندنی قورئان بەزمانی عەرەبی، ئەمەش لە دیارترین نیعمەتەکانی قورئانی پیرۆزە، خوای پەروردگار لە قورئاندا بەپیغەمبەری ئازیز(ﷺ) دەفەرموی: ﴿أَنزَلْنَا الْقُرْآنَ الْعَرَبِيَّ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ (الغەنکبوت: ۵۱).

واتە: ئایا بو ئەوان بەس نییە کە ئیمە قورئانمان ناردۆتە خواروہو بۆ سەر تو و دەخوینریتەوہ بەسەریاندا، بەراستی لەم قورئاندا بەزەیی و پەند و ئامۆژگاری ھەیە بۆ باوەرداران.

خوای گەرە بەم شیوہیە منەتی خوی برژاندوہ بەسەرمانداو، وەک ئەوہی پەروردگار بیەویت ئەوہمان بۆ روون بکاتەوہو ھەوالمان بداتی بەوہی گەرەترین نیعمەت بەسەر عەرەبەکانەوہ دابەزاندنی قورئانە بەزمانەکەي ئەوان، وەک دەفەرموی: ﴿إِنزَلْنَا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ (يوسف: ۲).

ھەرودھا دەفەرموی: ﴿إِنزَلْنَا الْقُرْآنَ الْعَرَبِيَّ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ (فصلت: ۳). واتە: ئەمە پەراویکە بەلگەکانی پووئکراوہتەوہ {لیک جیا کراوہتەوہ} قورئانیکە بەزمانی عەرەبی بو گەلیک کە شارەزان و دەزان. بەو واتایەي بەشکوم بزائن کە ئەمە نیعمەتیکی زۆر گەرەییە، ئەگەر بەراستی دەیانەوی شوکرانەبژیری خوا بکەن بەرانبەر ئەم نیعمەتە گەرەییە کە بەسەریدا برژاندوون.

گوڭگرتن لە قورئانى پيروز

لە گرتگرتين ئەو ھوکارانەى کە يارمەتيدەرن بو راماڤ و وردبۆنەوہ لە قورئان: بریتیيە لە دیاریکردنى کاتیکى تايبەت بو گوڭگرتن لە قورئانى پيروز، کەواتە. يەک لە قورئانخوينە دەنگخوشەکان ھەلبژیرەو لە کەشیکى ئارامدا گوڭ بۆ چاکترین و گەورەترین وتە بگرە کە فەرمايشتى {رب العالمين}.

ئەگەر تێبینى ئەواتان کردبیت من وتم لە کەشیکى ئارامداو بەجوانى گوڭتان ھەلخەن و مێشک و دل و دەرونتان بکەنەوہ بو قورئانى پيروز، نەک گوڭگرتنىکى ئاسايى؟ چونکە خواى گەورە بەم شىوہیە فەرمانمان پێدەکات، وەک دەفەرموى: ﴿وَادَّأْ فَرَّئَ لَهْرَاءْ فَاسْتَمْعُوا لَهُ، وَانصتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾ {الأعراف: ۲۰۴}. واتە: کاتیک قورئان خوڭنرا پڭویستە گوڭى لى بگرن و بڭ دەنگیش بڭ، بۆ ئەوہى خوا مېھرەبانیتان لەگەلدا بکات.

گومانى تیدا نیە کە خواى پەرورەدگار بەردەوام رەحمەت و مېھرەبانى بۆ بەندەکانى دەوڭت، وەکاتیک بە {هَسْمَعُوا} فەرمانمان پێدەکات، لەسەرمان پڭویستە جیاوازی بکەین لەنیوان {السَّامِعِ - الإِستماع}، {السَّامِعِ} : بەو مانایە دڭت و گوڭگرتن کورت دەکاتەوہو تەنھا گوڭچکەکانى بەکار دەھڭڭیت، بەلام وشەى {الإِستماع} بەمانای گوڭگرتنىکى گشتگیر دڭت بەئامادەیی دل و عەقلى بو راماڤ و وردبۆنەوہ لەقورئانى پيروز، دواتر خواى گەورە فەرمانىکى تریشمان پێدەکات و دەفەرموى: ﴿وَنصْأْ: بڭ دەنگ بڭ، لەسەرمان پڭویستە لەکاتى گوڭگرتتمان بۆ قورئانى پيروز بەکردەوہ ئەم فەرمانەى خواى گەورە جیبەجى بکەین و بڭ دەنگ بڭ.

اقتصاد و تجارت

کوشش و جدوجہد کا یہ ہم ہم

امان ہے ہمارا

لەپێشەوه باسی گرنکی و سوودەکانی رامان و وردبونه وەمان کرد
 لە قورئانی پیروزی، ناماژەمان بە زور ھوکار کرد کە یارمەتیمان
 دەدەن لەسەر رامان لە قورئان، بەلام ئەوەی تا ئیستا باسمان
 نەکردبێت کۆسپ و لەمپەرەکانی بەردەم رامان لە قورئانی پیروز..
 بەلی گومان لەوەدا نیە چەندین رێگر هەن کە دەبنە کۆسپی بەردەم
 دل بو رامانی لە قورئانی پیروز، ھەرەک خۆی پەرورەدگار
 دەفەرموی: ﴿فَلَا تَرْوُا أَعْمَاءَ ثُمَّ عَلَى الْمَشُوبِ أَفْسَاهُ﴾ ﴿مُحَمَّدٌ: ۲۴﴾.
 ھەرکەسیک قورئان بخوێنیتەووە ھەست بەچیزەکەی نەکات و،
 لە دلییەووە ڕوو لەخۆی گەورە نەکات و گۆیرایەلی فەرمانەکانی
 نەبێت و، بەراستی لە مەبەستی پەرورەدگار تی نەگات، ئەو
 با بزائیت کە چەندین قوفل لە دلی دراو، سەرئەنجام تەگەرە
 دەکەوێتە نیوان ئەم و کردەوێ چاکەو، بویە پێویستە لەخوی
 بپرسیتەووە پێداچونەو بەکات و خوی لەو قوفلانە رزگار بەکات کە
 ژمارەیان زۆرەو لە نمونەی ئەو قوفلانەش وەک:

خۆی گەورە دەفەرموی: ﴿...وَأَقْرَبُ إِلَهُهُ عِلْمُ الْبَقَرَةِ﴾ ۲۸۲ واتە... لەخوا بترسن، ئەو بەبی گومان خۆی گەورە فیرتان
 دەکات... پێویستە ئەو راستییە بزائین کە رامان و تیگەشتن لە
 قورئانی پیروز، زانست و دیارییەکەو خۆی گەورە بەکەسیکی
 دەبەخشیت کە شایستەیی ئەو دیارییە بیت، لەوێش دلیابە
 بەسەرپێچی کردنی فەرمانەکانی خوا ئەو زانست و زانیارییەت
 لەکیس دەچیت؟ چونکە زانست و زانیاری شەریعی نورو روشنائییەو

خوای گه‌وره ده‌یخاته دلی مروڤه‌وه، تاوان و سه‌رپیچیش هوکاری
بییه‌ش بوونی مروڤه له‌و زانسته، وهک ئیمامی شافعی ده‌فرموی:

شَكَوتٌ إِلَى وَكَيْعٍ سَوْءٍ حَفْظِي فَأَرَشَدَنِي إِلَى تَرْكِ الْمَعَاصِي
وَأَخْبَرَنِي بِأَنَّ الْعِلْمَ نُورٌ وَنُورُ اللَّهِ لَا يَهْدِي لِعَاصِي

ئه‌ی ئه‌و که‌سه‌ی قورئان ده‌خوینیته‌وه‌ا ئه‌ی ئه‌و که‌سه‌ی قورئان
له‌به‌ر ده‌که‌یتا ئه‌ی ئه‌و که‌سه‌ی که ده‌ته‌وی وردبیته‌وه له قورئان!
وریابه‌و خوت له‌تاوان و سه‌رپیچی بپاریزه؟ چونکه خوای گه‌وره
له قورئاندا ئه‌وه‌ی بومان روون کردوه‌ته‌وه که تاوانه‌کان ناب‌ران
له‌نیوان ئیمه‌و قورئاندا دروست ده‌که‌ن، وهک ده‌فرموی: ﴿لَا يَجِدُ
عِلْمُهُ دِينَ سِوَا سِلْمٍ كَرَامَةَ﴾ المجادلة: ۱۹. واته: {به‌جوریک}
شه‌یتان به‌سه‌ریاندا زال بوو، که یادی خوای له‌بیر بردووه‌ته‌وه...
پنویسته ئه‌و راستیه‌ی بزانی‌ن هه‌موو تاوان و سه‌رپنجیه‌ک که
ئه‌نجامی ده‌ده‌ین دواچار کاریگه‌ری له‌سه‌رمان دروست ده‌کات بو
رامان و تیگه‌یشتیمان له‌قورئانی پی‌رو‌زو له‌به‌رکردنی ئایه‌ته‌کانی،
هه‌روه‌ها تاوان کاریگه‌ری هه‌یه له‌سه‌ر خشوع و ئارامی و ملکه‌چیمان
له‌کاتیکدا که ده‌چینه خزمه‌تی قورئان.

خوای گه‌وره له قورئاندا ده‌فرموی: ﴿فَرَأَى نَارَ اللَّهِ بِسَمِئِهِمْ
وَهُمْ فِي عَذَابٍ مُّعْتَرِضٍ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ دَرَمِدٍ مِّنْ رَّحْمَتِ اللَّهِ
أَسْمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ﴾ الْأَنْبِيَاء: ۳۰-۱.

ئه‌گه‌ر به‌جوانی له مانای ئایه‌ته‌که ورد ببینه‌وه، ئه‌وا بومان
ده‌رده‌که‌وینت که هوکاری پشت هه‌لکردنی خه‌لکی له قورئان بریتیه
له گالته‌و گه‌پ، ده‌بیت له‌وه دنیابین که خاوه‌نی ئه‌م جو‌ره دلانه

بە گويچەكانيان گوى لە قورئان دەگرن، بەلام قورئان ناگاتە
 دلەكانيان؟! چونكە ئەگەر مرووف بەنامادەيى دلەكەيەو گوى لە
 قورئان بگريت، ئەمە ئاراستەي دەكات تا پەيامەكەي خوا لە رەوشت
 و كردارو گوشتاريدا پەنگ بداتەو.

٣ حسودى و خۆبەگەورەزانين

حەسودى و خۆ بەگەورە زانينى مرووف لە ئاست وەرگرتنى
 حەق و گوينگرتن بوى، وەك خواي گەورە دەفەرموى: ﴿سُورَةُ
 عَرَفٍ ۝ ١٤٦﴾ الأعراف: ١٤٦. واتە:
 لايان دەدەم لە بەلگەو بيشانەو ئايەتەكانم، ئەوانەي كە خويان
 بەگەورە دادەنين لەسەر زەويدا بەناھەق و ناپەوا...
 سوفيانى كورى عويەينە لە تەفسيري ئەم ئايەتەدا دەفەرموى:
 ئەم جورە كەسانە تيگەيشتنى قورئانيان لى دادەمالريت

٤ زيادەپروى لە دەربرينى پیتەكاندا

زيادەپروى كردن لە دەربرينى پیتەكاندا دوو دلی لەشوین و
 مەخرەجی دەربرينى پیتەكە، ئەمەش بەمانای ئەو نایەت كە واز بهینى
 لە فيربونى زانستی تەجويد، نەخیر!! چونكە لە پيشەو ناماژەمان
 بەو هەدا كە دەنگ خوشى و تەجويدو جوان خویندەوێ قورئان،
 لەو هوکارانەن كە يارمەتیمان دەدەن لەسەر رامان و وردبۆنەو
 لە قورئان، بەلام هەندىك قورئانخوين لەخویندەوێ قورئاندا زۆر
 لەخويان دەكەن و سەرئەنجام بەم هوکارەو نايانپەرژيەت سەر
 رامان و وردبۆنەو لە قورئان كە ئەمەش كاريكى هەلەيه.

لە ئامانجەكان

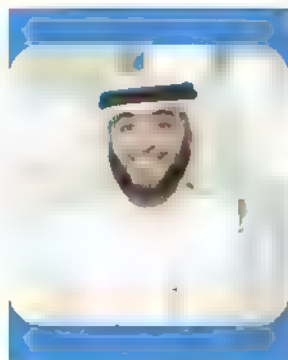
سەرقالبون بەھوكارەكانەوھو بېئاگابون لە ئامانجەكان لە نمونەى
ئەوانەش وەك راپورت و تويژىنەوھكان، كە لە بنچىنەدا ھوكارن
بو تىگەيشتن و رامان لە قورئانى پىروز، لىرەدا مەبەستمان ئەوھ
نىيە كە واز بەھىنن لە تويژىنەوھو ئەو زانستانەى كە خزمەتى ئاين
و ئوممەتەكەمان دەكەن، نەخىر بەلكو مەبەستمان ئەوھىيە ئەمانە
بەكەينە ھوكارو نەيانكەينە ئامانج و، نەبنە بەربەست لەنىوان مرفۇف
و پەيامى خوادا كە قورئانى پىروزە.

(مُعْرَضُونَ) ۲۶

[illegible]

كۆتايى

نامەوئى بەتەنھا ئەم كىتىبە بخوينىتەو،
بەلكو دەمەوئى لەگەل خويندەویدا
بىكەيتە پروگرامىك خوت و كەسانى
دەوروپەرت جىبەجىي بكن، ئەمە
ئەزمونم بوو گواستمەوە بۆ ئىوھى
خۆشەويست، بەو ئومىدەى «وشەيەكى،
رستەيەكى» ئەم كىتىبە ھاندەرتان بىت
بۆ لەبەرکردنى قورئانى پىروژ.

ئومىدەوارم ئەم چەند لاپەرە سادەيەى بەردەستان سودبەخش
بىت بو گەورەو بچوك و كچ و كورو لەشساغ و نەخوشتان...
ھەرەك شىخ صالح المغماسى وتى: خويندەوھى قورئانى پىروژ
لە دونيادا عىبادەت و بەندايەتى و نزيك بوونەوھىە لە خواى
گەورە، بەلام لە پۇژى دوايى دا بو خوشى و شادى و پاىەدارى
دەخوينرىتەو.. چونكە بەھەشت شويىنى ئەرك و تەكليف نيە، بەلام
لەگەل ئەوھشدا بە قورئانخوين دەوترىت: (قورئان بخوينەرەوھو
بەرز بەرەو، بىگومان شوين و مەنزلى تۆ لە كۆتا ئايەتە كە
دەخوينىتەو). پيوستە ئەو راستىيە بزائىن كە دلى مرووف
ھاوشيوھى گوزەيە، تۆ بلىنى چ شتىك لەو پىروژترو گەورەتر بىت
كە دلت بە قورئان پىر بكەيتەو.

داواکارم له خوای په‌روه‌ردگار کارناسانی بکات بو هه‌موو نه‌و
خوشک و بریانه‌ی که ده‌ستیان کردووه به له‌به‌رکردنی قورثانی
پیروز، خوای گه‌وره یارمه‌تییان بدات بو زیاتر شاره‌زابوونیان له
په‌یامه‌که‌ی خوی، ده‌پاریمه‌وه له په‌روه‌ردگار بمانکات به یه‌کیک له‌و
که‌سانه‌ی که پاریزه‌ری وشه‌و سنورو یاساکانی قورثانن، بمانگیریت
له‌و که‌سانه‌ی که ره‌وشتیان هه‌له‌ینجراوی قورثان و سوننه‌ته، خوای
گه‌وره رینمونیمان بکات تا له ره‌وشتماندا به‌شوین پیغه‌مبه‌ری
نازیزدا (ﷺ) بروین که بیگومان ره‌وشتی نه‌و خوشه‌ویسته (ﷺ)
خوپه‌وشتیکی قورثانی بووه، با هه‌موان ته‌م ئایه‌ته بکه‌ینه دروشمی
خومان: ﴿وَلَقَدْ نَسَرْنَا الْفِرْعَوْنَ سَدَّكَرَ فَهَلْ مِّنْ مَّذْكَرٍ﴾ ﴿الْقَمَرُ: ۱۷﴾.

وصلی الله علی نبینا محمد وعلی آله وصحبه وسلم، والحمد لله رب العالمین

گاشته‌گان

تەزموونى من - فەد سالم الكندري

تەزموونى	خەسەلەتلىرى	قەدەم	سەۋەب	زىيانكەش	تەزموونى	خەسەلەتلىرى	قەدەم	سەۋەب	زىيانكەش
		32	ئېغىر		جەزىلىرى		2 - 1	ئېغىر	
		33	ئېغىر				3	ئېغىر	
		34	ئېغىر				4	ئېغىر	
		35	ئېغىر				5	ئېغىر	
		36	ئېغىر				6	ئېغىر	
		37	ئېغىر				7	ئېغىر	
		38	ئېغىر				8	ئېغىر	
		39	ئېغىر				9	ئېغىر	
		40	ئېغىر				10	ئېغىر	
		41	ئېغىر				11	ئېغىر	
		42	ئېغىر				12	ئېغىر	
		43	ئېغىر				13	ئېغىر	
		44	ئېغىر				14	ئېغىر	
		45	ئېغىر				15	ئېغىر	
		46	ئېغىر				16	ئېغىر	
		47	ئېغىر				17	ئېغىر	
		48	ئېغىر				18	ئېغىر	
		49	ئېغىر				19	ئېغىر	
		50	ئېغىر				20	ئېغىر	
		51	ئېغىر				21	ئېغىر	
		52	ئېغىر		جەزىلىرى		22	ئېغىر	
		53	ئېغىر				23	ئېغىر	
		54	ئېغىر				24	ئېغىر	
		55	ئېغىر				25	ئېغىر	
		56	ئېغىر				26	ئېغىر	
		57	ئېغىر				27	ئېغىر	
		58	ئېغىر				28	ئېغىر	
		59	ئېغىر				29	ئېغىر	
		60	ئېغىر				30	ئېغىر	
		61	ئېغىر				31	ئېغىر	

ٲهزموونی من - فهد سالم الکندري

تٲتبی	خمسلاکلی	لایه	سورت	دستکورت
ٲٲٲٲٲ		152	الاعراف	
		153		
		154	الاعراف	
		155		
		156	الاعراف	
		157		
		158	الاعراف	
		159		
		160	الاعراف	
		161		
		162	الاعراف	
جولای مٲٲٲٲ		163		
		164	الاعراف	
		165		
		166	الاعراف	
		167		
		168	الاعراف	
		169		
		170	الاعراف	
		171		
		172	الاعراف	
		173		
		174	الاعراف	
		175		
		176	الاعراف	
		177		
		178	الاعراف	
		179		
		180	الاعراف	
		181		

تٲتبی	خمسلاکلی	لایه	سورت	دستکورت
جولای مٲٲٲٲ		122	الاعراف	
		123		
		124	الاعراف	
		125		
		126	الاعراف	
		127		
		128	الاعراف	
		129		
		130	الاعراف	
		131		
		132	الاعراف	
		133		
		134	الاعراف	
		135		
		136	الاعراف	
		137		
		138	الاعراف	
		139		
		140	الاعراف	
		141		
		142	الاعراف	
جولای مٲٲٲٲ		143		
		144	الاعراف	
		145		
		146	الاعراف	
		147		
		148	الاعراف	
		149		
		150	الاعراف	
		151	الاعراف	

بۆلۈم ۱: ئومۇمىي ھەققىدەكى مەلۇمات				
تەتقىقاتچى	خىزمەتلىرى	تەتقىقاتچى	خىزمەتلىرى	تەتقىقاتچى
212	بۇيىش	182	ئاقىل	بۇيىش
213	بۇيىش	183	ئاقىل	بۇيىش
214	بۇيىش	184	ئاقىل	بۇيىش
215	بۇيىش	185	ئاقىل	بۇيىش
216	بۇيىش	186	ئاقىل	بۇيىش
217	بۇيىش	187	ئاقىل	بۇيىش
218	بۇيىش	188	ئاقىل	بۇيىش
219	بۇيىش	189	ئاقىل	بۇيىش
220	بۇيىش	190	ئاقىل	بۇيىش
221	بۇيىش	191	ئاقىل	بۇيىش
222	بۇيىش	192	ئاقىل	بۇيىش
223	بۇيىش	193	ئاقىل	بۇيىش
224	بۇيىش	194	ئاقىل	بۇيىش
225	بۇيىش	195	ئاقىل	بۇيىش
226	بۇيىش	196	ئاقىل	بۇيىش
227	بۇيىش	197	ئاقىل	بۇيىش
228	بۇيىش	198	ئاقىل	بۇيىش
229	بۇيىش	199	ئاقىل	بۇيىش
230	بۇيىش	200	ئاقىل	بۇيىش
231	بۇيىش	201	ئاقىل	بۇيىش
232	بۇيىش	202	ئاقىل	بۇيىش
233	بۇيىش	203	ئاقىل	بۇيىش
234	بۇيىش	204	ئاقىل	بۇيىش
235	بۇيىش	205	ئاقىل	بۇيىش
236	بۇيىش	206	ئاقىل	بۇيىش
237	بۇيىش	207	ئاقىل	بۇيىش
238	بۇيىش	208	ئاقىل	بۇيىش
239	بۇيىش	209	ئاقىل	بۇيىش
240	بۇيىش	210	ئاقىل	بۇيىش
241	بۇيىش	211	ئاقىل	بۇيىش

نەزمونى من - فەھد سالم الكندري

بۆلگەسى	خىسلاۋى	لایىھە	مەزگىل	زىچىمى	بۆلگەسى	خىسلاۋى	لایىھە	مەزگىل	زىچىمى
		272	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			242	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		273	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			243	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		274	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			244	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		275	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			245	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		276	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			246	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		277	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			247	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		278	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			248	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		279	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			249	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		280	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			250	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		281	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			251	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		282	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			252	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		283	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			253	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		284	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			254	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		285	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			255	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		286	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			256	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		287	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			257	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		288	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			258	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		289	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			259	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		290	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			260	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		291	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			261	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		292	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			262	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		293	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			263	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		294	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			264	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		295	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			265	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		296	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			266	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		297	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			267	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		298	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			268	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		299	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			269	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		300	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			270	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش
		301	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش			271	تەكشۈرۈش	تەكشۈرۈش

تەزموونى من - فەد سالم الكندري

تەبىئىي	خەسەلەت	لایمە	سۆزىت	زىكەت	تەبىئىي	خەسەلەت	لایمە	سۆزىت	زىكەت
		332	لەج		جۈلەس ^{۱۱}		3۱2	لەج	
		333	لەج				3۱3	لەج	
		334	لەج				3۱4	لەج	
		335	لەج				3۱5	لەج	
		336	لەج				3۱6	لەج	
		337	لەج				3۱7	لەج	
		338	لەج				3۱8	لەج	
		339	لەج				3۱9	لەج	
		340	لەج				3۲0	لەج	
		341	لەج				3۲1	لەج	
		342	لەج				3۲2	لەج	
		343	لەج				3۲3	لەج	
		344	لەج				3۲4	لەج	
		345	لەج				3۲5	لەج	
		346	لەج				3۲6	لەج	
		347	لەج				3۲7	لەج	
		348	لەج				3۲8	لەج	
		349	لەج				3۲9	لەج	
		350	لەج				330	لەج	
		351	لەج				331	لەج	
		352	لەج				332	لەج	
		353	لەج				333	لەج	
		354	لەج				334	لەج	
		355	لەج				335	لەج	
		356	لەج				336	لەج	
		357	لەج				337	لەج	
		358	لەج				338	لەج	
		359	لەج				339	لەج	
		360	لەج				340	لەج	
		361	لەج				341	لەج	

تەخمىنەن	مەلۇمات	تەخمىنەن	تەخمىنەن	تەخمىنەن	تەخمىنەن
392	393	394	395	396	397
398	399	400	401	402	403
404	405	406	407	408	409
410	411	412	413	414	415
416	417	418	419	420	421
422	423	424	425	426	427
428	429	430	431	432	433
434	435	436	437	438	439
440	441	442	443	444	445
446	447	448	449	450	451
452	453	454	455	456	457
458	459	460	461	462	463
464	465	466	467	468	469
470	471	472	473	474	475
476	477	478	479	480	481
482	483	484	485	486	487
488	489	490	491	492	493
494	495	496	497	498	499
500	501	502	503	504	505
506	507	508	509	510	511
512	513	514	515	516	517
518	519	520	521	522	523
524	525	526	527	528	529
530	531	532	533	534	535
536	537	538	539	540	541
542	543	544	545	546	547
548	549	550	551	552	553
554	555	556	557	558	559
560	561	562	563	564	565
566	567	568	569	570	571
572	573	574	575	576	577
578	579	580	581	582	583
584	585	586	587	588	589
590	591	592	593	594	595
596	597	598	599	600	601
602	603	604	605	606	607
608	609	610	611	612	613
614	615	616	617	618	619
620	621	622	623	624	625
626	627	628	629	630	631
632	633	634	635	636	637
638	639	640	641	642	643
644	645	646	647	648	649
650	651	652	653	654	655
656	657	658	659	660	661
662	663	664	665	666	667
668	669	670	671	672	673
674	675	676	677	678	679
680	681	682	683	684	685
686	687	688	689	690	691
692	693	694	695	696	697
698	699	700	701	702	703
704	705	706	707	708	709
710	711	712	713	714	715
716	717	718	719	720	721
722	723	724	725	726	727
728	729	730	731	732	733
734	735	736	737	738	739
740	741	742	743	744	745
746	747	748	749	750	751
752	753	754	755	756	757
758	759	760	761	762	763
764	765	766	767	768	769
770	771	772	773	774	775
776	777	778	779	780	781
782	783	784	785	786	787
788	789	790	791	792	793
794	795	796	797	798	799
800	801	802	803	804	805
806	807	808	809	810	811
812	813	814	815	816	817
818	819	820	821	822	823
824	825	826	827	828	829
830	831	832	833	834	835
836	837	838	839	840	841
842	843	844	845	846	847
848	849	850	851	852	853
854	855	856	857	858	859
860	861	862	863	864	865
866	867	868	869	870	871
872	873	874	875	876	877
878	879	880	881	882	883
884	885	886	887	888	889
890	891	892	893	894	895
896	897	898	899	900	901
902	903	904	905	906	907
908	909	910	911	912	913
914	915	916	917	918	919
920	921	922	923	924	925
926	927	928	929	930	931
932	933	934	935	936	937
938	939	940	941	942	943
944	945	946	947	948	949
950	951	952	953	954	955
956	957	958	959	960	961
962	963	964	965	966	967
968	969	970	971	972	973
974	975	976	977	978	979
980	981	982	983	984	985
986	987	988	989	990	991
992	993	994	995	996	997
998	999	1000	1001	1002	1003

نمزموونی من - فهد سالم الكندري

نوع الترخيص	معلومات	الرمز	نوع الترخيص	معلومات	الرمز
التجديد	التجديد	512	التجديد	التجديد	482
التجديد	التجديد	513	التجديد	التجديد	483
التجديد	التجديد	514	التجديد	التجديد	484
التجديد	التجديد	515	التجديد	التجديد	485
التجديد	التجديد	516	التجديد	التجديد	486
التجديد	التجديد	517	التجديد	التجديد	487
التجديد	التجديد	518	التجديد	التجديد	488
التجديد	التجديد	519	التجديد	التجديد	489
التجديد	التجديد	520	التجديد	التجديد	490
التجديد	التجديد	521	التجديد	التجديد	491
التجديد	التجديد	522	التجديد	التجديد	492
التجديد	التجديد	523	التجديد	التجديد	493
التجديد	التجديد	524	التجديد	التجديد	494
التجديد	التجديد	525	التجديد	التجديد	495
التجديد	التجديد	526	التجديد	التجديد	496
التجديد	التجديد	527	التجديد	التجديد	497
التجديد	التجديد	528	التجديد	التجديد	498
التجديد	التجديد	529	التجديد	التجديد	499
التجديد	التجديد	530	التجديد	التجديد	500
التجديد	التجديد	531	التجديد	التجديد	501
التجديد	التجديد	532	التجديد	التجديد	502
التجديد	التجديد	533	التجديد	التجديد	503
التجديد	التجديد	534	التجديد	التجديد	504
التجديد	التجديد	535	التجديد	التجديد	505
التجديد	التجديد	536	التجديد	التجديد	506
التجديد	التجديد	537	التجديد	التجديد	507
التجديد	التجديد	538	التجديد	التجديد	508
التجديد	التجديد	539	التجديد	التجديد	509
التجديد	التجديد	540	التجديد	التجديد	510
التجديد	التجديد	541	التجديد	التجديد	511

تەزىمىۋىنى من - فەھىد سالىم الكندىرى

تەزىمىۋىنى	خەمىلىلەندى	لەيىھە	سۈرۈش	زىچىكىمەت	تەزىمىۋىنى	خەمىلىلەندى	لەيىھە	سۈرۈش	زىچىكىمەت
		32	ئىچىرە				2-1	ئىچىرە	
		33	ئىچىرە				3	ئىچىرە	
		34	ئىچىرە				4	ئىچىرە	
		35	ئىچىرە				5	ئىچىرە	
		36	ئىچىرە				6	ئىچىرە	
		37	ئىچىرە				7	ئىچىرە	
		38	ئىچىرە				8	ئىچىرە	
		39	ئىچىرە				9	ئىچىرە	
		40	ئىچىرە				10	ئىچىرە	
		41	ئىچىرە				11	ئىچىرە	
		42	ئىچىرە				12	ئىچىرە	
		43	ئىچىرە				13	ئىچىرە	
		44	ئىچىرە				14	ئىچىرە	
		45	ئىچىرە				15	ئىچىرە	
		46	ئىچىرە				16	ئىچىرە	
		47	ئىچىرە				17	ئىچىرە	
		48	ئىچىرە				18	ئىچىرە	
		49	ئىچىرە				19	ئىچىرە	
		50	ئىچىرە				20	ئىچىرە	
		51	ئىچىرە				21	ئىچىرە	
		52	ئىچىرە				22	ئىچىرە	
		53	ئىچىرە				23	ئىچىرە	
		54	ئىچىرە				24	ئىچىرە	
		55	ئىچىرە				25	ئىچىرە	
		56	ئىچىرە				26	ئىچىرە	
		57	ئىچىرە				27	ئىچىرە	
		58	ئىچىرە				28	ئىچىرە	
		59	ئىچىرە				29	ئىچىرە	
		60	ئىچىرە				30	ئىچىرە	
		61	ئىچىرە				31	ئىچىرە	

نەزمونى من - فەد سالم الكندري

تەبىئىي	خەمىرلانى	لاپىرە	سۈرۈپ	پىششىقلىق	تەبىئىي	خەمىرلانى	لاپىرە	سۈرۈپ	پىششىقلىق
		152	لاپىرە		جۈزى مەنەمە		122	لاپىرە	
		153	لاپىرە				123	لاپىرە	
		154	لاپىرە				124	لاپىرە	
		155	لاپىرە				125	لاپىرە	
		156	لاپىرە				126	لاپىرە	
		157	لاپىرە				127	لاپىرە	
		158	لاپىرە				128	لاپىرە	
		159	لاپىرە				129	لاپىرە	
		160	لاپىرە				130	لاپىرە	
		161	لاپىرە				131	لاپىرە	
جۈزى مەنەمە		162	لاپىرە				132	لاپىرە	
		163	لاپىرە				133	لاپىرە	
		164	لاپىرە				134	لاپىرە	
		165	لاپىرە				135	لاپىرە	
		166	لاپىرە				136	لاپىرە	
		167	لاپىرە				137	لاپىرە	
		168	لاپىرە				138	لاپىرە	
		169	لاپىرە				139	لاپىرە	
		170	لاپىرە				140	لاپىرە	
		171	لاپىرە				141	لاپىرە	
		172	لاپىرە		جۈزى مەنەمە		142	لاپىرە	
		173	لاپىرە				143	لاپىرە	
		174	لاپىرە				144	لاپىرە	
		175	لاپىرە				145	لاپىرە	
		176	لاپىرە				146	لاپىرە	
		177	لاپىرە				147	لاپىرە	
		178	لاپىرە				148	لاپىرە	
		179	لاپىرە				149	لاپىرە	
		180	لاپىرە				150	لاپىرە	
		181	لاپىرە				151	لاپىرە	

نەزمونى من - فەد سالم الكندري

تەرجىمە	مەنبەلەر	نومۇرى	تەرجىمە	مەنبەلەر	نومۇرى	تەرجىمە	مەنبەلەر	نومۇرى
212	تەرجىمە	182	تەرجىمە	182	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	211
213	تەرجىمە	183	تەرجىمە	183	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	210
214	تەرجىمە	184	تەرجىمە	184	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	209
215	تەرجىمە	185	تەرجىمە	185	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	208
216	تەرجىمە	186	تەرجىمە	186	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	207
217	تەرجىمە	187	تەرجىمە	187	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	206
218	تەرجىمە	188	تەرجىمە	188	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	205
219	تەرجىمە	189	تەرجىمە	189	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	204
220	تەرجىمە	190	تەرجىمە	190	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	203
221	تەرجىمە	191	تەرجىمە	191	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	202
222	تەرجىمە	192	تەرجىمە	192	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	201
223	تەرجىمە	193	تەرجىمە	193	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	200
224	تەرجىمە	194	تەرجىمە	194	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	199
225	تەرجىمە	195	تەرجىمە	195	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	198
226	تەرجىمە	196	تەرجىمە	196	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	197
227	تەرجىمە	197	تەرجىمە	197	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	196
228	تەرجىمە	198	تەرجىمە	198	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	195
229	تەرجىمە	199	تەرجىمە	199	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	194
230	تەرجىمە	200	تەرجىمە	200	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	193
231	تەرجىمە	201	تەرجىمە	201	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	192
232	تەرجىمە	202	تەرجىمە	202	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	191
233	تەرجىمە	203	تەرجىمە	203	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	190
234	تەرجىمە	204	تەرجىمە	204	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	189
235	تەرجىمە	205	تەرجىمە	205	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	188
236	تەرجىمە	206	تەرجىمە	206	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	187
237	تەرجىمە	207	تەرجىمە	207	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	186
238	تەرجىمە	208	تەرجىمە	208	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	185
239	تەرجىمە	209	تەرجىمە	209	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	184
240	تەرجىمە	210	تەرجىمە	210	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	183
241	تەرجىمە	211	تەرجىمە	211	تەرجىمە	تەرجىمە	تەرجىمە	182

تەزمونى من - فەد سالم الكندري

تەتقىقاتچى	خەسەلەتلىرى	لەيھە	سەۋىيە	زىچىكىرى	تەتقىقاتچى	خەسەلەتلىرى	لەيھە	سەۋىيە	زىچىكىرى
		272	ئىشلىرى		جەزىرى		242	يوسف	
		273	ئىشلىرى				243	يوسف	
		274	ئىشلىرى				244	يوسف	
		275	ئىشلىرى				245	يوسف	
		276	ئىشلىرى				246	يوسف	
		277	ئىشلىرى				247	يوسف	
		278	ئىشلىرى				248	يوسف	
		279	ئىشلىرى				249	يوسف	
		280	ئىشلىرى				250	يوسف	
		281	ئىشلىرى				251	يوسف	
		282	ئىشلىرى				252	يوسف	
		283	ئىشلىرى				253	يوسف	
		284	ئىشلىرى				254	يوسف	
		285	ئىشلىرى				255	يوسف	
		286	ئىشلىرى				256	يوسف	
		287	ئىشلىرى				257	يوسف	
		288	ئىشلىرى				258	يوسف	
		289	ئىشلىرى				259	يوسف	
		290	ئىشلىرى				260	يوسف	
		291	ئىشلىرى				261	يوسف	
		292	ئىشلىرى				262	يوسف	
		293	ئىشلىرى				263	يوسف	
		294	ئىشلىرى				264	يوسف	
		295	ئىشلىرى				265	يوسف	
		296	ئىشلىرى				266	يوسف	
		297	ئىشلىرى				267	يوسف	
		298	ئىشلىرى				268	يوسف	
		299	ئىشلىرى				269	يوسف	
		300	ئىشلىرى				270	يوسف	
		301	ئىشلىرى				271	يوسف	

نەزمونى من - فەد سالم الكندري

تەبىئىي	خەمىرلەش	لاپىمە	سوزلار	پۇشكەرت	تەبىئىي خەمىر	خەمىرلەش	لاپىمە	سوزلار	پۇشكەرت
		452	ھەب				422	الەھىب	
		453	ھەب				423	الەھىب	
		454	ھەب				424	الەھىب	
		455	ھەب				425	الەھىب	
		456	ھەب				426	الەھىب	
		457	ھەب				427	الەھىب	
		458	ئەرم				428	سەب	
		459	ئەرم				429	سەب	
		460	ئەرم				430	سەب	
		461	ئەرم				431	سەب	
		462	ئەرم				432	سەب	
خەمىر		463	ئەرم				433	سەب	
		464	ئەرم				434	قائىر	
		465	ئەرم				435	قائىر	
		466	ئەرم				436	قائىر	
		467	قائىر				437	قائىر	
		468	قائىر				438	قائىر	
		469	قائىر				439	قائىر	
		470	قائىر				440	بەس	
		471	قائىر				441	بەس	
		472	قائىر		خەمىر		442	بەس	
		473	قائىر				443	بەس	
		474	قائىر				444	بەس	
		475	قائىر				445	بەس	
		476	قائىر				446	تەسقىت	
		477	قائىر				447	تەسقىت	
		478	قائىر				448	تەسقىت	
		479	قائىر				449	تەسقىت	
		480	قائىر				450	تەسقىت	
		481	قائىر				451	تەسقىت	

نەزمونى من - فەد سالم الكندري

نومبر	تەمىنات	نومبر	تەمىنات	نومبر	تەمىنات
412	الفرج	482	الفرج	482	الفرج
413	الفرج	483	الفرج	483	الفرج
414	الفرج	484	الفرج	484	الفرج
415	الفرج	485	الفرج	485	الفرج
416	الفرج	486	الفرج	486	الفرج
417	الفرج	487	الفرج	487	الفرج
418	الفرج	488	الفرج	488	الفرج
419	الفرج	489	الفرج	489	الفرج
420	الفرج	490	الفرج	490	الفرج
421	الفرج	491	الفرج	491	الفرج
422	الفرج	492	الفرج	492	الفرج
423	الفرج	493	الفرج	493	الفرج
424	الفرج	494	الفرج	494	الفرج
425	الفرج	495	الفرج	495	الفرج
426	الفرج	496	الفرج	496	الفرج
427	الفرج	497	الفرج	497	الفرج
428	الفرج	498	الفرج	498	الفرج
429	الفرج	499	الفرج	499	الفرج
430	الفرج	500	الفرج	500	الفرج
431	الفرج	501	الفرج	501	الفرج
432	الفرج	502	الفرج	502	الفرج
433	الفرج	503	الفرج	503	الفرج
434	الفرج	504	الفرج	504	الفرج
435	الفرج	505	الفرج	505	الفرج
436	الفرج	506	الفرج	506	الفرج
437	الفرج	507	الفرج	507	الفرج
438	الفرج	508	الفرج	508	الفرج
439	الفرج	509	الفرج	509	الفرج
440	الفرج	510	الفرج	510	الفرج
441	الفرج	511	الفرج	511	الفرج

تەزموونى مەن - فەد سالىم الكندىرى

تەبىئىي	ھىساپلاش	لايىھە	مەنبە	پەسكەرت	تەبىئىي	ھىساپلاش	لايىھە	مەنبە	پەسكەرت
		1-11	نەسە				1-25	نەسە	
		12-23	نەسە				26-43	نەسە	
		24-35	نەسە				44-59	نەسە	
		36-57	نەسە				60-74	نەسە	
		58-73	نەسە				75-91	نەسە	
		74-87	نەسە				92-105	نەسە	
		88-99	نەسە				106-123	نەسە	
		100-113	نەسە				124-141	نەسە	
		114-134	نەسە				142-154	نەسە	
		135-147	نەسە				155-176	نەسە	
		148-162	نەسە				177-188	نەسە	
		163-176	نەسە				189-202	نەسە	
		1-11	نەسە				203-218	نەسە	
		12-26	نەسە				219-232	نەسە	
		27-40	نەسە				233-242	نەسە	
		41-50	نەسە				243-252	نەسە	
		51-66	نەسە				253-262	نەسە	
		67-81	نەسە				263-271	نەسە	
		82-96	نەسە				272-282	نەسە	
		97-108	نەسە				283-293	نەسە	
		109-120	نەسە				294-302	نەسە	
		121-135	نەسە				303-311	نەسە	
		136-148	نەسە				312-321	نەسە	
		149-160	نەسە				322-332	نەسە	
		161-176	نەسە				333-342	نەسە	
		177-187	نەسە				343-352	نەسە	
		188-199	نەسە				353-362	نەسە	
		200-210	نەسە				363-372	نەسە	
		211-220	نەسە				373-382	نەسە	
		221-230	نەسە				383-392	نەسە	
		231-240	نەسە				393-402	نەسە	
		241-250	نەسە				403-412	نەسە	
		251-260	نەسە				413-422	نەسە	
		261-270	نەسە				423-432	نەسە	
		271-280	نەسە				433-442	نەسە	
		281-290	نەسە				443-452	نەسە	
		291-300	نەسە				453-462	نەسە	
		301-310	نەسە				463-472	نەسە	
		311-320	نەسە				473-482	نەسە	
		321-330	نەسە				483-492	نەسە	
		331-340	نەسە				493-502	نەسە	
		341-350	نەسە				503-512	نەسە	
		351-360	نەسە				513-522	نەسە	
		361-370	نەسە				523-532	نەسە	
		371-380	نەسە				533-542	نەسە	
		381-390	نەسە				543-552	نەسە	
		391-400	نەسە				553-562	نەسە	
		401-410	نەسە				563-572	نەسە	
		411-420	نەسە				573-582	نەسە	
		421-430	نەسە				583-592	نەسە	
		431-440	نەسە				593-602	نەسە	
		441-450	نەسە				603-612	نەسە	
		451-460	نەسە				613-622	نەسە	
		461-470	نەسە				623-632	نەسە	
		471-480	نەسە				633-642	نەسە	
		481-490	نەسە				643-652	نەسە	
		491-500	نەسە				653-662	نەسە	
		501-510	نەسە				663-672	نەسە	
		511-520	نەسە				673-682	نەسە	
		521-530	نەسە				683-692	نەسە	
		531-540	نەسە				693-702	نەسە	
		541-550	نەسە				703-712	نەسە	
		551-560	نەسە				713-722	نەسە	
		561-570	نەسە				723-732	نەسە	
		571-580	نەسە				733-742	نەسە	
		581-590	نەسە				743-752	نەسە	
		591-600	نەسە				753-762	نەسە	
		601-610	نەسە				763-772	نەسە	
		611-620	نەسە				773-782	نەسە	
		621-630	نەسە				783-792	نەسە	
		631-640	نەسە				793-802	نەسە	
		641-650	نەسە				803-812	نەسە	
		651-660	نەسە				813-822	نەسە	
		661-670	نەسە				823-832	نەسە	
		671-680	نەسە				833-842	نەسە	
		681-690	نەسە				843-852	نەسە	
		691-700	نەسە				853-862	نەسە	
		701-710	نەسە				863-872	نەسە	
		711-720	نەسە				873-882	نەسە	
		721-730	نەسە				883-892	نەسە	
		731-740	نەسە				893-902	نەسە	
		741-750	نەسە				903-912	نەسە	
		751-760	نەسە				913-922	نەسە	
		761-770	نەسە				923-932	نەسە	
		771-780	نەسە				933-942	نەسە	
		781-790	نەسە				943-952	نەسە	
		791-800	نەسە				953-962	نەسە	
		801-810	نەسە				963-972	نەسە	
		811-820	نەسە				973-982	نەسە	
		821-830	نەسە				983-992	نەسە	
		831-840	نەسە				993-1002	نەسە	
		841-850	نەسە				1003-1012	نەسە	
		851-860	نەسە				1013-1022	نەسە	
		861-870	نەسە				1023-1032	نەسە	
		871-880	نەسە				1033-1042	نەسە	
		881-890	نەسە				1043-1052	نەسە	
		891-900	نەسە				1053-1062	نەسە	
		901-910	نەسە				1063-1072	نەسە	
		911-920	نەسە				1073-1082	نەسە	
		921-930	نەسە				1083-1092	نەسە	
		931-940	نەسە				1093-1102	نەسە	
		941-950	نەسە				1103-1112	نەسە	
		951-960	نەسە				1113-1122	نەسە	
		961-970	نەسە				1123-1132	نەسە	
		971-980	نەسە				1133-1142	نەسە	
		981-990	نەسە				1143-1152	نەسە	
		991-1000	نەسە				1153-1162	نەسە	

نەزمونى من - فەد سالم الكندري

تەبىئىي	جەمئىيەت	لایىمە	سۈرئەت	بۆلۈم	تەبىئىي	جەمئىيەت	لایىمە	سۈرئەت	بۆلۈم
	41-60	قۇد				1-30	لاغرەف		
	61-83	قۇد				31-46	لاغرەف		
	84-107	قۇد				47-64	لاغرەف		
	108-129	قۇد				65-83	لاغرەف		
	7-29	يوسف				84-116	لاغرەف		
	30-52	يوسف				117-141	لاغرەف		
	53-76	يوسف				142-165	لاغرەف		
	77-100	يوسف				166-170	لاغرەف		
	101-118	يوسف				171-188	لاغرەف		
	119-134	يوسف				189-206	لاغرەف		
	135-149	يوسف				207-221	لاغرەف		
	150-167	يوسف				222-240	لاغرەف		
	168-185	يوسف				241-260	لاغرەف		
	186-203	يوسف				261-275	لاغرەف		
	204-221	يوسف				276-290	لاغرەف		
	222-239	يوسف				291-305	لاغرەف		
	230-247	يوسف				306-320	لاغرەف		
	248-265	يوسف				321-335	لاغرەف		
	266-283	يوسف				336-350	لاغرەف		
	284-301	يوسف				351-365	لاغرەف		
	302-319	يوسف				366-380	لاغرەف		
	320-337	يوسف				381-395	لاغرەف		
	338-355	يوسف				396-410	لاغرەف		
	356-373	يوسف				411-425	لاغرەف		
	374-391	يوسف				426-440	لاغرەف		
	392-409	يوسف				441-455	لاغرەف		
	410-427	يوسف				456-470	لاغرەف		
	428-445	يوسف				471-485	لاغرەف		
	446-463	يوسف				486-500	لاغرەف		
	464-481	يوسف				501-515	لاغرەف		
	482-499	يوسف				516-530	لاغرەف		
	500-517	يوسف				531-545	لاغرەف		
	518-535	يوسف				546-560	لاغرەف		
	536-553	يوسف				561-575	لاغرەف		
	554-571	يوسف				576-590	لاغرەف		
	572-589	يوسف				591-605	لاغرەف		
	586-603	يوسف				606-620	لاغرەف		
	604-621	يوسف				621-635	لاغرەف		
	622-639	يوسف				640-654	لاغرەف		
	636-653	يوسف				655-669	لاغرەف		
	654-671	يوسف				670-684	لاغرەف		
	672-689	يوسف				685-699	لاغرەف		
	690-707	يوسف				700-714	لاغرەف		
	708-725	يوسف				715-729	لاغرەف		
	726-743	يوسف				730-744	لاغرەف		
	744-761	يوسف				745-759	لاغرەف		
	762-779	يوسف				760-774	لاغرەف		
	780-797	يوسف				775-789	لاغرەف		
	798-815	يوسف				800-814	لاغرەف		
	816-833	يوسف				815-829	لاغرەف		
	834-851	يوسف				830-844	لاغرەف		
	852-869	يوسف				845-859	لاغرەف		
	870-887	يوسف				860-874	لاغرەف		
	888-905	يوسف				875-889	لاغرەف		
	906-923	يوسف				890-904	لاغرەف		
	924-941	يوسف				905-919	لاغرەف		
	942-959	يوسف				920-934	لاغرەف		
	960-977	يوسف				935-949	لاغرەف		
	978-995	يوسف				950-964	لاغرەف		
	996-1013	يوسف				965-979	لاغرەف		
	1014-1031	يوسف				980-994	لاغرەف		
	1032-1049	يوسف				995-1009	لاغرەف		
	1050-1067	يوسف				1010-1024	لاغرەف		
	1068-1085	يوسف				1025-1039	لاغرەف		
	1086-1103	يوسف				1040-1054	لاغرەف		
	1104-1121	يوسف				1055-1069	لاغرەف		
	1122-1139	يوسف				1070-1084	لاغرەف		
	1140-1157	يوسف				1085-1099	لاغرەف		
	1158-1175	يوسف				1100-1114	لاغرەف		
	1176-1193	يوسف				1115-1129	لاغرەف		
	1194-1211	يوسف				1130-1144	لاغرەف		
	1212-1229	يوسف				1145-1159	لاغرەف		
	1230-1247	يوسف				1160-1174	لاغرەف		
	1248-1265	يوسف				1175-1189	لاغرەف		
	1266-1283	يوسف				1190-1204	لاغرەف		
	1284-1301	يوسف				1205-1219	لاغرەف		
	1302-1319	يوسف				1220-1234	لاغرەف		
	1320-1337	يوسف				1235-1249	لاغرەف		
	1338-1355	يوسف				1250-1264	لاغرەف		
	1356-1373	يوسف				1265-1279	لاغرەف		
	1374-1391	يوسف				1280-1294	لاغرەف		
	1392-1409	يوسف				1295-1309	لاغرەف		
	1410-1427	يوسف				1310-1324	لاغرەف		
	1428-1445	يوسف				1325-1339	لاغرەف		
	1446-1463	يوسف				1340-1354	لاغرەف		
	1464-1481	يوسف				1355-1369	لاغرەف		
	1482-1499	يوسف				1370-1384	لاغرەف		
	1500-1517	يوسف				1385-1399	لاغرەف		
	1518-1535	يوسف				1400-1414	لاغرەف		
	1536-1553	يوسف				1415-1429	لاغرەف		
	1554-1571	يوسف				1430-1444	لاغرەف		
	1572-1589	يوسف				1445-1459	لاغرەف		
	1590-1607	يوسف				1460-1474	لاغرەف		
	1608-1625	يوسف				1475-1489	لاغرەف		
	1626-1643	يوسف				1490-1504	لاغرەف		
	1644-1661	يوسف				1505-1519	لاغرەف		
	1662-1679	يوسف				1520-1534	لاغرەف		
	1680-1697	يوسف				1535-1549	لاغرەف		
	1698-1715	يوسف				1550-1564	لاغرەف		
	1716-1733	يوسف				1565-1579	لاغرەف		
	1734-1751	يوسف				1580-1594	لاغرەف		
	1752-1769	يوسف				1595-1609	لاغرەف		
	1770-1787	يوسف				1610-1624	لاغرەف		
	1788-1805	يوسف				1625-1639	لاغرەف		
	1806-1823	يوسف				1640-1654	لاغرەف		
	1824-1841	يوسف				1655-1669	لاغرەف		
	1842-1859	يوسف				1670-1684	لاغرەف		
	1860-1877	يوسف				1685-1699	لاغرەف		
	1878-1895	يوسف				1700-1714	لاغرەف		
	1896-1913	يوسف				1715-1729	لاغرەف		
	1914-1931	يوسف				1730-1744	لاغرەف		
	1932-1949	يوسف				1745-1759	لاغرەف		
	1950-1967	يوسف				1760-1774	لاغرەف		
	1968-1985	يوسف				1775-1789	لاغرەف		
	1986-2003	يوسف				1790-1804	لاغرەف		
	2004-2021	يوسف				1805-1819	لاغرەف		
	2022-2039	يوسف				1820-1834	لاغرەف		
	2040-2057	يوسف				1835-1849	لاغرەف		
	2058-2075	يوسف				1850-1864	لاغرەف		
	2076-2093	يوسف				1865-1879	لاغرەف		
	2094-2111	يوسف				1880-1894	لاغرەف		
	2112-2129	يوسف				1895-1909	لاغرەف		
	2130-2147	يوسف				1910-1924	لاغرەف		
	2148-2165	يوسف				1925-1939	لاغرەف		
	2166-2183	يوسف				1940-1954	لاغرەف		
	2184-2201	يوسف				1955-1969	لاغرەف		
	2202-2219	يوسف				1970-1984	لاغرەف		
	2220-2237	يوسف				1985-1999	لاغرەف		
	2238-2255	يوسف				2000-2014	لاغرەف		
	2256-2273	يوسف				2015-2029	لاغرەف		
	2274-2291	يوسف				2030-2044	لاغرەف		
	2292-2309	يوسف				2045-2059	لاغرەف		
	2310-2327	يوسف				2060-2074	لاغرەف		
	2328-2345	يوسف				2075-2089	لاغرەف		
	2346-2363	يوسف				2090-2104	لاغرەف		
	2364-2381	يوسف				2105-2119	لاغرەف		
	2382-2399	يوسف				2120-2134	لاغرەف		
	2400-2417	يوسف				2135-2149	لاغرەف		
	2418-2435	يوسف				2150-2164	لاغرەف		
	2436-2453	يوسف				2165-2179	لاغرەف		
	2454-2471	يوسف				2180-2194	لاغرەف		
	2472-2489	يوسف				2195-2209	لاغرەف		
	2490-2507	يوسف				2210-2224	لاغرەف		
	2508-2525	يوسف				2225-2239	لاغرەف		
	2526-2543	يوسف				2240-2254	لاغرەف		
	2544-2561	يوسف				2255-2269	لاغرەف		
	2562-2579	يوسف				2270-2284	لاغرەف		
	2580-2597	يوسف				2285-2299	لاغرەف		
	2598-2615	يوسف				2300-2314	لاغرەف		
	2616-2633	يوسف				2315-2329	لاغرەف		
	2634-2651	يوسف				2330-2344	لاغرەف		
	2652-2669	يوسف				2345-2359	لاغرەف		
	2670-2687	يوسف				2360-2374	لاغرەف		
	2688-2705	يوسف				2375-2389	لاغرەف		
	2706-2723	يوسف				2390-2404	لاغرەف		
	2724-2741	يوسف				2405-2419	لاغرەف		
	2742-2759	يوسف				2420-2434	لاغرەف		
	2760-2777	يوسف				2435-2449	لاغرەف		
	2778-2795	يوسف				2450-2464	لاغرەف		
	2796-2813	يوسف				2465-2479	لاغرەف		
	2814-2831	يوسف				2480-2494	لاغرەف		
	2832-2849	يوسف				2495-2509	لاغرەف		
	2850-2867	يوسف				2510-2524	لاغرەف		
	2868-2885	يوسف				2525-2539	لاغرەف		
	2886-2903	يوسف				2540-2554	لاغرەف		
	2904-2921	يوسف				2555-2569	لاغرەف		
	2922-2939	يوسف				2570-2584	لاغرەف		
	2940-2957	يوسف				2585-2599	لاغرەف		

تەزموونى من - فەد سالم الكندري

تەزموونى	خەسەلەتلىرى	لاپەرە	سۈرەت	پەزىلەتلىرى	تەزموونى	خەسەلەتلىرى	لاپەرە	سۈرەت	پەزىلەتلىرى
		1-26	ئەنئەنى				75-98	ئەنئەنى	
		27-55	ئەنئەنى				21	ئەنئەنى	
		56-81	ئەنئەنى				22-58	ئەنئەنى	
		82-111	ئەنئەنى				59-98	ئەنئەنى	
		112-128	ئەنئەنى				1-54	ئەنئەنى	
		129-150	ئەنئەنى				55-82	ئەنئەنى	
		151-175	ئەنئەنى				83-110	ئەنئەنى	
		176-188	ئەنئەنى				111-135	ئەنئەنى	
		189-205	ئەنئەنى				1-28	ئەنئەنى	
		206-215	ئەنئەنى				29-50	ئەنئەنى	
		216-269	ئەنئەنى				51-82	ئەنئەنى	
		270-301	ئەنئەنى				83-112	ئەنئەنى	
		302-353	ئەنئەنى				1-18	ئەنئەنى	
		354-404	ئەنئەنى				19-37	ئەنئەنى	
		405-410	ئەنئەنى				38-59	ئەنئەنى	
		411-430	ئەنئەنى				60-78	ئەنئەنى	
		431-471	ئەنئەنى				1-35	ئەنئەنى	
		472-500	ئەنئەنى				36-74	ئەنئەنى	
		501-510	ئەنئەنى				75-118	ئەنئەنى	
		511-559	ئەنئەنى				1-20	ئەنئەنى	
		560-601	ئەنئەنى				21-34	ئەنئەنى	
		602-623	ئەنئەنى				35-52	ئەنئەنى	
		624-641	ئەنئەنى				53-64	ئەنئەنى	
		642-661	ئەنئەنى				1-20	ئەنئەنى	
		662-671	ئەنئەنى				21-52	ئەنئەنى	
		672-677	ئەنئەنى				53-77	ئەنئەنى	
		678-679	ئەنئەنى				1-51	ئەنئەنى	
		680-681	ئەنئەنى				52-110	ئەنئەنى	
		682-683	ئەنئەنى				111-180	ئەنئەنى	
		684-685	ئەنئەنى				181-227	ئەنئەنى	

تەزموونى من - فەد سالم الكندري

تەزموونى	خەملاڭىن	لايىھە	سۈرۈش	تەزموونى	خەملاڭىن	لايىھە	سۈرۈش	تەزموونى
		8-شەنبە 26-ئۆكتەبىر				30-ئەنقىلىق 14-نۈفۋار		
		9-كۈن				21-كۈن		
		1-7-ئۈمبە				8-كۈن 2-ئۆكتەبىر		
		1-4-ئۈمبە				32-كۈن 3-ئۆكتەبىر		
		15-كۈن 7-ئۈمبە				53-كۈن 7-ئۆكتەبىر		
		16-29-ئۈمبە				1-20-ئۆكتەبىر		
		1-13-ئۈمبە				21-40-ئۆكتەبىر		
		10-ئۆكتەبىر 1-ئۈمبە				41-65-ئۆكتەبىر		
		11-ئۆكتەبىر 6-ئۈمبە				66-كۈن 8-ئۆكتەبىر		
		1-ئۈمبە 7-ئۈمبە				9-24-ئۆكتەبىر		
		3-ئۈمبە 1-ئۈمبە				25-46-ئۆكتەبىر		
		18-ئۆكتەبىر 1-ئۈمبە				12-كۈن 4-ئۆكتەبىر		
		1-12-ئۆكتەبىر				13-26-ئۆكتەبىر		
		1-12-ئۆكتەبىر				27-50-ئۆكتەبىر		
		1-30-ئۆكتەبىر				23-ئۆكتەبىر 1-ئۆكتەبىر		
		1-52-ئۆكتەبىر				24-56-ئۆكتەبىر		
		18-ئۆكتەبىر 1-ئۈمبە				16-ئۆكتەبىر 3-ئۆكتەبىر		
		28-ئۆكتەبىر 19-ئۆكتەبىر				11-ئۆكتەبىر 17-ئۆكتەبىر		
		19-ئۆكتەبىر 19-ئۆكتەبىر				12-3-ئۆكتەبىر		
		56-ئۆكتەبىر 20-ئۆكتەبىر				1-20-ئۆكتەبىر		
		18-ئۆكتەبىر 18-ئۆكتەبىر				9-ئۆكتەبىر 21-ئۆكتەبىر		
		50-ئۆكتەبىر 19-ئۆكتەبىر				11-32-ئۆكتەبىر		
		40-ئۆكتەبىر 40-ئۆكتەبىر				18-29-ئۆكتەبىر		
		30-ئۆكتەبىر 30-ئۆكتەبىر				1-13-ئۆكتەبىر		
		17-ئۆكتەبىر 17-ئۆكتەبىر				26-1-ئۆكتەبىر		
		30-ئۆكتەبىر 30-ئۆكتەبىر				27-30-ئۆكتەبىر		
		11-ئۆكتەبىر 11-ئۆكتەبىر				23-ئۆكتەبىر 31-ئۆكتەبىر		
		11-ئۆكتەبىر 11-ئۆكتەبىر				24-ئۆكتەبىر 25-ئۆكتەبىر		

تذموني من - فهد سالم الكندري

تحتوي	جسداً	لايمه	سورث	ريشكوت	تحتوي	جسداً	لايمه	سورث	ريشكوت
		32	البقرة		جسداً	2-1	البقرة		
		33	البقرة			3	البقرة		
		34	البقرة			4	البقرة		
		35	البقرة			5	البقرة		
		36	البقرة			6	البقرة		
		37	البقرة			7	البقرة		
		38	البقرة			8	البقرة		
		39	البقرة			9	البقرة		
		40	البقرة			10	البقرة		
		41	البقرة			11	البقرة		
		42	البقرة			12	البقرة		
		43	البقرة			13	البقرة		
		44	البقرة			14	البقرة		
		45	البقرة			15	البقرة		
		46	البقرة			16	البقرة		
		47	البقرة			17	البقرة		
		48	البقرة			18	البقرة		
		49	البقرة			19	البقرة		
		50	البقرة			20	البقرة		
		51	البقرة			21	البقرة		
		52	البقرة			22	البقرة		
		53	البقرة			23	البقرة		
		54	البقرة			24	البقرة		
		55	البقرة			25	البقرة		
		56	البقرة			26	البقرة		
		57	البقرة			27	البقرة		
		58	البقرة			28	البقرة		
		59	البقرة			29	البقرة		
		60	البقرة			30	البقرة		
		61	البقرة			31	البقرة		

تہذوونی من - فہد سالم الکندری

[illegible]

ئەگەر پوژىك لە پوژان دوچارى گومان و دوو دلى بوويت بۇ لەبەركردنى قورئانى پيروڧ، ئەو
بزانە ئەم ككتىبە بۇ تويە..

ئەزموونى من..

ياسكردن نىيە لە ھەلى سەرکەوتنى پروژەيەكى بازىرگانى..

لە ئەزموونى من دا..

لەبەركردنى قورئانى پيروڧو سەرکەوتن تيايدا بەپشتىوانى خواى گەورە گريشتى كراوہ..

ئەزموونى من..

ژيات دەگوريت، ديدو تيروانينت بۇ قورئان دەگوريت..

ئەگەر لە رابردوودا لەبەركردنى قورئان يەكيك نەبوويت لە ئامانجەكانت، دلنيايە دواى
خويندەوہى ئەم چەند لاپەرەيە، پشتىوان بەخوا لەبەركردنى قورئان دەبيتە يەكەمين ئامانجت..

چون بووت ديت لە پوژى دواى دا لە خزمەتى خوادا سەر بەرز پکەيتەوہ، لە کاتيکدا لە ھەموو
قورئان تەنھا سورەتى فاتىحەت لەبەر کردوہ؟!

دواى مردنت چ کاروکردەوہيەك شک دەبەى كە چاکتر بيت لە قورئان بۇ رووناك کردنەوہى
قەرەكەت؟!

چون و بە چ شيوہيەك بەرز دەبيتەوہ بۇ پلەکانى بەھەشت، لە کاتيکدا لە '٦٢٣٦' ئايەتى قورئان
تەنھا ھەوت ئايەتت لەبەر کردوہ؟! من دەليم قورئان شايانى ئەوہيە يەكيك بيت لە ئامانجە
سەرەکيەكانت.

ئەم ككتىبە بکەرەوہو ئەوہى تيايدا يە جيبەجى ى بکە، دواى خويندەوہى ئەزموونى من توش
ئەزموونى خوت بنيرە بۆم.

برای خوت: فهد سالم الکندري

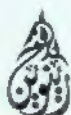
07501269689
07701932749

hakem1423@yahoo.com
renwen2009@yahoo.com

ئەلەكسى - بازارى ئاوارىك - ئاوارى ھەم
بەردەسەر كاسەمۇل - دوكانى (مەوہ ٦٦)

ئەلەكسى ھەم

٦٠٠٠ ھەزار دینار

ISBN 978-9922-686-04-2

9 789922 686042